

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება №119

2004 წლის 5 აპრილი თბილისი

საპარტმველოს თავდაცვის სამინისტროს დეპულების დამტკიცების შესახებ.

“საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილე-ბისა და საქმიანობის წესის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად;

დამტკიცდეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თან-დართული დებულება.

„საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დებულების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 18 იანვრის №17 ბრძანებულება.

მიხეილ სააკაშვილი

დამტკიცებულია საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 5 აპრილის №119 ბრძანებულებით

საპარტმველოს თავდაცვის სამინისტროს დეპულები.

მუხლი 1. ზოგადი დებულება

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო (შემდგომში სამინი-სტრო) არის საქართველოს კონსტიტუციის, “საქართველოს მთა-ვრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წეს-ის” შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად შექმნილი აღმა-სრულებელი ხელისუფლების დაწესებულება, რომელიც მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში უზრუნველყოფს სახელმწიფო პოლიტიკის განხორ-ციელებას თავდაცვის სფეროში.

2. სამინისტროს უშუალოდ ხელმძღვანელობს საქართველოს თავდაცვის მინისტრი, რომელიც ანგარიშვალდებულია საქარ-თველოს პრეზიდენტის - საქართველოს სამხედრო ძალების უმაღ-ლესი მთავარსარდლის და საქართველოს მთავრობის წინაშე. სა-მინისტროს დანიშნულებაა საქართველოს შეიარაღებული ძალებ-ის აღმშენებლობა, მუდმივი საბრძოლო და სამოხილავიყო მზა-დყოფის უზრუნველყოფა, ბრძოლისუნარიანობის განმტკიცება, ქვეყნის დამოუკიდებლობის ნებისმიერ ხელყოფისა და შესაძლო აგრესიის მოგერიება.

3. სამინისტროს საქმიანობის სამართლებრივი საფუძვლებია: საქართველოს კონსტიტუცია, საერთაშორისო სამართლებრივი აქტები, “საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსი-ლებისა და საქმიანობის წესის შესახებ” საქართველოს კანონი, “თავდაცვის შესახებ” საქართველოს კანონი, საქართველოს პრე-ზიდენტის ბრძანებულებები და განკარგულებები, საქართველოს მტკავრობისა და პრემიერ-მინისტრის სამართლებრივი აქტები, ეს დებულება და თავდაცვის მინისტრის სამართლებრივი აქტები.

4. სამინისტრო თავის უფლებამოსილებას ახორციელებს სა-ქართველოს მიერ ტერიტორიაზე.

5. სამინისტროსა და შეიარაღებული ძალების დაფინანსების წყაროა საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტი.

6. სამინისტროს აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი, ანგარიშსწ-როების ანგარიში, სათანადო ხარჯთა წესზე, ემტლება, ბუქმდეი და მტკაში თავისი დასახელებით და საქართველოს სახელმწიფო გე-რმის გამოსაულებლით.

7. სამინისტროს ოურიდიული მისამართია ქ.თბილისი, უნივე-რსიტეტის ქ.№2ა

მუხლი 2. სამინისტროს ამოცანები და ფუნქციები

1. სამინისტროს ძირითადი ამოცანებია:

ა) საქართველოს შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობა;
ბ) საქართველოს შეიარაღებული ძალების მუდმივი მზადყოფ-ნა საბრძოლო ამოცანების შესასრულებლად;

გ) შექმნილი სამხედრო-პოლიტიკური მდგომარეობიდან გა-მომდინარე ომის სამიშროების განსაზღვრა;

დ) საქართველოს უმაღლესი საკანონმდებლო და აღმასრუ-ლებელი ხელისუფლების მიერ მიღებულ პოლიტიკურ გადაწყე-ტვლებათა სამხედრო უზრუნველყოფა;

ე) შეიარაღებული ძალების ოპერატიულ-სტრატეგიული მო-წყობის განსაზღვრა;

ვ) საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებათა სა შეტა-ნმებზედ შესესაბამისად სამხედრო თანამშროლობის განხორცი-ელება.

2. სამინისტროს ძირითადი ფუნქციებია:

ა) საქართველოს შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობის პროგრამიდან გამომდინარე ამოცანების შესასრულებლად ჯარე-ბის მომზადების დონის განსაზღვრა;

ბ) შეიარაღებული ძალების ოპერატიული, საბრძოლო მზად-ყოფნაში მოყვანის, სამობილზაციო ძალების სახიზრბათა გამოყე-ნების გეგმების განსაზღვრა;

გ) შეიარაღებული ძალების გეგმიურად და განკარგულების წესით მშვიდობიანი მდგომარეობით საომარ მდგომარეობაზე სხვადასხვა დონის საბრძოლო მზადყოფნის მდგომარეობაში გა-დასაცვანად გადაწყვეტილების მომზადება;

დ) შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მომზადების, საბრძო-ლო მზადყოფნისა და ბრძოლისუნარიანობის ამაღლება;

ე) რეგიონში სამხედრო-პოლიტიკური მდგომარეობის ანალი-ზი და მისგან გამომდინარე, მისაღებ გადაწყვეტილებათა მომზა-დება;

ვ) შეიარაღებული ძალები სამხედრო ტექნიკით, შეიარაღებ-ით, აღჭურვილობით, საბრძოლო მასალითა და სხვა სამხედრო ქონებით უზრუნველსაყოფად შეკვეციების მომზადება და მათი შე-სრულების კონტროლი;

ზ) კანონმდებლობით დადგენილი წესით და განსაზღვრული ორგანიზაციულ- სამართლებრივი ფორმით ოურიდიული პირების დაფუძნება;

თ) კანონმდებლობით განსაზღვრულ შემთხვევებში შესაბა-მის სახელმწიფო უწყებებისა და საქართველოს სახელმწიფო (კერძო) სტრუქტურების კავშირგაბმულობის ქსელებით პრიო-რიტეტული სარგებლობა; თავის კომპეტენციის ფარგლებში კავ-შირგაბმულობის საშუალებებისა და არხების აღდგენის, გამოყო-ფილი რადიოსიხშირული სპექტრების გამოყენების გეგმების შე-თანხმება;

ი) კანონმდებლობით განსაზღვრულ შემთხვევებში შესაბამი-სი სახელმწიფო უწყებების და საქართველოს სახელმწიფო (კერძო) სტრუქტურების სარკინიგზო, საზღვაო, საავტომობილო და საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებათა და ხაზებით პრიორიტე-ტული სარგებლობა; დადგენილი წესით სამხედრო გადაზიდვების გეგმების შემუშავება, შეთანხმება და დამტკიცება;

კ) ევროპაში შეიარაღების კონტროლის, უშიშროების ზომების განმტკიცების შესახებ ხელშეკრულებათა განხორციელება, “პარ-ტნირობაში მშვიდობისთვის” პროგრამაში მონაწილეობა და შექე-ნილი გამოცდილების შეიარაღებულ ძალებში დანერგვა;

ლ) სამხედრო კადრების მომზადება;
მ) სამხედრო ბიუჯეტის შემუშავება;

ნ) სამხედრო შეიარაღების განვითარება;

ო) სამართლებრივი და ნორმატიული აქტების შემუშავების, მათში ცვლილებების შეტანისა და გაუქმების, აგრეთვე სამხედრო ტექნიკისა და შეიარაღების გადანერგვის, მოდერნიზაციისა და უტილიზაციის საკითხების შესახებ წინადადებათა წარდგენა სა-ქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობისთვის;

პ) სახელმწიფოში შექმნილი საგანგებო ან საომარ სიტუაციე-ბში პრეზიდენტის ბრძანებით შეიარაღებული ძალების გამოყენე-ბის უზრუნველყოფა;
ჟ) სადაზვერუო საქმიანობა და უწყებრივი უშიშროების უზ-რუნველყოფა.

მუხლი 3. სამინისტროს ხელმძღვანელობა

1. სამინისტროს ხელმძღვანელობს მინისტრი. მინისტრს თა-ნამდებობაზე ნიშნავს პრემიერ-მინისტრი საქართველოს პრეზი-დენტის თანხმობით; მინისტრს თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს პრეზიდენტი, აგრეთვე საქართველოს პრემიერ-მინისტრი.

2. მინისტრი არის სამოქალაქო პირი, იგი ანგარიშვალდებულია საქართველოს პრეზიდენტისა და პრემიერ-მინისტრის წინაშე.

3. მინისტრი:

ა) ახორციელებს ორგანიზაციულ ღონისძიებებს ქვეყნის თავ-დაცვისუნარიანობისა და უშიშროების უზრუნველსაყოფად;

ბ) ახორციელებს ღონისძიებებს საქართველოს კონსტიტუცი-ის მოთხოვნების, საქართველოს კანონებისა და საქართველოს პრეზიდენტის სამართლებრივი აქტების შესასრულებლად, რომ-ლებიც სამინისტროს მმართველობის სფეროს განეკუთვნება;

გ) ხელმძღვანელობს სამინისტროს სტრუქტურულ ქვედანა-ყოფებს თავისი ფუნქციური მფლობელობების შესასრულებლად, ახ-ორციელებს სამინისტროს ხელმძღვანელთა გადაწყვეტილებეი-სა და საქმიანობის სამსახურეობრივ ზედამხედველობას;

დ) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად გამოსცემს ნორმატიულ აქტებს და ზედამხედველობს მათ შესრულებაზე;

ე) თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლ-ებს ოფიცრებს პრიადის (პოლკის) მეთაურიდან ბატალიონის მე-თაურადვე (ჩათვლით), აგრეთვე სამინისტროს დეპარტამენტებ-ის, მთავარი სამმართველობის, განყოფილებებისა და სამსახუ-რების თანამშრომლებსა და სამხედრო მომსახურეებს, კანონმ-დებლობით დადგენილ შემთხვევაში – საჯარო სამართლის ოური-დული პირების ხელმძღვანელებს;

ვ) წარუდგენს საქართველოს პრეზიდენტს - საქართველოს სამხედრო ძალების უმაღლეს მთავარსარდალს თანამდებობაზე დასანიშნად შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფრო-სი, დაქვემდებარებული ჯარების კანტებებისა და სამხედრო ძალების უფროსებს;

ზ) დადგენილი წესით ანიჭებს ოფიცრებს სამხედრო ნოდებ-ებს პირველადი სამხედრო ნიშნებიდან პოლკოვნიკის (პირველი რანგის კაპიტნის) ჩათვლით; წავსაუთრებელი დამსახურებისთ-ვის წარადგენს სახელმწიფო ჯილდოებს;

ი) კანონის შესაბამისად წარადგენს ოფიცრებს უმაღლეს სა-მხედრო ნოდებაზე;

ი) პრემიერ-მინისტრს წარუდგენს წინადადებებს სამინისტრო-ს წლიური ბიუჯეტის შემოსადგენსა და გასაღდის საკითხების შე-სახებ და აუცილებლობის შემთხვევაში, დამატებითი ბიუჯეტის პროექტის თაობაზე;

კ) იღებს გადაწყვეტილებას საბიუჯეტო სახსრების მიზნოზ-რივი გამოყენების შესახებ და პასუხს აგებს სამინისტროს ბიუჯე-ტის ზუსტსა და მონაწილმართული შესრულებისთვის;

ლ) ატკიცებს სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფე-ბების დებულებებს, გარდა გენერალური შტაბის დებულებისა;

მ) კანონმდებლობით დადგენილი წესით ატკიცებს საჯარო სამართლის ოურიდიულ დებულებას;

ნ) საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს სამხედრო ტექნიკურ საკითხთა მუდმივმოქმედ საუწყებაშიაოჩის კომი-სიის რეკომენდაციათა საფუძველზე გამოსცემს ბრძანებებს ახა-ლი და მოდერნიზებული სამხედრო ტექნიკის, საბრძოლო მასალე-ბის შეიარაღებაში მიღების და მოძველებული სამხედრო ტექნიკის შეიარაღებიდან მოხსნის თაობაზე;

ო) წარუდგენს დასამტკიცებლად საქართველოს პრეზიდ-ენტს საქართველოს სამხედრო ძალების უმაღლეს მთავარსარდ-ალს სამინისტროს დებულებაზე და სტრუქტურას;

პ)უფლებამოსილია შექმნას სათაშითრი ორგანოები, კომისი-ები და საბჭოები, განსაზღვროს მათი უფლებამოვალუებანი და საქმიანობის წესი;

4. მინისტრს ჰყავს პირველი მოადგილე და მოადგილე. მინის-ტრის პირველ მოადგილეს და მოადგილეს მინისტრის წარდგინებ-ით, საქართველოს პრეზიდენტთან შეთანხმებით, თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს პრემიერ-მინისტრი. მინისტრს პირ-ველი მოადგილისა და მოადგილის უფლებამოსილება განისაზღ-ვრება მინისტრის ბრძანებით, თუ კანონითა და მთავრობის აქტე-ბი სხვა რაზ არ არის დადგენილი.

5. მინისტრის ერთ-ერთი მოადგილე მინისტრის დავალებით ახორციელებს საპარალელურად მდგენის ფუნქციას;

6. მინისტრის არყოფნის შემთხვევაში მის უფლებამოსილებას ახორციელებს მინისტრის პირველი მოადგილე.

მუხლი 4. სამინისტროს თანამდებობის პირები

1.სამინისტროს თანამდებობის პირები არიან:

ა) სამინისტროს აღმასრულებელი მდივანი;

ბ) სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების და მათი შიდა სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელები;

გ) სამინისტროს დაქვემდებარებასა და სახელმწიფო საქვეუ-ნეებო დაწესებულებების ხელმძღვანელები და მათი მოადგილეები;

დ) სამინისტროს დაქვემდებარებული საჯარო სამრთლის ოურიდიული პირები და მათი მოადგილეები;

2. სამინისტროს თანამდებობის პირებს, კანონმდებლობით დადგენილი წესით, თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს მინისტრი, გარდა თავდაცვის სამინისტროს მმარ-თველობის სფეროში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწე-სებულებების ხელმძღვანელებისა, რომლებსაც თანამდებობაზე ნიშნავს პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანებით, საქართველოს პრე-ზიდენტთან შეთანხმებით, ხოლო თანამდებობიდან ათავისუფლ-ებს საქართველოს პრეზიდენტი თავისი ინიციატივით, ან პრემი-ერ-მინისტრის წარდგინებით.

3. სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანე-ლი უშუალოდ ემორჩილება მინისტრს, მინისტრის პირველ მოად-გილეს ან მინისტროს მოადგილეს.
4.სამინისტროს აღმასრულებელ მდივანი არის სამინისტროს თანამდებობის პირი, რომელიც უზრუნველყოფს მინისტრის მიერ მისთვის საკუთრადიერად განსაზღვრული სტრუქტურული ქვედა-ნაყოფების ყოველდღიური საქმიანობის წარმართვას და კოორდ-ინაციას.

5. სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფის ხელმძღვანელი:

ა) წარმოადგენს სამინისტროს სტრუქტურულ ქვედანაყოფს საკუთარი მოვალეობების შესრულებისას;

ბ)ანალიზებს მოვალეობებს მისადმი დაქვემდებარებული სტრუქტურული ქვედანაყოფების მოხლეენას შორის და აძლევს მათ მითითებებს და განკარგულებებს;

გ) ხელს აწერს სამინისტროს სტრუქტურულ ქვედანაყოფში მომზადებულ დოკუმენტებს;

დ) ანგარიშვალდებულია დაქვემდებარებული სტრუქტურუ-ლი ქვედანაყოფის უმუშობისათვის;

ე) წარუდგენს სამინისტროს ხელმძღვანელობას წინადადებ-ებს სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფის სტრუქტურის, შტაბების, მუშაობის ორგანიზაციის სტრუქტურული ქვედანაყო-ფების მოხელეების ხელდასისა და პრემიის დანიშვნის, მათი წახა-ლისების ან მათთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკის-რების შესახებ;

ვ) შუამდგომლობს იმ სახსრების გამოყოფის თაობაზე, რომ-ლებიც საჭიროა სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების ამოცანების შესასრულებლად;

ზ) შუამდგომლობს სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანა-ყოფის მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების შესახებ;

თ) ასრულებს ამ დებულებით, სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფის დებულებით, მინისტრის და/ან უშუალო ხელმძღ-ვანელს მიერ განსაზღვრულ სხვა ამოცანებს.

მუხლი 5. სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფები, მათი სტატუსი და ფუნქციები

1. სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფებია:

ა) საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბი;

ბ) მინისტრის აპარატი (საზოგადოებათან ურთიერთობის დეპარტამენტი, სამინისტროს კანცელარია, პროტოკოლის სამმა-რთველი);

გ) გენერალური ინსპექცია;

დ) ოურიდიული დეპარტამენტი;

ე) თავდაცვის პოლიტიკისა და ევროატლანტიკური ინტეგრა-ციის დეპარტამენტი;

ვ) კადრების დეპარტამენტი;

ზ) ფინანსების მართვის დეპარტამენტი;

თ) ინფრასტრუქტურის და ლოგისტიკის პოლიტიკის დეპარ-ტამენტი;

ი) სახელმწიფო შესყიდვების დეპარტანენტი;

კ) შიდა უსაფრთხოების განყოფილება;

ლ) სადაზვერუო პოლიტიკის განყოფილება.

2. სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების ფუნქციე-ბი და დანიშნულებას:

ა) შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბი ახორციელ-ებს საქართველოს შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობას, ხე-ლმძღვანელობს საბრძოლო და სამობილზაციო მომზადებას, ხო-ლო საომარი, საგანგებო მდგომარეობის ან მოხილზაციის დროს – საქართველოს სამხედრო ძალების მართვას და კოორდინაციის უწყეს მათ ურთიერთმოქმედებას. გენერალური შტაბის დანიშნუ-ლებაა, ამოცანები, ფუნქციები და მართვის სტრუქტურა, აგრეთვე შტაბის უფროსის ფუნქციური უფლება-მოვალეობები განისაზღ-ვრება შეიარაღებულ ძალების გენერალური შტაბის დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი – საქართველ-ოს სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდალი;

ბ) მინისტრის აპარატის დანიშნულებაა მინისტრის ყოველ-დღიური საქმიანობის ორგანიზება, საზოგადოებასთან და მასობ-რივი ინფორმაციის საშუალებებთან ურთიერთობების კოორდ-ინაცია, საპროტოკოლო ღონისძიებების განხორციელება, სამინი-სტროს ერთიანი საქმისწარმოების ორგანიზება;

გ) გენერალური ინსპექციის დანიშნულებაა სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების ფინანსური კონტროლის (აუდ-იტის) წარმოება, თავდაცვის სამინისტროს, მის მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო ოურიდიული პირებისა და სახელმწი-ფო საქვეუწყებო დაწესებულებების სამხედრო და სამიწათბუ-პირების დარღვევებსა და გადაცდომებზე სამსახურეობრივი მოქ-ვლევის წარმოება და შემდგომი რეაგირება;

დ) ოურიდიული დეპარტამენტის დანიშნულებაა სამინისტროს პოლიტიკის სამართლებრივი უზრუნველყოფა, შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობის სამართლებრივი უზრუნველყოფის ძი-რითად მიმართულებათა განსაზღვრა მისი ნორმატიული ბაზის სრულყოფა;

ე) თავდაცვის პოლიტიკისა და ევროატლანტიკური ინტეგრ-რაციის დეპარტამენტის დანიშნულებაა საზღვარგარეთის სახელ-მწიფოების სამხედრო უწყებებთან და საერთაშორისო ორგანიზა-ციებთან ურთიერთობის წარმოება, საერთაშორისო ხელშეკრე-ულებების დარღვევება. ეროვნული-სამხედრო სტრატეგიით დასა-ზული მიზნების შესრულებისათვის მოქლე, საშუალო და გრძელ-ვადიანი მოთხოვნების განსაზღვრა, ამ მოთხოვნების უზრუნველ-ყოფისათვის აუცილებელი ღონისძიებების თანამიმდევრული გე-გმების შემუშავება, ნატოსთან ინტეგრაციის პროცესის კოორდ-ინაცია, თავდაცვის სტრატეგიის სამხედრო დოქტრინის შემუშავე-ბაში მონაწილეობა, სტრატეგიული მოთხოვნების და სამინისტრო-ს ამოცანების ჩამოყალიბება, რეგირმის მოქლე, საშუალო და გრძელვადიანი დადგენა, საქართველოს შეიარაღებული ძალების პირველადი და დეტალრის განვითარება;

ვ) კადრების დეპარტამენტის დანიშნულებაა სამინისტროსა და შეიარაღებულ ძალებში ერთიანი საჯარო პოლიტიკის განსა-ზღვრა და შეიარაღებულ ძალებში მისი განხორციელების კონტ-როლი;

ზ) ფინანსების მართვის დეპარტამენტის დანიშნულებაა სამი-ნისტროს მიერ გასატარებელი საფინანსო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესწავლა და ფინანსური პოლიტიკის შემუშავე-ბა.დამტკიცებული სამხედრო ბიუჯეტის განვრა პროგრამების და პრიორიტეტული მიმართულებების ჭრილში. საერთაშორისო პროგრამების ფინანსური დაგეგმვა და შესრულება. სამინისტროს სისტემაში ბუღალტრული აღრიცხვის მონესრივება და ფინანსუ-რი დისციპლინის განმტკიცება;

თ) ინფრასტრუქტურის და ლოგისტიკის პოლიტიკის დეპარ-ტამენტის დანიშნულებაა სტრატეგიული, ოპერატიული და საჯა-რისო მარაგების შექმნისა და ეფექტინად გამოყენების პოლიტიკ-ის შემუშავება. შეიარღებული ძალების პირადი შემადგენლობის, მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების განთავსებისა და უზ-რუნველყოფისათვის საჭირო სტანდარტებისა და ნორმების შემუშ-ავება (შენიშნა-ნაგებობები, მონყობილობები და სხვა);

ი) სახელმწიფო შესყიდვების დეპარტამენტის დანიშნულებაა სამინისტროსთვის საჭირო საქონლის (მომსახურების), სამხედრო აღჭურვილობის შესყიდვის განხორციელება, შესყიდული საქონ-ლის (მომსახურების) ხარისხისა და საკონტრაქტო პირობების შე-სრულების კონტროლის განხორციელება;

კ) შიდა უსაფრთხოების განყოფილების დანიშნულებაა სამი-ნისტროში შიდა რეჟიმის დაცვისა და დოკუმენტაციის უსაფრ-თხოების უზრუნველყოფა;

ლ) სადაზვერუო პოლიტიკის განყოფილების დანიშნულებაა შეიარაღებულ ძალებში არსებული სამხედრო-სადაზვერუო სამსა-ზურის სამოქალაქო კონტროლის განხორციელება და სამინისტრო-ს სადაზვერუო პოლიტიკის განსაზღვრა.

მუხლი 6. დასკვნითი დებულებანი

დებულების გაუმჯობეს, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხდება საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებით.

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება № 286

2004 წლის 2 აპრილი ქ. თბილისი

ასანიძის ბათავისუფლება - გამოცდა ახალი ხელისუფლებების

პირველი გავრცობა

ჩიხში შესული აჭარის პრობლემა, ყოველდღიურობაში გადასული დაჭერები, გაბანკროტებული ოპოზიცია და ხელისუფლების დანაპირები, რომ სულ მალე, გამარტებული საგადასახადო კოდექსის მიღებით, ქვეყანაში ხელსაყრელ ბიზნეს-გარემოს შექმნის; დაბოლოს, წლების განმავლობაში პირველად შესრულებული ბიუჯეტი და პრემიერ-მინისტრის ალექსა, რომ დღეის ამას იქით არც ერთი თვის ბიუჯეტი აღარ ჩაეგდება – ეს არის ის ყველაზე თვალმისაცემი მოვლენები თუ ტენდენციები, რომელიც ახალი ხელისუფლების ხანმოკლე მოღვაწეობის ფონზე გამოიკვეთა.

აჭარის პრობლემა, თავისი მნიშვნელობით, დღეს ხელისუფლებისთვის ნომერ პირველია და არა მხოლოდ ხელისუფლებისთვის. ჩვეულებრივ ადამიანებსაც უკვე აწუხებთ იმაზე ფიქრი, შეძლებენ თუ არა ზაფხულში ჩოლოქის უპრობლეოდ გადალახვას.

იმას, რომ აბაშიძის დღეები დათვლილია, ყველა აცხადებს, თუმცა ამ დღეოთა ხანგრძლივობის შეფასება ჯერ ვერაფერ შეძლო.

აბაშიძისა და სააკაშვილის ბოლი შეხვედრის შემდეგ, მოუხდავად ხელიუსუფლების ხმაშაალი განცხადებებისა, არაფერი შეცვლილა. თუ არ ჩათვ-

ლით იმას, რომ იმ მომენტისათვის ძალზე დაძაბული სიტუაცია ოდნავ განიშნებოდა, ანუ ძველი სტატუს-კვოს მდგომარეობაში დაბრუნდა, და გაურკვეველი ვადით დაკონსერვდა. ხელიუსუფლება კი დღემდე თავს არიდებს, პასუხი გასცეს კითხვას – რას მოიმოქმედებს იმ შემთხვევაში, თუ აბაშიძე არანაირ დათმობებზე არ წავიდა. იმას, რომ ამ კითხვაზე არაფინ პასუზობს, შეიძლება თავისი ლოგიკური ასხნა მოექცნოს - გვემა არსებობს, მაგრამ მისი გამჟღავნება სულელური ნაბიჯი იქნება. მაგრამ, დღეს ის ეჭვი უფრო ძლიერია, რომ მსგავსი გეგმა საერთოდ არ არსებობს და ხელისუფლებამ თვითონაც არ იცის, როგორ მოუაროს აბაშიძის პრობლემას. ახალ ლიდერებს, თავიანთი წინამორბედების მსგავსად, უკვე მომდარ მოვლენებზე რეაგირება უფრო ეხერხებათ, ვიდრე ხანგრძლივ დროზე გათვლილი სტრატეგიის შემუშავება.

შესაძლოა, აჭარის ხელისუფლება დღეს მთლად პანდორას ყუთი არ არის, რომელსაც ქვეყანაში არსებული ყველა პრობლემა უნდა დაბრალდეს, მაგრამ ცხადია, რომ აბაშიძის დაუმორჩილებელი კლანი ის რეციდივა, რომელიც შევარდანაის მმართველობისგან დარჩა და რომლის მოშორების გარეშეც ახალი სახელმწიფოს მშენებლობა-

ზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია.

ის, რომ გუშინ აჭარის ლიდერმა ევროპის ადამიანის უფლებათა დაცვის სასამართლო ცალმხრივი გადანყვეტილების მიღებაში დადანაშაულა და ეს გადანყვეტილება მხოლოდ რეკომენდაციად მონათლა, უკვე თავისთავად მეტყველებს იმაზე, რომ აბაშიძის კლანის აზროვნება უკვე დიდი ხანია, კეთილგონიერების ზღვარს მიღმა ჩარჩა.

პარალელურად, პრეზიდენტი, როგორც ყოველთვის, მკაცრ განცხადებებს აკეთებს და აბაშიძეს აფრთხილებს, რომ თუ ევროსასამართლოს გადანყვეტილებას არ დაემორჩილება, მაშინ უკანონოდ დაპატიმრებული ასაწიისათვის თავისუფლების დაბრუნებას თავის თავზე აიღებს.

რამდენად გადანიშნება პრეზიდენტის სიტყვიერი მუქარა საქმეში, სწორედ ეს განსაზღვრავს მომავალში აჭარის ხელისუფლების მიმართ ცენტრის დამოკიდებულებასა და პირიქით. ასაწიის საქმე დღეს ისევე იქცევა ახალი ხელისუფლების გამოცდად და მისი პოლიტიკის კატალიზატორად, როგორც ეს თავის დროზე შევარდანაის მმართველობის დროს მოხდა, როცა უზენაესი სასამართლოს მიერ გათავიჯეს სუფლებული და პრეზიდენტის მიერ შეწყალებული ასანიძის დასახსნელად ცენტრალური ხელისუფლება ვერაფ-

ერს გახდა, რთაც რეგიონის ლიდერის ხელშეუხებლობა ოფიციალურად ცნო.

გუშინ აბაშიძემ ხანგძლივად გაუეგებარი საუბრის ბოლის მიანიშნა, რომ ასანიძეს გამოუშვებს, მაგრამ მის უსაფრთხოებაზე ვერ იზრუნებს. შესარულებს თუ არა ის დანაპირებს, ამას დღევანდელი დღე გავჩვენებს.

თენგიზ ასანიძის არგათავისუფლების შემთხვევაში კი ხელისუფლებას ყველანაირი მორალური და სამართლებრივი უფლება რჩება, აბაშიძის რეჟიმის წინააღმდეგ ნებისმიერი ბერკეტი აამოქმედოს. ხოლო ყველანაირი საკეულავია და შანტაჟი იმით, რომ აბაშიძის გამო სისხლი არ უნდა დაიღვაროს, მეტი არაფერია, თუ არა აჭარის ლიდერისთვის ხელისუფლების შენარჩუნების მცდელობა.

დღეს ერთი რამ სასვებით ნათელია - აბაშიძის რეჟიმის განვითარების გარეშე, ქვეყანაში რაიმე სერიოზულ პროგრესზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია. ეს ეხება როგორც კანონის უზენაესობის დამყარებას, ისე რეფორმებსა და კონტრანადასთან ბრძოლის გზით ეკონომიკური კეთილდღეობის ზრდას. მით უმეტეს, მაშინ, როცა აჭარის პრობლემისაგან დამოუკიდებლად პროერესის გზა, ჯერჯერობით, მხოლოდ გაუთავებელი დაჭერებითა და იმედისმოცემეი დაპირებებით შემოფარგლებ.

9 აპრილის მნიშვნელობა და ზვინად გამსახურდიას დვნილი კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრობა

პირველი გავრცობა

სამართალმემკვიდრე და, შესაბამისად, თუკი, ამავე დროს, არჩევნები ჩატარდება დემოკრატიულად და საყოველთაოდ, მაღალი იქნება მისი ლეგიტიმურობის ხარისხი.

საქართველოს მრავალსაუკუნოვან ისტორიაში ხელისუფლების ლეგიტიმურობისა და სამართალმემკვიდრობის პრობლემა მწვავედ დიდგა რუსეთის იმპერიის მიერ საქართველოს დაპყრობის შემდეგ.

1801 წელს საქართველოში იძულებით შეწყდა სამეფო დინასტიის უფლებამოსილება; 1918 წელს გამოცხადდა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა და აირჩნა წარმომადგენლობითი ხელისუფლება, მაგრამ 1921 წელს ბოლშევიკური რუსეთის აგრესიით ისევ დაემხო საქართველოს დამოუკიდებლობა და საქართველოდან განდევნილ იქნა პირველი დამოუკიდებელი რესპუბლიკის ხელისუფლება.

არადამიანური რეპრესიების მიუხედავად, საქართველოში გრძელდებოდა ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, რომელმაც უზენიტს მიაღწია 1989 წლის **9 აპრილის ღამეს**; ეს ბრძოლა დაგვირგვინდა 1991 წლის 9 აპრილს, მანამდე კი, 1990 წლის 28 ოქტომბერს მრავალპარტიულ, არასაბჭოთა, დემოკრატიულ არჩევნებში გამარჯვებულმა ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებამ 1991 წლის 31 მარტს ჩაატარა საყოველთაო რეფერენდუმი საქართველოს სტატუსის, ხელისუფლების სახისა და სამართალმემკვიდრეობის განსაზღვრად; რეფერენდუმში საქართველოს 3 657 477 ამომრჩეველმა მიიღო მონაწილეობა; აქედან ამომრჩეველთა 90 პროცენტმა (3 266 258) მხარი დაუჭირა საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენას 1918 წლის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე.

საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი უმრავლესობის გადანყვტილებით - რეფერენდუმის შედეგების შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ **1991 წლის 9 აპრილს გამოაცხადა საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა** 1918 წლის დამოუკიდებლობის აქტის სამართალმემკვიდრეობით; 1991 წლის 9 აპრილს საქართველოში აღდგა არა მხოლოდ ჩვენი სახელმწიფოს დამოუკიდებლობა, არამედ 1918-21 წლების კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობაც, შესაბამისად, **9 აპრილი არის გმირული ბრძოლისა და ამ ბრძოლაში გამარჯვების დღე**.

დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებამ აღიარა საერთაშორისო სამართლებრივი აქტების პრინატი და საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ რუსეთის ჯარს საოკუპაციო ჯარის სტატუსი მიანიჭა.

დამოუკიდებელმა საქართველომ მხოლოდ 9 თვე იარსება:

1992-93 წლებში რუსეთის იმპერიამ საქართველოში ისევ განახორციელა აგრესია და რუსეთის სახელიუსუფლებო წრეების წარმომადგენლები უშუალო ხელმძღვანელობით განხორციელდა პუტო: საქართველოდან განიდევნა კანონიერი ხელისუფლება - პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოები. ძალადობის გზით მოსულმა ხელისუფლებამ რუსეთის საოკუპაციო ჯარს მიანიჭა მეგობარი ქვეყნის ჯარის სტატუსი და გამოაცხადა საქართველოს შეყვანა რუსეთის ნეოიმპერიაში – დსთ-ში.

1992-2003 წლებში შევარდანაის რეჟიმის მიერ დაიდო საქართველოს-

თვის ნამგებიანი ბეერი ხელშეკრულება; საქართველოს სახელმწიფოს სახელით მილიარდობით სესხები აიღეს ხელისუფლებაში უკანონო გზით მოსულმა კრიმინალურმა კლანებმა. არაკანონიერი ხელისუფლების მიერ უცხოური ბანკებიდან ნასესხებო თანხა გამოყენებულ იქნა კრიმინალთა ეკრძო ინტერესების შესაბამისად, არადა, მათი გადახდის ვალდებულება დაკისრებულია საქართველოს სახელმწიფოსთვის; ნათელია, რომ უახლოეს მომავალში საქართველოს პატიოსან მოქალაქეებს მოუწევთ ამ ვალების გადახდა, ვალებისა, რომელიც საბოლოო ჯამში საქართველოს სახელმწიფოს საწინააღმდეგოდ იქნა გამოყენებული.

რეჟიმის მიერ 1992 წელსვე იყო წარუმატებელი მცდელობა, საქართველოს დედაქალაქში შეეკრბა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო და ამ კანონიერი წარმომადგენლობითი ხელისუფლებისგან მიიღო სამართალმემკვიდრეობა (როგორც ეს მოხდა აზერბაიჯანში ელჩიების კანონიერი ხელისუფლების დაშობის შემდეგ). მომდევნო ევროპული შეიკვალა ტაქტიკა და ერთი მხრივ, უკანონო არჩევნებში კანონიერი ხელიუსუფლების წარმომადგენელთა ჩათრევით, მეორე მხრივ კი "ურთაში" (დევნილი კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენელთა) დამინება-განადგურებით შეეცადნენ, ფიზიკურად მოეკლათ კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლობა. ამ მიმართულებით უკანასკნელი ნაბიჯი გადაიდგა 2002 წელს, როდესაც შევარდანაის რეჟიმმა მაღალი სადეპუტატო პენსია გასცა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ყოფილი დეპუტატებისათვის – იმ პირთათვის, ვინც თავის ნებით შეინყვეტდა დეპუტატების უფლებამოსილებას. გაუსაძლის პირობებში მცხოვრები ზოგი დეპუტატი დათანხმდა ამგვარ მზაკერულ შემთავაზებას.

უზენაესმა საბჭომ შეინარჩუნა რათვისი სტატუსი, დევნილობის პირობებში გააგრძელა მოღვაწეობა ჯერ საზღვარგარეთ, 1998 წლის ნოემბრიდან კი საქართველოს დედაქალაქში; კერძოდ: 1992 წლიდან დღემდე ჩაატარა 100-მდე სხდომა და მიიღო მრავალი დადგენილება და განცხადება უკანონო რეჟიმის მიერ მიღებულ დადგენილებების, სესხებისა და საქართველოსთვის წამგებიანი ხელშეკრულებების შესახებ; მათ შორის: უკანონო არჩევნების ბოიკოტის, საქართველოს დსთ-ში შეყვანის, რუსეთის ჯარისათვის საოკუპაციო ჯარის სტატუსის მოხსნის, სოქიას და დავომის ხელშეკრულებების, ე.წ. "ნულოვანი ვარიანტის" შესახებ და სხვა. რამდენადაც, **საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს დღემდე არ გამოუცხადებია თვითლიკვიდაცია**, არ დაუნიშნავს ახალი არჩევნები და თავისი სამართალმემკვიდრეობა არ გადაუცია არც ერთი მომდევნო ხელისუფლებისათვის, რაელურად შესაძლებელია მისი საკანონმდებლო ბაზის ფაქტობრივი ამოქმედება. ასეთ შემთხვევაში უახლოეს მომავალში მაინც შესაძლებელია კრიმინალური კლანების მიერ არსებული სესხების სახელმწიფოსთვის (ხალხისთვის) დაბრუნება, საქართველოსთვის წამგებიანი ბეერი პროექტისა და გარიგების გადასინჯვა და სხვა.

კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის ლეგალიზაცია გარდამტეხ როლს შესარულებს ქვეყანაში სამართლიანობისა და ამომრჩეველთა ღირსების აღდგენის, ზოგადად, საქართველოს სახელმწიფოს მოწყობის თვალსაზრისით; არსებითია ისიც, რომ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენით დენონსირდება

ისეთი ანტიქართული ხელშეკრულებიც, რომლებიც საქართველოს ინტერესების გაუთვლელწინებლად დადგენილი მეზობელი სახელმწიფოების მიერ; სამავალითოდ მოიყვანთ ყარსის ხელშეკრულებას.

ბოლშევიკური რუსეთის მიერ დამოუკიდებელი საქართველოს რესპუბლიკის ოკუპაციისა და ანექსიის პარალელურად, 1921 წლის 16 მარტს მოსკოვში დაიდო ხელშეკრულება თურქეთსა და რუსეთს შორის; ნიშანდობლივია ის, რომ 1921 წლის 17 მარტამდე ყორდანიას ხელისუფლება ჯერ კიდევ საქართველოს ტერიტორიაზე იმყოფება (ამის შემდეგ კი უცხოეთში აგრძელებს არსებობას, ინარჩუნებს რა თავის სტატუსს დევნილობაში); მოსკოვის ხელშეკრულებით ბათუმის ოლქი რჩება რუსეთს, თუმცა, თურქეთს უნდა ჰქონოდა ბათუმის პორტში თავისუფალი ტრანზიტის უფლება (საბჭოთა იმპერიის არსებობის პირობებში თურქეთს არ უნებავდლია ბათუმის პორტით) და ბათუმის ოლქის მცხოვრებთათვის რუსეთს უნდა მიეცა ადმინისტრაციული ავტონომია (და არა პოლიტიკური ავტონომია, როგორც ჩანწერილია აჭარის დღევანდელი ავტონომიის კონსტიტუციაში).

საქართველოს ნების საწინააღმდეგოდ დადებული ეს იმპერიული ხელშეკრულება რუსეთის ხელისუფლებამ 1921 წლის 13 ოქტომბერს ყარსში დაადასტურებდა ამიერკავკასიის სამივე სახელმწიფოში მოსკოვის მიერ დასმულ მაიონეტულ რეჟიმებს.

1991 წლის 9 აპრილს საქართველოს დამოუკიდებლობისა და ნიუ ყორდანია ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენის შემდეგ, ბუნებრივია, არაკანონიერად დანესხნდა ჩანდა ყარსის შეთანხმება. ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებას არც დაუდასტურებია და არც უარუყვანია ყარსისა და მოსკოვის ხელშეკრულებები, ვინაიდან მას არ დასცალდა ამ და სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებების განხილვა.

1992-93 წლების პუტჩის დროს, ზვიად გამსახურდიას კანონიერი ხელისუფლების არსებობის პირობებში, რუსეთის მიერ საქართველოში დასმულმა რეჟიმმა 1992 წლის 30 იანვლის თბილისი თურქეთთან გაფორმა ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც დადასტურდა ყარსის ხელშეკრულება.

კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენის შემთხვევაში, საქართველოს მიეცემა იურიდიული საფუძველი, გადასინჯოს მოსკოვ-ყარს-თბილისის ხელშეკრულება, რომელიც საქართველოს აუტუტეს ქართველთა მხოლოდ ერთი ნაწილის ავტონომიურად ცხოვრების აუცილებლობას (?) და სხვ.

აჭარის ავტონომიისთან დაკავშირებით, საყურადღებოა ერთი საკითხიც:

პოლიტიკოსთა თუ მეცნიერთათ ერთი ნაწილი ცდილობს, ისე წარმოადგინოს საქმე, რომ თითქმის აჭარის ავტონომიის არსებობის საფუძველი თავად აჭარის მოსახლეობის მოთხოვნა იყოს. ისინი იმონშებენ 1919 წლის 31 აგვისტოს მემედ აბაშიძის მიერ ორგანიზებული მეჯლისის გადანყვეტილებას, მაგრამ რატომაც ავიწყდებათ, რომ აღნიშნული მეჯლისი მოითხოვდა მთელი ე.წ. სამსუღმამნო საქართველოს (ტაო-კლარჯეთ-იმერზე-ლაზზეთის ჩათვლით) ავტონომიას ერთიანი საქართველოს შემადგენლობაში და არა მხოლოდ აჭარის ტერიტორიისას; გარდა ამისა, მეჯლისის თხოვნაშიც და, შემდგომ, ნიუ ყორდანიას ხელისუფლების კონსტიტუციაშიც ლაპარაკი იყო ადმინისტრაციულ და არა პოლიტიკურ ავტონომიაზე. ფაქტია ისიც, რომ 1919 წლის მეჯლისისთვის სულაც არ გაუწევია ანგარიში არც მოსკოვის მოლა-

სასამართლო ცნსკო-ს გადაწყვეტილება კანონიერად ცნო

თინათინ ხიდაშელი სასამართლოს გაუბედაობაში ადანაშაულებს

პირველი გავრცობა

შეგახსენებთ, რომ მოსარჩელები სასამართლოს ცესკო-ს საარჩევნო კოდექსის დარღვევაში ადანაშაულებდნენ. მათი თქმით, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას საარჩევნო ოლქების შედგენის გაუქმებისა და იქ ხელახალი არჩევნების დანიშვნის უფლება არ ჰქონდა.

თუმცა, საოლქო სასამართლომ მათი არგუმენტაცია არ გაითვალისწინა და, შესაბამისად, სარჩელი არ დააკეთოულა.

პროცესის დასრულების შემდეგ "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" თავმჯდომარემ თინათინ ხიდაშელმა საოლქო სასამართლო უკანონო გადაწყვეტილების გამოტანაში დაადანაშაულა და პირდაპირ განაცხადა, რომ **"სასამართლო კოლეგიას, უბრალოდ, შეეშინა საპროტოს აღიარება და საბოლოო გადანყვეტილების მიღება უზენაეს სასამართლოს მიანდო"**.

საქმე ის არის, რომ გუშინდელი განაჩენი საბოლოო არ არის და, შესაბამისად, გასაჩივრებას ექვემდებარება. თინათინ ხადაშელი აცხადებს, რომ "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია" ამ

9 აპრილის გმირებისგან განსხვავებით, სოზრაკი უკვდავყოფილია

ლევნილა ნარუსევა და ვახტანგ რჩეულიშვილი.

პარიკო თეზუაძძი

დღეს 9 აპრილთან დაკავშირებით, ქვეყნის მასშტაბით მრავალი კულტურული ღონისძიება გაიმართება. ტრაგედიადაც მეტოქემდეგ წელს თბილისში გაიხსნება ე. წ. 9 აპრილის კომისიის თავჯდომარის, სანკტ-პეტერბურგის ყოფილი მერის ანატოლი სოზრაკის ძეგლი. ტრადიციულად, წელსაც ზღვა ყვითლებით შევსკობთ მთავრობის სახლის წინ მდებარე მუზეუმის ლოდს დანიშნებით: **"აქ აღიმართება 9 აპრილს დღევნულ მასშტაშვლითა მეშორიალი"**...

გუშინ სასტუმრო "მარიტოში", გახტაშე რეჟიუმშვილის ინიციატივით, საქართველო-რუსეთის მეგობრობის ფონდის პრეზენტაცია მოეწეს. პრეზიდენტი მოხსენდა თავად ვახტანგ რჩეულიშვილი, სოზრაკის მეუღლე ლევნილა ნარუსევა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი როინ მეჭრეველი. რჩეულოშვლიმა და მეტრეველსა ისტორიულ ჭრილში მიმოიხილა რუსეთ-საქართველოს მეგობრობის რამდენიმესაუკუნოვანი ისტორია, ქალბატონმა ნარუსევამ კი უშუალოდ აპროლის ტრავდიაცზე ისაუბრა.

რჩეულშვილის განმარტებით, საქართველო-რუსეთის მეგობრობის ფონდი, რომლის დამფუძნებლებიც არიან, რუსეთის მხრიდან, ანატოლი სოზრაკის სახელობის ფონდი, ხოლო საქართველ-

ორი სიხვეითი

თბილისი. ახლადდაფუძნებული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობის "ერთიანი აფხაზეთის" ერთ-ერთი ლიდერი, "წერილობრივნიერის" გენერალური დირექტორი სერგეი ბალაფში აფხაზეთის პრეზიდენტობის კანდადობითვის აფხაზეთში ცხოვრების 5-წლიანი ცენზის შენარჩუნების წინააღმდეგ გამოდის, აფხაზ მოქმად-ვეტერანის საზოგადოებრივ-პოლიკური ორგანიზაცია "ამცხაბარ" კი ურუზუბლის არჩევნების შესახებ" კანონში აფხაზეთში ცხოვრების 5-წლიანი ცენზის შენარჩუნებას კატეგორულად მოითხოვს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გავრთიანებული ოპოზიციური მოძრაობა "წვენი აჭარის" ერთ-ერთი ლიდერი თამაზ დიასამიძე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 25-ე მოტომპროლოდ ბრიგადის ყოფილ მეთაურს, თანამდებობიდან გათავისუფლებულ გენერალ რომან ღუმბაძეს თავდაცვის მინისტრის პრასტენის შეუსრულებლობაში და ბრიგადის პირად მუშადგენლობაში ცენტრალური ხელისუფლების საწინააღმდეგო პროპაგანდის წარმოებაში ადანაშაულებს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. კოდორის ხეობის N101, N102 და N103 საარჩევნო უბნებში ჩატარებულ სპარლამენტო არჩევნების საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის და შედეგების შეჯამების მოწნით, ცენტრალულ საარჩევნო კომისიამ საეციალური ზუთკაციაში ჯგუფი შექმნა. მისი მოქმედების ვადად საარჩევნო დოკუმენტაციის მიუღებლადან 5 დღე განისაზღვრა. შესაბამისი დოკუმენტაცია ცსკ-ში უკვე შეტანილია და სპეციალური შემოამბა შეუდგა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გერმანიის შეიარაღებული ძალები მზად არის, საქართველოს საკუთარი გაგზავნილმა გაუზიაროს და პროფესიონალი სამხედრო მოსამსახურეების აღზრდაში დაეხმაროს. ამის შესახებ განაცხადა საქართველოს თავდაცვის ეროვნული აკადემიის რექტორთან ვიორგი თავდირეშელთან გამართულ შეხვედრაზე გერმანიის იფანატერის სკოლის ხელმძღვანელმა, გენერალმა იოჰან ბერგერმა. **ინტერ-პრესი**

დავით შერვაშიძე კახელი გლეხები დააიმიდა

ამ ბოლო დროს კახეთის რეგიონში მაღალჩინოსნების ეიზიტები გახშირდა. დავით შერვაშიძე უკვე მწორე მინისტრია, რომელმაც კახური ღვინო დააჭაშნიკა. გუშინ იგი გურჯაანელ და სავარჯულო გლეხებს შეხვდა და დააიმედა, რომ სულ მალე მათი პრობლემები მოგვარდება. შერვაშიძემ განსაკუთრებით გაამახვილა ყურადღება ფალსიფიცირებულ საწმალ პრეპარატებზე და პესტიციდებზე.

ზვიად რაბაძე
კახეთიდან

კახელი გლეხებისთვის დღემდე ერთ-ერთ უმთავრეს პრობლემას ფალსიფიცირებული შხამქიმიკატები წარმოადგენს. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველ სეზონზე ხელისუფლების მხრიდან მუდამ დამაიმედებელი განცხადებები კეთდებოდა, დაპირება მხოლოდ ლიტონ სიტყვებად რჩებოდა. ამგვარი შეცდომების გამეორებას კი, როგორც სოფლის მეურნეობის ახალი მინისტრი დავით შერვაშიძე აცხადებს, არ აბირებს. სწორედ ამის გამო იგი გუშინ კახეთს ესტუმრა და ფერმერის სახლის დაფუძნებას ჩაუყარა საფუძველი. "სახლი" მიზნად ისახავს გლეხებისთვის სათანადო ინფორმაციის და კონსულტაციების მიცმას შხამქიმიკატებზე, პესტიციდებზე და ვეტერინარულ პრეპარატებზე. თუმცა, უმთავრესი აქცენტი მაინც შხამქიმიკატებზე კეთდებოდა, რადგან ამ თვის ბოლოს კახეთში გაზის შენაშნლა იწყება. თუ რამდენად ხარისხიანი პრეპარატები იყიდებოდა გურჯაანისა და სავარჯულის რაიონებში, ამის შესაბონმებლად მინისტრმა ამ რაიონების ბაზ-

რობები ფეხით შემოიარა. დარღვევები კი ძირითადად გურჯაანში აღმოაჩინა. იგი აცხადებს, რომ ობიექტები, სადაც შხამქიმიკატები იყიდება, სტანდარტებში არ ჯდება. **"ჩვენ გვინდა, რომ გლეხი ყველაწარიად იყოს დაცული, რადგან, რასაც ყიდულობს, მის ხარისხშიც უნდა იყოს დარწმუნებული. ამიტომაც სამხარეო აღმინისტრაციებთან და გამგეობებთან ერთად ეს რეიდების დასაწყისი იქნება. ამ დროისთვის კი იმის თქმა შემძლია, რომ იმ ობიექტებს, სადაც პრეპარატები იყიდება, ლიცენზიები უნდა ჩამოერთვას, რადგან ისინი სტანდარტებს არ პასუხობენ,"** - აცხადებს შერვაშიძე.

შეგახსენებთ, რომ ბოლო წლების განმავლობაში კახეთში ფალსიფიცირებულიმა შხამქიმიკატებმა ყურძენს სერიოზული ზიანი მიაყენა, რის გამოც უხარისხო პროდუქციის ჩაბარებაზე ღვინის ქარხნები უარს აცხადებდნენ. სამაგიეროდ, აზერბაიჯანიდან და სომხეთიდან შემოტანილ ნედლეულს ამუშავებდნენ. ამჯერად კი სოფლის მეურნეობის სამინისტრო კახეთის გუბერნატორის უშუალო დახმარებით მოსავლის აღების დროს ყველა საზღვარს გააკონტროლებს. **"არ დაუშვებთ იმას, რასაც წინა ხელისუფლება აკეთებდა. ჩვენ საზღვ-**

დავით შერვაშიძე უკვე მწორე მინისტრია, რომელმაც კახური ღვინო დააჭაშნიკა.

მცირა მენარმთა განთავისუფლება დღგ-სგან - შეღავათი თუ ტვირთი

გასული წლის ბოლოს, ჯერ კიდევ ძველი მთავრობის დროს, საგადასახადო კოდექსში შევიდა ცვლილება, რომელიც ითვალისწინებს იმ პირთა დამატებული ღირებულების გადასახადისგან გათავისუფლებას, რომელთა წლიური ბრუნვა არ აღემატება 75 ათას ლარს. ცხადია, აღნიშნული ცვლილება მცირე ბიზნესის ხელშეწყობად მოიწოდება, თუმცა წერილი, რომელიც "24 საათში" ციტირებოვნესში დასაქმებული ადამიანისგან მოვიდა, ავტორი იმ პრობლემებზე საუბრობს, რომელიც მას ამ ცვლილებამ შეუქმნა:

დინაა ჩაჩაა

ჯემალ გურგენიძე, შპს "ელსი"-ს დირექტორი: "ამ ცვლილებამ უშიშმეს მდგომარეობაში ჩააყენა ის მცირე საწარმოები, რომლებიც პროდუქციას ქმნიან. თუ რა გამოიწვია საგადასახადო კოდექსში ამ ცვლილების შეტანამ, შეიძლება განვიხილოთ ჩვენივე საწარმოს მაგალითზე. დღემდე შემოგვქონდა მასალები რუსეთიდან (მნიშვნელობა არა აქვს, თუნდაც აქ ვყიდულობდით), გაბნაჟების დროს ვინდიდით დღგ-ს, რომელსაც თანდათანობით ვუშვებდით ჩათვლაში. ე.ი. ფაქტობრივად, ის გვინაზღაურებდებოდა, მართალია, დაგვიანებით, მაგრამ მაინც.

კანონში შეტანილი ცვლილება მასალების შექმნის დროს დღგ-ს გადახდის ვალდებულებას გვიწარმოებს, ჩათვლაში კი ვეღარ ვუშვებთ. ე.ი. ფაქტობრივად, ამ თანხებს წარმოება კარგავს. აქ, შეიძლება, წარმოიშვას აზრი: მერე რა, ჩაღე ეს თანხები პროდუქციის თვითღირებულებაში და ამ პროდუქციის რეალიზაციის დროს დღგ-ს სახით გადახდილი თანხა ამოღებული იქნება. ჯერ ერთი, ეს პროცესი შეიძლება წლიობით გაჭიანურდეს და, რაც მთავარია, ეს უნდა მოხდეს ამ მოგების შემცირებ-

ის ხარჯზე და ფასები პროდუქციაზე შევინარუნოთ, ან პროდუქციაზე ფასების მომატებით.

ფასების ზრდა კი გამოიწვევს რეალიზაციის მკვეთრად შემცირებას, თუ მთლად შეწყვეტას არა. უფრო მეტიც: დღეს მომხმარებლები (ჩვენს შემთხვევაში ისინი სხვადასხვა საწარმოები არიან) საკითხს გეისვამენ ფასების 20 პროცენტზე შემცირების შესახებ, ვინაიდან ჩვენ მათ ანგარიშ-ფაქტურებს ვეღარ ვაძლევთ (ჩამოგვევრთა დღგ-ს გადახმებული რეგისტრაციიდან მოხსნის დროს) და, შესაბამისად, ისინი ჩათვლაში ვეღარ უშვებენ ამ 20 პროცენტს. წინააღმდეგ შემთხვევაში მათ ურჩევნიათ იგივე პროდუქცია შეიძინონ ისეთი საწარმოებიდან, რომლებიც რეგისტრირებულია როგორც დღგ-ს გადახმედელები და მათ პროდუქციას ანგარიშ-ფაქტურები მოჰყვება.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, ყოველგვარ ზღვარს სცილდება დღგ-ს გადახმედელო რეგისტრაციიდან მოხსნის მომენტში საწარმოში არსებული საკონონის ნაშთის დაბეგრვა. ჯერ ერთი, კონონს უკუქმედების ძალა არა აქვს, თუ ის მდგომარეობას ამძიმებს და კონონის მიღებამდე დაზნადებულ პროდუქციასზე ის არ უნდა ერცედელებდეს. მეორეც, იმ ნაშთის რეალიზაცია შეიძლება წლების განმავლობაში გაჭიანურდეს,

კანონი კი მის დაბეგრას რეგისტრაციიდან მოხსნის მომენტშივე გავალდებულებს.

აღნიშნული საკითხები საგადასახადოს უთხით ყველა ინსტანციაზე განვიხილოთ, მაგრამ კანონი კანონია და ნებისმიერ შემთხვევაში მას უნდა დავემორჩილოთ. იყო ასეთი მოაზრებაც, რომ თუ დღგ-ს გადახმედელო რეგისტრაციიდან მოხსნა იქნება ნებაყოფლობით (და არა სავალდებულო, როგორც ამას კანონში შეტანაში ცვლილება ითვალისწინებს), მაშინ პრობლემა მოხსნილი იქნება. ეს ასეა, მაგრამ ამ შემთხვევაში საუბარი მცირე და საშუალო მოცულობის საწარმოებზე რაიმე შეღავათის განვეის შესახებ, ალბათ, უაღვსოვო იქნება. ვფიქრობ, ნამდვილი ხელშეწყობა იქნებოდა, თუ ასეთი მცირე საწარმოები გათავისუფლებული იქნებოან პროდუქციის წარმოების მიზნით შექმნილ მასალებზე დღგ-ს გადახდისგან.

ძალიან დიდი იმედი მაქვს, რომ ახალი მთავრობა აღნიშნულ საკითხს ყუფურადღებოდ არ დატოვებს და შექმნილ-დავკარად დროულად განიხილავს".

■ ■ ■
ამ საკითხის კომენტირებისთვის "24 საათი" ფინანსთა სამინისტროს, ექსპერტისაგების მინისტრს და მენარმებს დაუკავშირდა. აქვე უნდა ითქვას, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ექვემდებარებულს, რომ მენარმეს, რომელსაც მასალები რუსეთიდან შემოაქვს, 75 ათას ლარზე მეტი ბრუნვა არ გააჩნია. პრობლემები ამ საკითხთან დაკავშირებით მართლაც რომ არსებობს, ყველამ დაადასტურა, თუმცა ისიც ითქვა, რომ ამ კანონის მიზანი არა მე-

წარმეებისთვის შეღავათის გაკეთება, არამედ - დაბეგრის პროცედურის გამარტივება გახლდათ.

ზურაბ ანთელიძე, ფინანსთა მინისტრის მოადგილე:

დღეს ჩვენ ვმუშაობთ იმაზე, რომ საგადასახადო სისტემა მაქსიმალურად სამართლიანი და მარტივი გახდეს. ამ სომარტივეში უამრავი რამ მოიარება, მათ შორის ისიც, რომ კანონის ორმაგი ინტერპრეტაციის საშუალება არ არსებობდეს. რაც შეეხება კონკრეტულად წერილში დასმულ პრობლემას: წერილში მენარმე ითხოვს, რომ დღგ-ს გადახმედელო იყოს. თუ არ იქნება დღგ-ს გადახმედელო, ბუნებრივია, ჩათვლასაც ვერ მიიღებს. საერთოდ ამ ადამიანის განმარტება, რომ დღგ-ს გადაუბრუნელობის გამო ვერ იღებს ჩათვლას, რეალიზას შეუძლებება, მაგრამ 75 ათას ლარი წრებრუნვის მქონე ბიზნესისათვის დღგ-ს გადასახადი არც არის შეღავათი, მათ, უბრალოდ, არ აქვთ უფლება იყვნენ დღგ-ს გადახმედელები. 75 ათასზე ნაკლები ბრუნვის მქონე ბიზნესს არ აქვს უფლება დღგ-ს გადახმედელობაზე, 75-100 ათას ლარამდე ნებაყოფლობითია, 100 ათას ლარზე ზევით კი სავალდებულოა.

ახალ საგადასახადოში, ამ საკითხთან დაკავშირებით, მუშაობა, მსჯელობა და განხილვა მიმდინარეობს. წერილში მოცემულ პრობლემას აუცილებლად გაითვალისწინებთ - მეთქი ვერ ვიტყვი, მაგრამ განვიხილავთ.

მაისისთვის ახალი საგადასახადო კოდექსი უკვე მზად უნდა იყოს. კოდექსის შექმნის პროცესში მცირე მენარმეთთვის გადასახადების გაუქმებაც

განიხილება, თუმცა ამ მოვლენას ორი მხარე აქვს. ერთი, რომ როცა მცირე მენარმე არ იხდის გადასახადს, ეს კარგია - იგი დასაქმებულია და იღებს შემოსავალს, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია. მეორე, საერთოდ კოდექსში რაც უფრო მეტი შეღავათი და გამოწავლაა, მით მეტია გადასახადებისგან თავის არიდება.

მიმა მაჭავარიანი, ნაციონალური მოძრაობა-დემოკრატები:

თუ მენარმე არ გატარებულა რეგისტრაციაში, მაშინ ერთი გზა არის - გადახდილი 20 პროცენტი ხარჯებში გააღება და მაშინ მყიდველი გადაიხდის გადასახადს.

ამ წერილში ერთი ნამდვილი პრობლემაა: დღგ-ს გადახმედელო რეგისტრაციიდან მოხსნის მომენტში საწარმოში არსებული საკონონის ნაშთის დაბეგრასთან დაკავშირებით. ამასთან დაკავშირებით ფინანსთა სამინისტროში უკვე მზად არის ცვლილებები და როცა პარლამენტი შეიკრიბება, მას განიხილავს. ცვლილება იმაში მდგომარეობს, რომ თუ მენარმეს ჩათვლა მიღებული აქვს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაიბეგრება.

ამასთან აუცილებლად უნდა აღვნიშნო, რომ წერილში ნათქვამი ერთიკისი შემთხვევაა. წარმოდგინეთ 75 ათასი ლარის ბრუნვა, ავიღოთ 6 ათასი თვეში. ე.ი. მენარმეს 3 ათას დოლარზე მეტი პროდუქცია არ უნდა შემოქონდეს ეს თვეში. 3 ათასი დოლარის ღირებულების პროდუქცია რომ შემოიტანო თუნდამ რუსეთიდან, მარტო მანქანა დაჯდება 100-1500 დოლარი. საერთოდ, უნდა გაიღრდეს პროდუქციის შემოტა-

რებს გავამარებთ. არანაირი აზერბაიჯანული და სომხური ყურძნის შემოტანა არ მოხდება, ხოლო ვინც არ დავემორჩილება, შესაბამისი უწყებების მხრიდან რეაგირება მოჰყვება," - ამბობს პრეზიდენტის რწმუნებული კახეთში პეტრე ცისკარიშვილი. დავით შერვაშიძე კი კახელი გლეხები იმით დააიმედა, რომ წელს ყურძნის მინიმალური ფასი 35 თეთრი იქნება. **"15-16 თეთრს სახელმწიფო თავად გადაიხდის, იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოები ყურძენს მინიმალურ ფასად - 35 თეთრად ჩაიბარებენ,"** - განაცხადა შერვაშიძემ.

სოფლის მეურნეობის მინისტრმა კახეთში საკადრო გადამწყვეტილებებიც გამოაცხადა: **"ამ დროისთვის, ჩემი ბრძანებით, გათავისუფლებული არიან კახეთში სოფლის მეურნეობის მთავარი სამმართველოს უფროსი, დედოფლისწყაროსა და გურჯაანის რაიონებში კი - ვეტსამსახურის ხელმძღვანელები. ისინი ჩვენს ბრძანებებსა და მოთხოვნებს არაფრად ავადებდნენ."**

დავით შერვაშიძე კახელების მასპინძლობით მკაფიოილი დარჩა. დაზარალებული გლეხები კი, რომლებსაც ამ ცოტა ხნის წინ ზეარ-ვენახები მოყვინათ, დახმარებას ნაკლებად ელიან. თუმცა, შერვაშიძე აცხადებს, რომ შექმნილია კომისიები და ზარალის დადგენის შემთხვევაში მათ დაეხმარებიან. სულ მალე სამინისტრო რეგიონში სერვის-ცენტრების გახსნას გეგმავს და მოსახლეობას საშუალება ექნება, იქირონ ის ტექნიკა, რომლითაც ნაკვეთებს დააშუშავებენ.

ნა, რომ მერე დანახარჯები ამოიღო. რა თქმა უნდა, ვგულისხმობ იმ შემთხვევას, როცა ბიზნესი მარჯვენაა.

ზურაბ ტყემალაძე, მემარჯვენე ოპოზიცია, ახლები-მრეგვლები:

შეთავაზებული კანონი, მეც ვეთანხმები, მცირე მენარმეებს არანაირ შეღავათს არ აძლევს. მცირე მენარმეობას განსაკუთრებული მდგომარეობა სჭირდება. სრულყოფი ახალი დაბეგრის რეჟიმი უნდა შემოვიდეს. მაგრამ, ყველაზე კარგი მაინც ის იქნება, რასაც პრეზიდენტი დაპირდა მენარმეებს, გააუქმოს გადასახადები. თუ სახელმწიფოს ექნება ამის საშუალება, მე მარტო მივსალდები მას.

ნინო მამუკელაშვილი, მცირე მენარმეთა ასოციაცია

მე პირადად, ჩემს ბიზნესში დინეტრესებული ვარ მცირედს დღგ-ს ფაქტურა და ყოველთვის ვეძებ ასეთ ხალხს. ამის მიზეზი უპირველესად ის არის, რომ მე ეს თანხა ჩამეთვლება. დღგ-ს გადაუხდელობით უმეტესად დინეტრესებულია ის, ვინც ვერ იღებს ამ ფაქტურებს.

75 ათასი ლარის ბრუნვით შეიძლება რაიმე ზიჯირო გაჭირვდეს. თვეში 6250 ლარი გამოიღოს, დღეში 208 ლარი, ეს ნამდვილად არაფერია არ არის. ის წერილი მენარმეები, რომლებიც ბაზრობებზე ყიდულობენ საქონლებს, საერთოდ ვერ ნახულობენ ფაქტურებს. არც ერთ ბაზრობაზე შემომტანს ფაქტურა არ აქვს. პრინციპში, დღგ-ს გადაუხდელობა 75 ათას ლარამდე წრებრუნვის ფარგლებში არ უქმნის საწარმოებს პრობლემებს. არ არის დიდ მასშტაბებზე ლაპარაკი და იმითომ.

ორი სიტყვით

თბილისი. "ქვეყნის ბიუჯეტში სარეზერვო ფონდის შექმნა წლის ბოლოსთვის სრულიად რეალურია, რის საფუძველსაც ბიუჯეტში თანხების მოზილეზების პერსპექტივა იძლევა; ამასთან, სახელმწიფოს ექნება სათანადო სახსრები, რათა საკუთარ მოქალაქეებს შეუქმნას ბიზნესის ნულიდან დაწყების გარანტია," - განუცხადა "პრაიმ-ნოუსს" პარლამენტარმა ბესო ჯულელმა. **პრაიმ-ნოუსი**

თბილისი. "ახალ საგადასახადო კოდექსში მაქსიმალურად იქნება გათვალისწინებული მენარმეთა ინტერესები, ხოლო მის "შუბა ვარიანტს" პროექტზე მომუშავე ჯგუფი პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვინასთან ხუთშაბათს განიხილავს," - განუცხადა "პრაიმ-ნოუსს" პარლამენტარმა ბესო ჯულელმა, რომელიც კოდექსის შემუშავებელი ჯგუფის წევრია. **პრაიმ-ნოუსი**

თბილისი. თბილისის მიწის მართვის დეპარტამენტს ახალი თავმჯდომარე ჰყავს. ამ თანამდებობაზე დღეს ნინო ბახტაძე დაინიშნა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, მარტში ფასების ინფლაციამ 0,1 პროცენტი შეადგინა. როგორც ეროვნულ ბანკში აცხადებენ, ლარის გაცვლითი კურსის ანგვის ფონზე ქვეყანაში ინფლაციის მაჩვენებელი მეტად დაბალია. მარტში სამომხმარებლო ფასების ინდექსი მხოლოდ 0,1 პროცენტით გაიზარდა. წლის დასაწყისიდან იგივე მაჩვენებელი 1% შეადგენს. შარში, პირველ კვარტალში, ფასების დონემ 1,6%-ით მოიმატა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ დიპლომატიური წარმომადგენლების დაგვიანების დედაფრა დაიწყო. როგორც "ინტერ-პრესს" ფინანსთა სამინისტროში განუცხადეს, სახაზონო სამსახურმა ამისთვის საგარეო საქმეთა სამინისტროს 3 317 000 ლარი გადაუბრუნა; აქედან 1 858 000 ლარი 2003 წლის დეკემბრის თვის დაფინანსებაა, ხოლო 1 459 000 ლარი 2004 წლის აპრილის თვის ხარჯი. **ინტერ-პრესი**

"ს/ს თელასის" განცხადება
ქ. თბილისის ელექტროგამანაწილებელ ქსელში პროფილაქტიკური სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობის გამო ელექტროენერგიის მიწოდება დროებით შეუწყდებათ:
12 აპრილს, 10.00-დან 18.00 სთ-მდე: მუხრანის, ხორნაბუჯის, დავით გარეჯელის, ნავომარის, გლინკას, ჩარგლის, რატევეანის ქუჩების მაცხოვრებლებს.
13 აპრილს, 10.00-დან 18.00 სთ-მდე: გურამიშვილის გამზირის(წაწილობრივ), ვარდისუბნის, ქვიშეთის, ქსნის, არბოს, ერნოს ქუჩების მაცხოვრებლებს.
13 აპრილს, 10.00-დან 15.00-სთ-მდე: ირაკლი აბაშიძის(წაწილობრივ), არაყიშვილის, ბერძენიშვილის, ცხევაძის, დარიალის, ფალიაშვილის(წაწილობრივ), კეკელიძის, ტიციან ტაბაიძის, რაზმაძის ქუჩების მაცხოვრებლებს.
13 აპრილს, 11.00-დან 16.00-სთ-მდე: ჯავახიშვილ 2 ჩიხის მაცხოვრებლებს.

"კონსტანტა", "ფინკა საქართველო", საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდი, მცირე ბიზნესის განვითარების ფონდი, საზოგადოებრივი განვითარების ასოციაცია, World Vision, Nor Ge - ეს იმ ორგანიზაციათა არასრული ჩამონათვალია, რომლებიც საქართველოში არასაბანკო მიკროსაფინანსო სტრუქტურებს წარმოადგენენ, ანუ გასცემენ მიკროსესხებს სხვადასხვა პროფილის მცირე თუ მიკრო საქმერარმო საქმიანობისათვის.

როიმე ალტერნატიული წყარო. აღსანიშნავია, რომ 2004 წლის სექტემბერში საქართველოში მუშაობა დაიწყო აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) საქართველოს მიკროდფინანსების სტაბილიზაციის და გაუმჯობესების პროექტმა, რომელსაც ამერიკული კონსალტინგური კომპანია "ქემონიუს ინტერნეშნული" ახორციელებს და რომლის მთავარი მიზანი გახლავთ საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების სტაბილიზაცია და გაძლიერება. პროექტი ოთხწლიანია და მისი დაფინანსებისათვის USAID-მა ათი მილიონი აშშ დოლარი გამოყო. საქართველოს მიკროდფინანსების სტაბილიზაციისა და გაუმჯობესების პროექტი განახორციელებს იმ ღონისძიებებს,

"ზოინგი" - უკვე შეარჩია კონტრაქტორები, რომლებიც "7ი7"-თვის ძრავებს დაამზადებენ. ესენია "ჯენერალ ელექტრიკი" და "როლს-როისი." "ჯენერალ ელექტრიკის" ხელმძღვანელობის განცხადებით, "7ი7"-სათვის გასკუთხნილი მათი ძირებითი უახლოესი ტექნოლოგიები არის შემქნილი.
მწელი სათქმელია, რამდენად იმოქმედებს ახალი ლაინერი ავიაბაზარზე, რადგან უქმედ ყოფნას, ცხადია, არც "ვარბასი" აბრებს. ევროპული კონსორციუმი ბოლო წლების განმავლობაში, ერთობ გამიზნული მარკეტინგის წყა-
ტორნიკა პარაშინიძე
ამერიკული ავიაგვიანტი "ზოინგი" ახლა გრანდიოზულ პროექტს იწყებს. 2008 წელს კომპანია წარმოადგენს ახალ ლაინერს "7ი7"-ს. ეს თვითმფრინავი იმით იქნება გამორჩეული, რომ ჩვეულებრივ ლაინერებთან შედარებით 20 პროცენტით ნაკლებ საწვავს მოიხმარს. "ზოინგი" იმედოვნებს, რომ "7ი7"-ის მეშვეობით გამოასწორებს შერყეულ პოზიციებს კომერციული ლაინერების ბაზარზე, სადაც იგი ბოლო დროს სერიოზულად შეაფინროვა ევროპულმა კონ-

"ზოინგის" ახალი იარაღი

ლობით, დიდ წარმატებებს აღწევს. რაც არ უნდა უცნაურად ყლდრდეს, "ვარბასის" აღმავლობა მაშინ დაიწყო, როცა "ზოინგი" ზენიტში იყო, მაგრამ ზედმეტმა წარმატებებმა "ზოინგზე", საბოლოო ჯამში, უარყოფითად იმოქმედა, რადგან კომპანიაა უამრავი შეკვეთა მიყენდა; მათ შესასრულებლად კი არ პყოფიდა საკუთარი კადრები, ამიტომ ამერიკულმა გიგანტმა არაკვალიფიციური მუშაკები დაიქირავა, რაც შედეგებზე ერთობ უარყოფითად აისახა.

"ზოინგი" კომერციული ლაინერების ბაზარზე განცდილ მარცხს სამხედრო სფეროში დიდძალი შეკვეთებით

ანაზღაურებს - მას საქმე არ აკლია, რადგან აშშ-ის სამხედრო მრეწველობისათვის "ზოინგი", "ლოკიმი მარტინთან" ერთად, უპირველესი კონტრაქტორია. თუკი იმასაც გაითვალისწინებთ, რომ აშშ სამხედრო სფეროში უფრო მეტს იმარჯობდა და სახელმწიფო ბაზრის აგრეთვე კომერციული მანკების საქმიანობის შესახებ კანონებში ცვლილებებს შეიცავს და იმედი აქვთ, რომ ახლად არჩეული პარლამენტი რეკომენდაციებს გაითვალისწინებს.

ნაზღაურებს - მას საქმე არ აკლია, რადგან აშშ-ის სამხედრო მრეწველობისათვის "ზოინგი", "ლოკიმი მარტინთან" ერთად, უპირველესი კონტრაქტორია. თუკი იმასაც გაითვალისწინებთ, რომ აშშ სამხედრო სფეროში უფრო მეტს იმარჯობდა და სახელმწიფო ბაზრის აგრეთვე კომერციული მანკების საქმიანობის შესახებ კანონებში ცვლილებებს შეიცავს და იმედი აქვთ, რომ ახლად არჩეული პარლამენტი რეკომენდაციებს გაითვალისწინებს.

მედიუმიზმი 9 აპრილი

ქალაქიდან დარჩენილი ყურადღება

“საქართველოს საქველმოქმედო ფონდი 9 აპრილი” 1995 წელს შეიქმნა (1990 წლიდან იგი კომიტეტის სახით არსებობდა). მასში 1812 ადამიანია გაერთიანებული. როგორც ამ ფონდის თავმჯდომარემ ვაჟა მამულაშვილმა გვითხრა, მათი ძირითადი საქმიანობაა 9 აპრილს მორაშლულთა და დაღუპულთა ოჯახებისათვის სოციალური პრობების გაუმჯობესება. წინა წლებში ჰუმანიტარული ორგანიზაციები სურვილს გამოთქვამდნენ, ფონდს მედიკამენტებით დახმარებოდნენ, თუმცა ამჯამად ერთადერთი ფირმა “ამქორი” თუ ავლენს კეთილ ნებას და წელიწადში ორჯერ მცირე რაოდენობის მედიკამენტს გასცემს. ჰუმანიტარულ ორგანიზაციათა უმეტესობა მათ დახმარებას იმ დროისთვის პირდებდა, როცა ფონდს საბაჟო გადასახადებისაგან გაათავისუფლებენ.

	
თამარ დვალის	
	
9 აპრილის ტრაგედიიდან 10 წლის თავზე საქართველოს პარლემენტმა 1989 წლის 9 აპრილს დაღუპულთა და დაზარალებულთა შესახებ კანონი გამოსცა, რომლის მიხედვითაც, მათ ოჯახებს სოციალური დაცვის გარანტიები ეძლეოდათ. სამუშაოდ, კანონი ქალაქ-დზე დარჩა და დღეს მის ასამოქმედებლად “საქართველოს საქველმოქმედო ფონდ 9 აპრილს” საოლქო სასამართლოში სარჩელი აქვს შეტანილი. მოპასუხე მხარეები არიან - საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტრო, ქალაქის მერია, რკინიგზის დეპარტამენტი და ფინანსთა სამინისტრო.	
“სახელმწიფო თავის თავზე აღებულ ვალდებულებას არ ასრულებს. კანონით გათვალისწინებული შეღავათებიდან უმეტესობა არ მოქმედებს. ორი წელიწადია, ხელშეკრულება გაფორმებული პირველ სამკურნალო პროფილაქტიკურ ცენტრსა და ჯანდაცვის სამინისტროს შორის. ხელშეკრულება 9 აპრილს მოწამულთა გამოკვლევის უფასო ჩატარებას ითვალისწინებს. იმის მიუხედავად, რომ მთლიანი თანხა ხუთი ათას ლარს არ აღემატება, ამ პროგრამის განსახორციელებლად ჯანდაცვის სამინისტროს არც ერთი თეთრი არ გადმოურიცხვას. ოთხი წლის წინათ ამ უწყებამ ერთჯერადი მკურნალობისთვის გარკვეული თანხა გამოყო, მაგრამ, 1812 კაცის ნაცვლად, პროგრამა 250 კაცის გამოკვლევაზე იყო გაანგარიშებული. წელიწადში ერთხელ ამ ხალსს კურორტზე წასვლა და მკურნალობა ეკუთვნის, მაგრამ არც ეს პროგრამა მუშაობს. თუ ჩვენთვის რამდენიმე საგზური გამოიმეტეს, ისეთი ადგილებია, ადამიანს წასვლა არ უღირს. 10-ლარიან საგზურში, მკურნალობა კი არა, ელემენტარული პირობებიც არ შედის; თანაც, 50 მეტი საგზური არ მოდის,” – ამბობს ვაჟა მამულაშვილი.	

დღე, როდელიც ქვეყნის დასასრულს ჰგავდა

ქალბატონი მედეა იმ სასწრაფო დახმარების მანქანაში იჯდა, რომელიც 1989 წლის 9 აპრილს პარლამენტის შენობასთან პირველი მივიდა. მაშინ ნანახის გახსენება მაშინ ახლაც მტკივნეულ ემოციებს იწვევს. მომიტევენებს შორის მისი 16 წლის ვაჟიც იდგა.

“1989 წლის 9 აპრილს გამთენიისას 03-ში შეტყობინება მივიღეთ, რომ მანიფესტაციის მონაწილეები დაარბიეს. ჩვენი მანქანა პირველი იყო, რომელიც პარლამენტის შენობასთან მივიდა. მანქანებმა გადმოსულმა ამდენი დასახირებული ადამიანი რომ დაეინახე, თვალთ დამიბნეულდა და, ჩემდარწმუნარად, სამხედროებისკენ ხელით გავიჩიე. ექთანს რომ არ შევეჩერებინე, ალბათ, მეც ჯალათების მსხვერპლი გახდებოდა. ვიცოდა, რომ ჩემი შვილიც მომიტინგეებში იყო და, პირველ ყოვლისა, მისი მოძებნა მინდოდა, მაგრამ ჩემი სამსახურობრივი მოვალეობა ამის უფლებას არ მამძლევდა.

დასახირებულ ადამიანებს შიშით ვაკვირდებოდი, რომ რომელიმეში ჩემი შვილი არ ამოძვცნო. რამდენიმე ახალგაზრდა ჩავსვით მანქანაში და სამხედროებისა და მომიტინგეების აღლივმა ძლივს გავციდე. შუადღემდე ვერ გავიქე ჩემი შვილის ამბავი. ყოველ წუთს ვრეკავდი სახლში და, როგორც იქნა, მიპასუხა. ღმერთს მაღლობს ვინაობდა, რომ შვილი გადამირჩინა.

ვერ აღვინერთ, იმ წუთებში რას განვიცდიდი - მეგონა, სწორედ ეს იყო ქვეყნის დასასრული. რაც იმ დღითი ვნახე, არასდროს დამავიწყდება... ყოველთვის, როცა იმ წუთებს ვიგონებ, ტკივილი იგივე სიძმა-სამხედრო უწყებამ კატეგორიულად უარყო ეს მოსაზრება, მოხაჭორი და ცილისმამება უწოდა. ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის გაზეთ “ლენინსკოე ზნაში”-ში დაბეჭდილი წერილი “სიბერითელ სიყაღბის ნინაბლმდგე”, მედიკოსების მოსაზრებათა გაბათილების ცდა იყო.

საქართველოს კინოსტუდიაში მოწყობილი განხილვის დროს მოლიანად გამოიმჟღავნდა “ლენინსკოე ზნაში”-სკე პუბლიკაციის არაობიექტურობა. აქვე გააშორეკა, რომ სტატია დაწერილი იყო ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდლის, გენერალ-პოლკოვნიკ იგორ როდიონოვის უშუალო მითითებით და დავალებით. გაზეთის რედაქტორმა და სამხედრო ოლქის პოლიტამბროთელის უფროსმა გაზეთისადმი ნაყენებით ბრალდება ვერ გააბათილა.

დასაჯვლები მხოლოდ ქართველი მედიკოსების კატეგორიული, დასაბუთებული მოთხოვნის, საკავშირო სამხედრო პროკურორის წინაშე ამ საკითხის არაერთხლის დაგენებისა და ქიმიური ანალოზების მონაცემების შემდეგ, 14 აპრილს იძულებული გახდნენ, ელიარებინათ, რომ გამოიყენეს ქიმიური ნივთიერება “ჩერიომუხს”. “სი-ეს”-ის გამოყენების იძულებითი აღიარება კი მხოლოდ 3 მაისს იქნა მიღწეული.

ქიმიურ-ტოქსიკოლოგიურმა ქვეკომისიამ, ოფიციალურად, მუშაობა აპრილის ბოლო რიცხებიდან დაიწყო. ამ დღეებში შეიქმნა, აგრეთვე, კომპლექსური ექსპერტთა კომისია ქიმიური ნივთიერების ანალიზის ჩატარებისათვის, რომელშიც მონაწილეობდნენ სამხედრო უწყების, მინაგან საქმეთა სამინისტროს, პროკურატურის და ჯანდაცვის სამინისტროს სპეციალისტები.

აიღეს საანალიზო ნიმუშები რუსთაველის გამზირსა და მისი მიმდებარე ადგილებიდან (ნიადგი, მცენარეები, ჰაერი), თეატრალური ინსტიტუტის კედლის ბათქაში, I საშუალო სკოლის, საჯარო ბიბლიოთეკის და სხვა დაწესებულებებიდან ფარდების ქსოვილი.

აღნიშნული ნიმუშების ანალიზის შედეგად ქლორაცეტოფენონი (ქაფი)

ფრთი მავსებს და მგონია, ყველაფერი გუშინ მოხდა. თავიდან მეგონა, რომ უვნებლები გადავრჩით, თუმცა რამდენიმე დღეში სრულიად ჯანმრთელ ბავშვს გულის შეტევები და პაერის უემპრობობა დაეწყო. ექიმებმა კარგა ხანს ვერ გაარკვიეს, რა სჭირდა. ჯერ კიდევ არ ვიცოდით, რომ იმ საღამოს მომწამლედი გაზი გამოყენებული. 26 აპრილს გიორგი რავინიამციულ განყოფილებაში დააბრუნეს. მას მარჯვენა ფეხის ბლოკადა ჰქონდა, რაც 16 წლის ბიჭისთვის ინფარქტის ტოლფასი იყო. სწორედ მაშინ აყვავდა აღრიცხვაზე ჩვენი ოჯახი. უკვე 15 წელი გავიდა და სახელმწიფოს მხრიდან არანაირი ყურადღება არ გვიგვრძქვია. მე, როცა ვცდიდა, დდი გულისცემივლით ვხვდებო ქოყლი წლის 9 აპრილს. ჩემ შვილს კი იმ საღამოს გახსენებაც არ უნდა”.

9 აპრილის მემორიალი დღეს გაძარცვულია.

სოფრაჰის ბიუსტი 9 აპრილის სახელობის ბაღში

საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის განკარგულებით, დღეს 12 საათზე 9 აპრილის სახელობის ბაღში სანკე-პეტერბურგის ყოფილი მერის ანატოლი სობჩაკის ბიუსტი დაიდგმება. ამასთან დაკავშირებით, სანკე-პეტერბურგიდან საქართველოში 40- კაციანი დელეგაცია ჩამოვიდა. ბიუსტი, სობჩაკის მეუღლის ლუდმილა ნარუსოვას ძალიანმეყვით, სანკე-პეტერბურგში დამზადდა და ქართულ მხარეს გადმოეცა. ახლო მომავლში სობჩაკის სახელი საქართველოს რომელიმე ქალაქის ქუჩასაც დარქმევა.

ანატოლი სობჩაკი იმ კომისიის წარმომადგენელი იყო, რომელიც თბილისში 9 აპრილს მომხდარ მოვლენებს იძიებდა. აი, რას წერდა იგი საქართველოში დატრიალებული ტრაგედიის შესახებ: “მიტინგის ოჯახის დროს ქვეყნის ხელმძღვანელობა ფაზჯრებიდან აღევჩნება თვალუფურს, თუ როგორ ხოცავდნენ მათივე თანამოქალაქეებს, თუმცა ამ სამშინელების თავიდან ასაცილებლად არაფერი გაუკეთე-

ტკივილით განვლილი წლები

თხუთმეტი ტკივილიანი წელი გავიდა 9 აპრილის შემზარავი ტრაგედიიდან. ეს მთელი ერის გლოვის თარიღია, მაგრამ ყველაზე მწარე იგი მაინც დაღუპულთა ოჯახების, ახლობლებისა და ნათესავებისთვის არის. მათი ტკივილი არასდროს განედლება; ისე ცხადად ვანიცდიან იმ დღეს, თითქოს ყველაფერი გუშინ მოხდა. 21 დაღუპული და ასობით მოწამულყო – ასეთია იმ დღის ზედაპირული დახასიათება.

	
ნინო ბარალიძა	
	
9 აპრილს დაღუპული ეკა ბეჟენიშვილის ოჯახი უსაზღვრო მწუხარებით ისვენებს მის გარშემე გატარებულ წლებს. ეკას მშობლებისათვის და დისთვის ის ისევე 15 წლის ბავშვია, რომელიც ერთ დილას ჩვეულებრივ გავიდა სახლიდან. “ისეთი გრძნობა მაქვს, თითქოს სადაცაა, კარს შემოაღებს. იმ დღეს სკოლაში წავიდა, თან ჩანთაში თბილი ტანსაცმელიც ჩაიწყო - უნდოდა, მიტინგზე დარჩენილიყო. მას შემდეგ არაფერი შეცვლილა აქ. საოცრად მომეჩანება მისი თბილი სხეულის ჩახუტება, მოფერება. საოცარი ბავშვი იყო, უზომოდ მოსიყვარულე და ხალისიანი. ქეთი კი უფრო გულჩათხრობილი და ჩუმი. შვილიშვილი - პატარა ეკა დეიდას საოცრად ჰვავს. მასავით მეგრნობიარა,” - ამბობს ეკას დედა, ქალბატონი ლალი ყანჩაველი-ბეჟანიშვილი. იგი თავადაც ქუჩაში იყო იმ დღეს და მოინაშლა; ამის გამო, ახლა ინვალიდია. ოჯახმა ყველაფერი გააკეთა, რომ მისი სიცოცხლევც არ დაეკარგა. “ფინანსურად არ გვიჭირდა და, როდესაც საჭირო შეიქნა, ჩემი ხარჯებით სამჯერ გვეყვავდა გერმანიაში. - ჰყვებოდა ეკას მამა მამაზ ბეჟანიშვილი, - ან ვინ უნდა დაგვხმარებოდა? ჯანდაცვის სამინისტროში ისიც კი ვერ გვითხრეს, მოწამულნი ქალი გერმანიის რომელ კლინიკაში უნდა მოგვეთავსებინა”.	
ბეჟანიშვილების ოჯახი ეკას სახელობის ქუჩაზე, საკუთარ სახლში ცხოვრობს. როგორც უმეტესობას, მათაც ბევრი სოციალური და ეკონომიკური პრობლემა აწუხებთ. “ძალიან მძიმე დღეები გავიარეთ. ახლაც უამრავი გადაუტრელი პრობლემა გვანუხებს, მაგრამ ხელისუფლებისათვის არასოდეს მიგვიმართავს. მათაც არ გამოუყვლინათ რაიმე დახმარების სურვილი. მე ინვალიდობის პენსიას - 35 ლარს ვიღებ, ჩემი მეუღლე კი, უკვე ცხრა წელია, უმუშევარია. არადა, ჯერ ისევ შეუძლია იმუშაოს”, – ჰყვება ქალბატონი ლალი. თბილისში მომხდარი მინისძერის დროს ბეჟანიშვილების სახლიც დაზიანდა. მაშინ კი დასჭირდათ მთავრობის დახმარება. “შარშან გაზაფხულზე წე-	
რილით მიგმართე თბილისის საკრებულოს და ქალაქის მერს, მაგრამ პასუხი არ მიმიღია. მართლა გამოუვალი მდგომარეობა მქონდა, თორემ არ დავწერდი. ახლაც წვიმის დროს წყალი ჩამოდის მეორე სართულზე, მე კი არანაირი სახსარი არ მაქვს, რომ შევაკეთო. უყურადღებობაზე ნამდვილად მწყდება გული”, – ამბობს ბატონი თამაზი.	
9 აპრილს დაღუპულთა ოჯახებისთვის ყოველწლიურად ბიუჯეტიდან 22 000 ლარი გამოიყოფა. მოწამულ მსხვერპლთა რიცხვი კი ყოველ წელს იზრდება. “ყოველ წელს ვიღებდი სახელმწიფოსაგან თანხას 9 აპრილის დღეებში. ეს თანხა მთლიანად საფლავის მოწყობას სჭირდებოდა. წელს ჯერ არანაირი ფინანსური დახმარება არ მიმიღია, - ქალბატონი ლალი შარშან 9 აპრილის ბაღში თბილისის საკრებულოს მიერ დაღუპულთა სახელებზე ხეების ჩარგვასაც ისვენებს, - თითქოს, ეს დიდა არაფერი იყო, მაგრამ ერთგე-არ შევას მგვერიდა. ყველაზე დიდ ჯილდო ხომ თანაგრძნობაა. ბაღში დარგვს პრინჯაოს ხეც, რომლის ფოთლებზე იმათი სახელებიც ეწერა. ერთ ფოთლებზე ეკას სახელიც იყო. მაგრამ, ისე გაძარცვის ეს მონუმენტი, რომ აღარცერთი ტოტი აღარ შერჩა. ამაწ ძალიან მატკინა გული”.	
ეკას მშობლების ერთადერთი სურვილია, იხილონ ისეთი საქართველო, როგორზეც მათი შვილი ოცნებობდა, თუმცა მიაჩნიათ, რომ ერთბაშად არაფერი ხდება და წინ, უკეთესი მომავლისაკენ ნაბიჯ-ნაბიჯ ნავალით. ერთგვარ სიამაყესაც კი გრძნობენ, ეკა სამშობლოს დამოუკიდებლობას რომ შეენიჭა: “ყველა მშობელს უნდა, მისი შვილი ყველაზე კარგი და გამორჩეული იყოს. გაფიქრებაც კი არ მინდა, რომ სხვანაირად შეიძლებოდა დაღუპულიყო. ჩემთვის ერთგვარი შეებაა, საქართველოს რომ შეენიჭა მისი სიცოცხლე”.	
სახლის კედლებიდან სევდიანად მომღიმარი გოგონა გადმოგყურებს. ეკას ოჯახი დღესაც მისი თვალებით ცხოვრობს, მისით უხარიათ და სწამთ კეთილი მომავალი - არ შეიძლება, სხვანაირად იყოს, არ შეიძლება, სამშობლოსათვის დაღვრილი სისხლი ამაო აღმოჩნდეს.	

ტეები გადმოსხა, თუმცა, თედაცვის სამინისტროს ბრძანებულებით, ამის უფლება არ ჰქონდა. საქართველოში სამხედრო ძალების შეყვანის შესახებ პირველი გადაწყვეტილება 7 აპრილს იქნა მიღებული. მას ლიგაჟორი ხელმძღვანელობდა. შემდეგი გადაწყვეტილება მეორე დღეს ჩებრიკოვმა მიიღო... პოლიტიკურ არენაზე ეცორ ლიგაჟორი მხოლოდ ერთი წლის შემდეგ, 1990 წელს გამოჩნდა...”

კომისიის მიერ შესწავლილი დოკუმენტები ანატოლი სობჩაკმა 9 აპრილის მოვლენებიდან მალე, 1989 წლის დეკემბერში გამოაქვეყნა. იმის მიუხედავად, რომ იგი ყველა დამნაშავეს სახელსა და გვარს ასახელებდა, პასუხისგებაში არაფერს მითვითა.

ლოს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის კომისიამ სამხედრო უწყებას რამდენჯერმე მიმართა თხოვნით - ქიმიურ-ტოქსიკოლოგიური კომისიისათვის გადაეცინათ თბილისში 9 აპრილს გამოყენებული ქიმიური იარაღის შემადგენლობა. ჩვენი ოპონენტები იყვნენ: სსრ კავშირის სამხედრო პროკურატურის ექსპერტები, სახსედრო-სამედიცინო აკადემიის პროფესორები, საქბთთა არმიის მთავარი ტოქსიკოლოგები და ა.შ. ძალების თანაფარდობა არ იყო ჩვენ სასარგებლოდ, მაგრამ ჩვენ მხარეს იყო ჭეშმარიტება და სიმართლის დაცვა არ გავგვირეგბია.

პროფესორი **ბიძინა ჭუმბურიძე** დოკენტბ **თამაზ ჭუმბურიძე**

ივროსასამართლოს განაჩენით ჰარ მხოლოდ საქართველოს ბიუჯეტო ფარგლებში

პირადი გავრცედა

ბათუმის თამბაქოს ქარხნის ყოფილმა დირექტორმა, 1993 წლიდან პატიმრობაში მყოფმა თენგიზ ასანიძემ სტრასბურგის სასამართლოს უკანონო პატიმრობის შეწყვეტისა და მორალური ზიანის ანაზღაურებისთვის 3 მილიონი ლარის მოთხოვნით მიმართა. სარჩელის არსებითი განხილვიდან 5 თვის შემდეგ ადამიანის უფლებათა დაცვის სასამართლომ განაჩენი გამოაქვეყნა. კერძოდ, სტრასბურგის სასამართლომ მიიჩნია, რომ თენგიზ ასანიძის მიმართ დარღვეული იყო ევროპის ადამიანის უფლებათა კონვენციის რამდენიმე მუხლი და მოასპოვო სახელმწიფოს, ამ შემთხვევაში - საქართველოს, კომპენსაციის სახით 155 ათასი ევროს გადახდა უნდა დაეკისროს. ამ თანხიდან 150 ათასი უშუალოდ ასანიძეს ეკუთვნის, ხოლო 5 000 ევრო სამი თვის განმავლობაში აღმართა ორიდოელი მომსახურებისთვის უნდა გაიღოს.

როგორც ცნობილია, სტრასბურგში საქართველოდან გაგზავნილ სარჩელთა შორის თენგიზ ასანიძის სარჩელიც გაშიწეაქლისი გახლდათ, რომელში გამოთქმული პრეტენზიების ადრესატი არც საქართველო და, მით უმეტეს, არც ახალი ცენტრალური ხელისუფლება არ ყოფილა. მიუხედავად ამისა, ევროპული სასამართლოს მიერ ასანიძის უკანონო პატიმრობისთვის დაკისრებული 150 ათასი ევრო სწორედ ცენტრალური ხელუფლებიდან უნდა იქნას გაღებული.

ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოს მიერ ასანიძის საქმეზე გა-მოტანილი ვერდიქტი მოულოდნელი სულაც არ ყოფილა. ის, რომ თენგიზ ასანიძე უკვე რამდენიმე წელია უკანონო

პატიმრობაში იმყოფება, არც საიდუმლოს წარმოადგენს და საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლებაც უკვე რამდენიმე წელია, რაც ამას ალიარებს. ედუარდ შევარდნაძის მმართველობის პერიოდში სხვადასხვა სუბიექტურ მიზეზთა გამო (პირველ რიგში კი, ასლან აბაშიძის ფაქტორის გათვალისწინებოთ) საკმარისი ნება არ აღმოჩნდა იმისა, რომ ჯერ ასანიძის შეწყალების შესახებ თავად პრეზიდენტის მიერ გამოცემული განკარგულება, ხოლო შემდეგ უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება აღსრულებულიყო. უკვე ახალმა ხელი-სუფლებამ კი თენგიზ ასანიძის ბედზე გადაამწყვეტი რეაგირების მოხდენა სტრასბურგის სასამართლოს მიანდო.

ბათუმის თამბაქოს ქარხნის ყოფილი დირექტორის თენგიზ ასანიძის პატიმრობის მოკლე ისტორია ასეთი გახლავთ: თავის დროზე ასლან აბაშიძესთან უახლოესი ურთიერთობის მქონე ასანიძეების გავლენიანი გვარი ასლან აბაშიძის მეუღლის ოჯახს დაუპირისპირდა და ეს დაპირისპირება ძვირიც დაუჯდა. 1994 წელს თენგიზ ასანიძეს ბათუმში მწლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს განსაკუთრებით დიდი ოდენობის თანხების მითვისების გამო. იმთავითვე პოლიტიკურ პატიმრად მიჩნეული და ყოველგვარი კანონის დარღვევით აჭარის უშიშროების სამინისტროს წინასწარი პატიმრობის იზოლაციურში გამოკეტული ასანიძის უფლებების დაცვას ცენტრისა და საერთაშორისო ადამიან-ის უფლებების დამცემლები მონდომებ-ას არ აკლებდნენ; 1999 წელს კი საქარ-თველოს პრეზიდენტმა მისი შეწყალებ-ის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღო. პრეზიდენტისთვის კონსტიტუციით გა-რანტირებული შეწყალების უფლების

სტრასბურგის გადაწყვეტილება თენგიზ ასანიძემ იზოლაციურში შეიტყო.

განხორციელებას წინ კვლავ აჭარული "სამართალი" აღუდგა და თენგიზ ასანიძის წინააღმდეგ აჭარის პროკურატუ-რამ ახალი სისხლის სამართლის საქმე აღძრა ხელვაჩაუროს რაიონის პოლიცი-ის ყოფილი უფროსის ვაჟა გოგიტიძის გატაცების მცდელობის ბრალდებით. ამ დანაშაულისთვის აჭარის ავტონომიუ-რი რესპუბლიკის უმაღლესმა სასამარ-თლომ მას კიდევ 12 წლით თავისუფლე-ბის აღკვეთა მიუსაჯა.

მოგვიანებით, აჭარის სასამართლო-ს გადაწყვეტილება ბათილად ცნო უზენაესმა სასამართლომ, რის შემდეგ-

აც თენგიზ ასანიძე სასწრაფოდ უნდა გაეთავისუფლებინათ; თუმცა, ამ ვერ-დიქტის შესრულება "აჭარული სამარ-თლის" მიმდევრებს არ უჩნდათ. ამ დაუმორჩილებლობას ასლან აბაშიძემ თავად გაუკეთა კომენტარი და განა-ცხადა, რომ მხოლოდ სტრასბურგის სა-სამართლოს მიერ შესაბამისი გადაწყ-ვეტილების მიღების შემდეგ უზრუნვე-ლყოფს იგი მის "პირად პატიმრად" ნო-დებული ასანიძის გათავისუფლებას,

რადგან საქართველოს ხელისუფლების ნებისმიერი შტოს ობიექტურობაში ეჭ-ვი ეპარება. ამჯერად კი მისი პოზიცია, არ მოეგონებოდა, რომ "გაერთიანებული ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბ-ჭოს თანათავმჯდომარე თამაზ მაღლა-კელიძე 2003 წლის 5 დეკემბერს, თბილი-სში, ოისელისთან ქუჩიდან გაიტაცეს. 10 იანვარი თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს მიერ დიდიხის ტყეში, დი-დორის მთაზე ჩატარებული სპეცოპე-რაციის შედეგად თამაზ მაღლაკელიძე ტყვეობიდან გაათავისუფლეს.

სამართალდამცველებმა დააკეც-და ქართველი ბანკირის გატაცებაში და-უდანაშაულეს გენერალი გია ვაშაქიძე და არებითი ჩვენება მისგან ფიზიკური ზე-ნოლის შედეგად მოიპოვეს.

რაც, რა თქმა უნდა, არ დაკმაყოფილა.

მაღინა თვალრის თქმით, პროკურა-ტურამ იმავე გატაცებაში ბრალდებულად გია ვაშაკიძის ძმა - რევაზ ვაშაკიძეც მიიჩნია. თუმცა, ადვოკატის განცხადებ-ით, რევაზ ვაშაკიძის ბრალდებულად გა-მოცხადება მოხდა დანაშაულში ერთ-ერთი ბრალდებულის, მგდროინელი ელდარ გოგებერაშვილის ჩვენების საფუ-ძველზე. თბილისის პოლიციის წინასწარ დაკავების საკანში მიცემულ აღიარე-ბით ჩვენების ელდარ გოგებერაშვილი ამ-უჟმად უარყოფს და აცხადებს, რომ აღი-არებითი ჩვენება მისგან ფიზიკური ზე-ნოლის შედეგად მოიპოვეს.

შეგახსენებთ, რომ "გაერთიანებუი ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბ-ჭოს თანათავმჯდომარე თამაზ მაღლა-კელიძე 2003 წლის 5 დეკემბერს, თბილი-სში, ოისელისთან ქუჩიდან გაიტაცეს. 10 იანვარი თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს მიერ დიდიხის ტყეში, დი-დორის მთაზე ჩატარებული სპეცოპე-რაციის შედეგად თამაზ მაღლაკელიძე ტყვეობიდან გაათავისუფლეს.

სამართალდამცველებმა დააკეც-და ქართველი ბანკირის გატაცებაში და-უდანაშაულეს გენერალი გია ვაშაქიძე და მხედრობლები - ელდარ გოგებერაშვი-ლი და ბენიამინ სანებლიძე.

რომელსაც მისი ხელქვეითები ერთად-ერთ არსებულ კანონად მიიჩნევენ, ჯე-რჯერობით, უცნობია. სამაგიეროდ, კომენტარები უკვე გააკეთეს თბილის-ში აჭარის წარმომადგენლობის ხელმ-ძღვანელმა პამელტ ჭიპაშვილმა და აჭ-არის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჯემ-ალ გოგიტიძემ, ერთის თქმით, აჭარის ხელისუფლება "გათვალისწინებს" ევ-როსასამართლოს განაჩენს, მეორე კი ამ განაჩენს ცალმხრივად ნათლავს.

სტრასბურგის სასამართლოს განა-ჩენში კი გარკვევით ჩაინერა:
“სახელმწიფომ უნდა უზრუნველ-ყოს თენგიზ ასანიძის რაც შეიძლება მოკლე ხანში გათავისუფლება”.

ოუსტიციის სამინისტროს საერთა-შორისო სამართლებრივ ურთიერთობა-თა დეპარტამენტის უფროსის გიორგი ჩხეიძის თქმით:
“ფაქტობრივად, ეს ფორმულირება გულისხმობს პატიმრ-ის დაუყოვნებლივ გათავისუფლებას. ყველგვარი გაუგებრობა რომ თავი-დან იქნას აცილებული, სტრასბურგ-ის სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის სარეზოლუციო ნაწილი ჩვენ უკვე გავაგზავნეთ აჭარის უშიშ-როებისა და ოუსტიციის სამინისტრო-ებში, რაც კიდევ ერთხელ შეახსენებს მათ თენგიზ ასანიძის სასწრაფო გა-თავისუფლების აუცილებლობას”.

სტრასბურგის სასამართლოს განა-ჩენის არაღსრულების შემთხვევაში კი, სხვადასხვაგვარი რეაგირებაა გათევა-ლისწინებული: თვით სტრასბურგის სა-სამართლო ასეთ შემთხვევებში საკუთ-არ აღმასრულებელთა მივლენას ით-ვალისწინებს, თუმცა ეს გარკვეული ბიუროკრატიული ფორმალობების მო-გვერდის შემდეგ ხდება.

ამიტომ დაცილებით სწრაფი შეიძ-

ლება აღმოჩნდეს საქართველოს ხელი-სუფლების რეაქცია, რომლის თაობაზეც პირველი განცხადება ბრუსელში მყოფ-მა საქართველოს პრეზიდენტმა გააკე-თა.
“თუ აბაშიძე არ უზრუნველყოფს თენგიზ ასანიძის გამოშვებას, მაშინ ცენტრი ჩავა ბათუმში და ის გააკეთებს ამას”, - განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

მისივე თქმით, საგანგაშოა ფაქტი, რომ საქართველო, შესაძლოა, დადა-ნამაჟულონ იმაში, რომ მას პოლიტიკუ-რი პატიმრები ჰყავს.

თავის მხრივ, საქართველოს ოუს-ტიციის მინისტრი გიორგი პაპუაშვილი აცხადებს:
“თუ ვინმე სასამართლოს გადაწყვეტილებას აღსრულება ხელს შეუშლის, დაეაყენებთ ყველა პირის პასუხისმგებლობის საკითხს - დაწყებული აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პირველი პირებით, და-მთავრებული იზოლაციურის კარისკე-ციით. ეს შეეხება ავტონომიური რეს-პუბლიკის ლიდერს ასლან აბაშიძეს, უშიშროების მინისტრს სოსო გოგი-ტიძეს და სხვებს”.

არ არის გამორიცხული, რომ იმავე პირთა პასუხისმგებლობის საკითხი ას-ანიძის სასწრაფოდ გათავისუფლების შემთხვევაშიც დადგეს, ოღონდ საქარ-თველოს ბიუჯეტისთვის მნიშვნელოვა-ნი ზარალის მიყენების ბრალდებით.

“სტრასბურგის სასამართლოს მი-ერ მორალური ზიანის სანაზღაურებ-ლად დაკისრებული თანხა საქარ-თველოს ბიუჯეტიდან გამოიყოფა, თუ-მცა არ არის გამორიცხული, დადგეს იმ თანამდებობის პირთა პასუხისმგე-ვლობის საკითხი, რომელთა მხრიდან უკანონო ქმედებამაც ბიუჯეტისთვის ამ ზარალის მიყენება განაპირობა”, - აცხადებს იუსტიციის მინისტრი.

ბანერალ ბია ვაშაკიძის პატიმრობის ვადა გაუზრძელეს

"გაერთიანებული ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თანათავმჯდომარის თამაზ მაღლაკელიძის გატაცებაში ეჭვმიტანილი გენერლის გია ვაშაკიძის მამათი წინასწარი პატიმრობის გავრცელების შესახებ გენერალური პროკურატურის შუამდგომლობას უზენაესი სასამართლო დაეთანხმა.

ბრალდებულ გენერალს, რომელიც პროკუტრის წინააღ სასამართლო სხდო-მას არ ესწრებოდა, უზენაესი სასამართ-ლოს მოსამართლეშ საპატიმრო ვადა კი-დედ სამი თვით გაუვრძელა.

გენერალური პროკურატურის მო-თხოვნის კატეგორიულად არ ეთანხმება ბრალდებულის ადვოკატი მაღინა თვაუ-რი. მისი განცხადებით, გამოძიებას სამი

უპრაცედენტო ფაქტი - აფხაზმა სეპარატისტებმა დანაშაული აღიარეს

ჭუბურხინჯის ტრადიციულ ოთხმხრივ შეხვედრაზე ქართულმა მხარემ მორიგი კატეგორიული მოთხოვნა გაუშინაც დააყენა და რუს სამშვიდობოებსა და გაეროს მისიის წარმომადგენლებს ოჩამჩირის სამხედრო ბაზაზე დატყვევებული ქართველების დაუყოვნებლივ და უპირობოდ გათავისუფლება მოსთხოვა. გუშინ ჭუბურხინჯში მომხდარი ფაქტი პირველი შემთხვევა იყო, როცა ქართული მხარის მოთხოვნა დაკმაყოფილდა და როცა აფხაზმა სეპარატისტებმა დანაშაული აღიარეს.

	
ინგა ალაშვიძე	
	
მართალია, თავდაპირველად ქარ-თველების კატეგორიული ტონი აფხაზ სე-პარატისტთა წარმომადგენლებმა გააპ-როტესტეს, მაგრამ შემდეგ სხვადას-დენის მინისტრაცია იძულებული გახდა, გალის რაიონის სოფელ ზემო ბარდუბიდან გა-ტაცებული ქართველი მამაკაცები ტყე-ვიზიდან გაეთავისუფლებინა.	
აფხაზეთის უშიშროების მინისტრის ლევან კიკნაძის განცხადებით, ეს მას შე-დგ მოხერხდა, რაც ქართულმა მხარემ კატეგორიულად დააყენა დაკავებულე-ბის გათავისუფლების საკითხი. “ აფხაზუ-რი მხარე თავდაპირველად თავს იმარ-თლებდა, რომ ეს იყო სპასპორტო რე-ჟიმის შემონაშვის ნესით მიღებული გა-დანაწევებისა, მაგრამ ბუნება ეჭვი, რომ გატაცებაში მოხანოლებდნენ აფხაზური უკონტროლო შეიარაღე-ბული დაჯგუფების წევრები. ქართულ-მა მხარემ კატეგორიულად მოითხოვა, საგამოძიებო ჯგუფს დაეთმია ატეკ-რუსის მძილები და სხვა მოწმეები, რომლებიც გატაცებას შეესწრნენ. რუ-სი სამშვიდობოების გენერალმა ნამო-კოვმა ბრძანება გასცა კიდევ, რომ სა-გამოძიებო ჯგუფი შემთხვევის ადგილ-ზე გასულიყო. იმის შიშით, რომ საგა-მოძიებო მოქმედებებს საერთაშორისო სკანდალი მოჰყვებოდა, აფხაზური სტრუქტურები იძულებული გახდნენ დანაშაული ელიარებინათ და გატაც-ბულიდან გათავისუფლებინათ.” – განა-ცხადა ლევან კიკნაძემ.	
როგორც ცნობილია, აფხაზ ბოევიკ-თა სადამსჯელო ოპერაცია 7 აპრილს, გა-ლის რაიონის სოფელ ზემო ბარდუბში ჩა-ტარდა. 50-მდე შეიარაღებული ბოევიკი თავს დაესხა ზუგდიდ-ელის სამ სარეი-სო ავტობუსს და მძილები აიძულეს, ოჩამჩირის მიმართულებით წასულიყენ-ენ. მოგვიანებით, მათ ქალები და ავტო-ბუსის მძილები გაათავისუფლეს, ხო-ლო 33 მკაცრი - ქართველი მამაკაცი გა-იტაცეს და ოჩამჩირეში არსებულ სამხედ-	

სამტრადიის პოლიციის უფროსმა საკადრო ცვლილებაში განახორციილა

სამტრედიამი ბოლო ორი წლის გან-მავლობაში პოლიციის რიგით მეექვსე უფროსი დაინიშნა. პოლიციის უფროს-ად ახლად დანიშნულმა ვიცე-პოლიკოე-ნიკმა გელა გაბეხაძემ, რომელიც სამა-რთალდამცველ სტრუქტურებში 1982 წლიდან მუშაობს, სამტრედიამი სკაიდ-რი (ცვლილებები განახორციელა. შეიცვალა ყველა - მოადგილეებიდ-ან დანეშებული, უზნის ინსპექტორები-დამთავრებულნი.

გელა გაბეხაძის განცხადებით, მი-

უხედავად იმისა, რომ არაერთი სპეცო-პერაცია ჩატარდა და ათეულობით დამ-ნაშავეა დაკავებული, კრიმინოგენული ვითარება მაინც რთულია; კერძოდ, მი-სი მონაცემებით, სამტრედიამი განსა-კუთრებული სისასტიკითა და დაუნდ-ობლიობით ცნობილი სამი ყაჩაღური ბან-და მოქმედებს და მოსახლეობას ტე-რორებს. “უახლოეს დღეებში ამ ბანდე-ბის თარეში საბოლოოდ აილგებება,” - განაცხადა გაბეხაძემ.

ინტერ-პრესი

	
სამუშაოს დახასიათება:	
გაუწიოს დახმარება პროექტის მენეჯმენტსა და პროექტის ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მენეჯერს კაპიტალური ფასე-ულობების პროცესისა (CVP) და პროექტის ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი Mმოთხოვნების შესაბამისად მიერ ჯანმრთელო-ბის უზრუნველყოფის სფეროში დასახული მიზნების მიღწევაში.	
პროექტის სამედიცინო მრჩევის მთავარი ფუნქციაა დეხმაროს საპროექტო გუნდს შემდეგი მიზნების მიღწევაში:	
- აზერბაიჯან-საქართველოს ყველა უზანზე ჯანმრთელობის სათანადოდ დაცვის (Getting Health Right) ამოცანების გათვალისწინებით პროე-ქტის სამედიცინო სტრატეგიის, პროექტის ჯანდაცვითი პროცედურისა და პროექტის ჯანდაცვითი პროგრამის განხორციელებისთვის ხელშეწყობა; - პროექტის ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოს მენეჯმენტთან მუშაობა კონტრაქტორების მიერ შემოთავაზებული სამედიცინო მენეჯმენტისა და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების სამედიცინო გეგმის კრიტიკულად შესაფასებლად, ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას პრო-ექტის მაღალი ეფექტურობა და ხარისხი ყველა იმ საკითხში, რომელიც ჯანმრთელობისა და სამედიცინო მენეჯმენტს შეეხება.	

	
მოვალეობები:	
- ზოგადი მოვალეობები შედგება, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი საქმიანობებით: - საპროექტო-სამედიცინო მზადყოფნის აუდიტის გრაფიკის შემუშავება და საგანგებო სამედიცინო რეაგირებისა და სანიტარიის საკითხებში კონტრაქტორის ბანასა და სხვა უზნებზე აუდიტების წარმოება კომპანიის მიერ შემუშავებული მოთხოვნების შესაბამისად. ამ დროს ის იმუშავებს კონტრაქტორებთან როგორც კომპანიის ადგიტ ჯანმრთელობისა და სამედიცინო საკითხებში მომზადებულობის უზრუნველსაყოფად. - პროექტის მენეჯმენტის წარმომადგენლობა ქვეყნის სამედიცინო და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სხვადასხვა სახელისუფლო ორგანოებთ-ან და პროექტის მენეჯმენტის ინფორმირება ყველა იმ ცვლილებაზე, რაც შეიძლება მოხდეს ჯანდაცვის საკითხების მარეგულირებელ ეროვნულ კა-ნონმდებლობაში (კანონები, ბრძანებულებები და ა.შ.). - აზერბაიჯან-საქართველოში არსებული სამედიცინო მომსახურების პუნქტების ეფექტურობის, ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის შეფასება. პროექტის მენეჯმენტისთვის რჩევების მიცემა რომელიმე ამ სამუშალებასთან დაკავშირებით რაიმე ფორმალური მოქმედებების განხორციელების საჭიროების შესახებ და მათი განხორციელება პროექტის სახელით. - ადგილობრივ სამედიცინო მომსახურების პუნქტებში განხორციელებული საპროექტო მომსახურების შემთხვევების შემონშება პროექტის ფარგლებში დადგენილი მოვლის სათანადო სტანდარტების შენარჩუნების უზრუნველსაყოფად და პროექტის მენეჯმენტსა და ადგილობრივ სამე-დიცინო მომსახურების მოვლის სათანადო სტანდარტების უზრუნველსაყოფად და პროექტის მენეჯმენტსა და ადგილობრივ სამე- - პროექტის მომსახურე პირის, ისევე როგორც კონტრაქტორის (თუ ეს სათანადო პროექტის მენეჯმენტმა ითხოვა) სამედიცინო ევაკუაციის შემთხვევების შემონშება და იმის უზრუნველყოფა, რომ რეაგირების დონე მეფეერება პროექტისაგან მოსალოდნელ ხარისხსა და ეფექტურობას.	
გამოცდილება და განათლება:	
მოთხოვნილია შემდეგი უნარ-ჩვევები და კვალიფიკაციები: - სამედიცინო ხარისხი. - ტრამეების, საგანგებო სიუტაციების მედიცინის, ზოგადი თერაპიისა და/ან საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხებზე კლინიკასა თუ საავ-დმყოფლოში მუშაობის მინიმუმ 5-წლიანი გამოცდილება. - ავარიული სიტუაციებისა და საგანგებო შემთხვევების მედიცინის, პირველადი სამედიცინო დახმარების, ტრამეის გამო სასიცოცხლო დახ-მარებისა (ATLS) და კარდიალური სასიცოცხლო დახმარების (ACLS) კარგი და თანამედროვე ცოდნა. - კარგი კომუნიკაციური, ორგანიზაციური, სწავლება-პრეზენტაციისა და კომპიუტერთან მუშაობის უნარი. - დასავლეთის მედიცინასთან პრაქტიკული ხელშეხება (ტრენინგის კურსები, მუშაობის გამოცდილება, და ა.შ.), პროფესიული ჯანდაცვისა და ჰიგიენის ზოგადი ცოდნა, სამედიცინო ევაკუაციის (ჰაერით, გზებით და ა.შ.) უნარ-ჩვევები და აგრეთვე პროექტის ტერიტორიის მიმდებარე უზნებ-ზე არსებული სამედიცინო დახმარების პუნქტების ცოდნა უპირატესობად იქნება მაჩვენებელი.	
კანდიდატი მზად უნდა იყოს, რომ საჭიროებულად მიხედვით იმუშაოს დამორბეულ უზნებზე, თანაც გრძელი პერიოდით და ხელმისაწვდომი იყოს 24 საათის განმავლობაში.	

განაცხადის შემოტანის წესი / დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით, რომ გავაჩნიათ საჭირო კვალიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობის დასაკავებლად, გთხოვთ მოგვანოდოთ თქვენი Curriculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შეავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების შე-მოტანის ბოლო ვადაა 2004 წლის 15 აპრილი, 6:00 სთ.
კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე.

ყველა მიღებული განაცხადი განიხილება, რაც არ გულისხმობს იმას, რომ ყველა კანდიდატი გაივლის გასაზრებავს და მიიღებს სამუშა-ოს შემოთავაზებას.
კადრების განყოფილება
"ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია"
"ბი-პი ჯორჯია"
საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა N38

როგორ მოვიპოვოთ საჯარო ინფორმაცია

ხშირად გვემნებათ პრობლემა თქვენთვის სასურველი საჯარო ინფორმაციის მოპოვე-ბისას და არ იცით, როგორ მოიქცეთ? ამისათ-ვის არსებობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, რომელშიც განსაზღვრულია, თუ საჯარო დაწესებულება რა ინფორმაციას რო-გორ ან რამდენი ხნის ვადაში უნდა გასცემდ-ეს. განსაზღვრულია, ასევე, ისიც, თუ რა დის-ციპლინარული პასუხისმგებლობა ეკისრება საჯარო მოხელეს, თუ ის აყუვნებს ან საერთ-ოდ უარს ამბობს შესაბამისი ინფორმაციის გაცემაზე.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი უფ-ლებას გაძლევთ, მოიპოვოთ საჯარო დაწესებუ-ლებაში არსებული ოფიციალური დოკუმენტე-ბი, თუნდაც ისინი წარმოადგენდნენ ამ დაწესე-ბულების მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებულ, დამუშავებულ, შექმნ-ილ ან გაგზავნილ ინფორმაციას. ეს ინფორმა-ცია შეიძლება ეხებოდეს ნებისმიერ თემას:

ამ უწყების საქმიანობის ფინანსურ ნაწილს; ამ უწყების მიერ უკვე განხორციელებულ ან მიმდინარე პროგრამებს; ამ უწყების საქმიანობის სხვა ნებისმიერ სფეროს;

რისთვის გჭირდებათ საჯარო ინფორმაცია

ხელისუფლება ანგარიშვალდებულია ხალხ-ის წინაშე, ვინაიდან სწორედ ხალხია ხელისუფ-ლების წყარო. აგრეთვე, ხელისუფლება ფინანს-დება ხალხის მიერ გადახდილი გადასახადებით, რაც ზრდის მის ანგარიშვალდებულებას თითო-ეული პირის მიმართ. სწორედ ამიტომ საზოგა-დოებას უფლება აქვს იცოდეს, თუ როგორ იხა-რჯება მათ მიერ გადახდილი ფული, ასევე, სა-ხელმწიფოსათვის გამოყოფილი საერთაშორი-სო დახმარებები, რომლებიც ისევ ხალხის კეთი-ლდღეობას უნდა მოხმარდეს. ამის განხორციე-ლება კი შესაძლებელია მხოლოდ საჯარო ინ-ფორმაციის გაცნობისა და თქვენი უფლებების რეალიზაციის მოთხოვნის გზით.

ხშირად სახელმწიფო ან საერთაშორისო ორ-განიზაციები მოსახლეობისთვის აწესებენ სხვა-დასხვა შეღავათებს, დახმარებებსა თუ სხვადა-სხვა ტიპის მომსახურებას. ამით სარგებლობა, მოსახლეობაში ინფორმაციის არარსებობის გა-მო, ხშირად ფერხდება, რასაც ზოგიერთი არა-კეთილსინდისიერი სახელმწიფო მოხელე პირა-დი ინტერესებისათვის კარგად იყენებს. სწორ-ედ ამიტომ დიდი მნიშვნელობა აქვს საზოგადო-ების აქტიურობას და საჯარო ინფორმაციის მოხმარების ზრდას.

იცით თუ არა:
თქვენს რაიონში/ქალაქში საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული სოცია-ლურად დაუცველი ფენებისათვის დახმარების პროგრამების შესახებ?

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ და-ფინანსებული ხორბლით დახმარების პროგრამ-ის შესახებ?

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ და-ფინანსებული ელექტროენერგიის მომსახურებ-ის შეღავათიანი პროგრამის შესახებ?

თქვენ, ასევე, შეგიძლიათ მოიპოვოთ ინფო-რმაცია თქვენთვის საინტერესო პროგრამებისა და დახმარებების შესახებ, რომელიც არ არის ზემოთ მოხსენიებული.

ნუ მისცემთ უფლებას სახელმწიფო მოხე-ლეებს, დაგიმალონ ინფორმაცია და ამით და-არღვიონ თქვენი კანონიერი უფლებები!

ხელმისაწვდომია თუ არა საჯარო ინფორმაცია

საჯარო ინფორმაცია ღიაა და ხელმისაწე-დომი ნებისმიერი პირისათვის (მნიშვნელობა არა აქვს, ინფორმაციის მომთხოვნი საქართვე-ლოს მოქალაქეა, მოქალაქეობის არმქონე თუ უცხო ქვეყნის მოქალაქე, ფიზიკური პირია ის თუ იურიდიული).

საჯარო დაწესებულებაში საჯარო ინფორ-მაცია შეიძლება ინახებოდეს სხვადასხვა ფორ-მით. მაგ: დოკუმენტის, ნახაზის, ნახატის, ელე-ქტრონული სახით და სხვა. ნებისმიერი საჯა-რო ინფორმაცია ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ყველასათვის, მიუხედავად მისი შენახვის ფო-რმისა.

იმ შემთხვევაში, თუ საჯარო ინფორმაცია ინახება სხვადასხვა ფორმით, პირს უფლება აქვს:

თავად განსაზღვროს, თუ რა ფორმით სურს ინფორმაციის მიღება;
გაეცნოს ინფორმაციას დედანში;
მოითხოვოს ამ ინფორმაციის ასლი;

თუკი არსებობს დედნის დაზიანების საფრ-თხე, მაშინ საჯარო დაწესებულებამ უნდა უზ-რუნველყოს მისი ზედამხედველობის ქვეშ ინ-ფორმაციის გაცნობის შესაძლებლობა ან მან უნდა წარუდგინოს პირს სათანადო ნესით და-მონმებული ასლი.

დაუშვებელია რაიმე საზღაური დაწესდეს საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე, ასლის გა-დაღებისათვის გათვალისწინებული ხარჯის გარდა.

ვის უნდა მივმართოთ და როგორ უნდა გამოვითხოვოთ საჯარო ინფორმაცია

საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვა შესაძლებელია ნებისმიერი საჯარო დაწესებულებიდან!

საჯარო დაწესებულება არის ყველა სახელმ-წიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანო, საჯარო სამართლ-ის იურიდიული პირი, კერძო სამართლის იური-დიული პირი, რომელიც ფინანსდება სახელმწი-ფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან, ასეთი დაფინანსების ფარგლებში, ასევე, ნების-მიერი სხვა პირი, რომელიც კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრ-ივ უფლებამოსილებას.

ხშირად ხდება ისეთი შემთხვევაც, როცა სა-ჯარო ინფორმაცია არ ინახება იმ დაწესებულე-ბაში, რომელსაც პირმა მიმართა. ამ შემთხვევა-ში, საჯარო დაწესებულება ვალდებულია, არა-უგვიანეს 5 დღისა, აღნიშნული განცხადება გა-დაუგზავნოს იმ უწყებას, სადაც ეს ინფორმაცია ინახება და ამის თაობაზე განმცხადებელს, გა-დაგზავნიდან 2 დღის ვადაში, აუცილებლად უნ-და აცნობოს. ინფორმაცია უნდა იყოს დასაბუ-თებული და უნდა ატარებდეს წერილობით ფო-რმას.

ინფორმაციის მისაღებად აუცილებელია წერილობითი განცხადების წარდგენა. სასურ-ველია, განცხადება დაინეროს საჯარო ინფორ-მაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირის სახე-ლზე, თუმცა, მისი სახელის მითითება სავალდე-ბულო არ არის.

განცხადების შეტანის წესი: თქვენ მიერ შე-ტანილი განცხადება შესაბამისმა მოხელემ მი-ღების დღესვე უნდა გაატაროს რეგისტრაციაში და დასვას მასზე რეგისტრაციის თარიღი და ნომერი. ამის შემდეგ იგი ვალდებულია, თქვენი მოთხოვნისთანავე, დაუყოვნებლივ გადმოგ-ც-ეთ განცხადების რეგისტრაციაში გატარების დადასტურება.

უმჯობესია, განცხადება შედგეს ორ ეგზემ-პლარად. ერთი უნდა ჩაბარდეს ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელ პირს, რომელიც ვალ-დებულია, გაატაროს იგი რეგისტრაციაში, ხო-ლო მეორე ეგზემპლარზე ხელი უნდა მოაწეროს განცხადების მიმღებმა და მიუთითოს მისი მი-ღების თარიღი. ეს განცხადება რჩება განმცხა-დებელთან და იგი წარმოადგენს საბუთს, რომე-ლიც დავის შემთხვევაში დაადასტურებს პირის მიერ კონკრეტული უწყებისადმი მიმართვისა და ინფორმაციის გამოთხოვის ფაქტს.

თქვენ შეგიძლიათ ისარგებლოთ ზემოთ მოყ-ვანილი ორი წესიდან ერთ-ერთით, მაგრამ გახ-სოვდეთ:

აუცილებლად უნდა გქონდეთ განცხადე-ბის ჩაბარების შესახებ დადასტურება!

განცხადება საჯარო ინფორმაციის გამო-თხოვის შესახებ უნდა შეიცავდეს შემდეგ რე-კვიზიტებს:

იმ სახელმწიფო ორგანოს დასახელებას, რო-მელსაც მიმართავთ ინფორმაციისთვის;
თქვენს ვინაობას (სახელი, გვარი) და მისამ-ართს;
მოთხოვნილი ინფორმაციის ჩამონათვალს;
თარიღსა და ხელმოწერას;

გახსოვდეთ: თქვენ არ ხართ ვალდებული, განცხადებაში მიუთითოთ, თუ რატომ გაინ-ტერესებთ ან რისთვის გჭირდებათ ინფორ-მაცია და არც არავის აქვს უფლება, ამასთ-ან დაკავშირებით მოგთხოვოთ ახსნა-განმა-რტება.

რა ვადაში უნდა მოგაწოდონ ინფორმაცია

საჯარო დაწესებულება ვალდებულია, ინფორმაცია გასცეს დაუყოვნებლივ!

სიტყვა “დაუყოვნებლივ” ნიშნავს იმას, რომ განცხადების რეგისტრაციის შემდეგ, საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია, დაუბრკოლებლივ შეუდგეს ამ განცხადების განხილვას და უმოკლეს ვადაში გასცეს მოთხოვნილი ინფორმაცია. იგი ვალდე-ბულია, დამოუკიდებლად მიიღოს ეს გადაწყვე-ტილება და ამისათვის მას არ სჭირდება ზემდ-გომი თანამდებობის პირის თანხმობა.

რიგ შემთხვევაში ინფორმაციის დაუყოვნე-ბლივ გაცემა შეუძლებელია. კანონი, ბუნებრი-ვია, ითვალისწინებს ასეთ შემთხვევებს და ამი-სათვის გამონაკლისის სახით ითვალისწინებს ინფორმაციის გაცემის 10-დღიან ვადას. ინფო-რმაციის გაცემის დადგენილი ვადა გამოიყენე-ბა მხოლოდ სამ შემთხვევაში. ეს შემთხვევები ამომწურავადაა ჩამოთვლილი ზოგად ადმინის-ტრაციულ კოდექსში და არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას სხვა გარემო-ებებისა და სიტუაციებისთვის.

ინფორმაციის გაცემისათვის 10-დღიანი ვა-და გამოიყენება შემდეგ შემთხვევებში:

თუ ინფორმაციის გაცემისათვის აუცილებე-ლია სხვა დასახლებულ პუნქტში არსებული სტრუქტურული ქვედანაყოფიდან ან სხვა საჯა-რო დაწესებულებიდან ინფორმაციის მოძიება და დამუშავება;

თუ ინფორმაციის სრულყოფილად გაცემა მოითხოვს დიდი მოცულობის ერთმანეთთან დაუკავშირებელი დოკუმენტების მოძიებასა და დამუშავებას;

თუ ინფორმაციის გაცემისათვის აუცილებე-ლია სხვა დასახლებულ პუნქტში არსებულ სტრუქტურულ ქვედანაყოფთან ან სხვა საჯა-რო დაწესებულებასთან კონსულტაცია;

თუ არსებობს ზემოჩამოთვლილი გარემოე-ბებიდან ერთ-ერთი, საჯარო დაწესებულება ვა-ლდებულია, ინფორმაციის მომთხოვნს ამის შე-სახებ ინფორმაცია იმავე დღეს მიაწოდოს.

საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარი

გადაწყვეტილება ინფორმაციის გაცემაზე უარის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა იქნას მი-ღებული და ასევე დაუყოვნებლივ წერილობი-თი ფორმით უნდა ეცნობოს განმცხადებელს.

საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის შემთხვევაში, საჯარო დაწესებულება ვა-ლდებულია, გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 დღის ვადაში წერილობით განუმარტოს განმ-ცხადებელს მისი უფლებები, მათ შორის, გასაჩი-ვრების უფლება და გასაჩივრების წესი. ანუ სად შეიძლება გასაჩივრდეს ეს გადაწყვეტილება, რა ვადაში უნდა მოხდეს ეს და ა.შ. თუ სახელმწიფო ორგანომ ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის-ას მიიღო კონსულტაციები სტრუქტურული ქვე-დანაყოფიდან ან სხვა საჯარო დაწესებულებიდ-ან, იგი ვალდებულია, თავის გადაწყვეტილებაში მიუთითოს ამის შესახებ. კერძოდ, მან უნდა მიუ-თითოს ამ უწყების სახელწოდება და მისი პოზი-ცია აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

ინფორმაცია, რომლის გასაიდუმლოებაც დაუშვებელია

არებობს ისეთი ინფორმაცია, რომლის გასა-იდუმლოებაც დაუშვებელია, ვინაიდან მისი ცო-დნის უფლება ყველას აქვს. ამ სახის ინფორმა-ციას განეკუთვნება:

ინფორმაცია გარემოს შესახებ. ასევე, ინფორ-მაცია იმ საშിშროების შესახებ, რომელიც ემუქ-რება ადამიანის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას;
საჯარო დაწესებულების საქმიანობის ძირითა-დი პრინციპებისა და მიმართულებების შესახებ;
ინფორმაცია საჯარო დაწესებულების სტრუქტურის შესახებ, საჯარო მოსამსახურე-თა შორის ფუნქციათა გადანაწილების შესახებ, ასევე, ინფორმაცია საჯარო დაწესებულებაში გადაწყვეტილებების მიღების წესის შესახებ;
საჯარო დაწესებულებაში მომუშავე იმ მო-სამსახურეთა ვინაობა და სამსახურებრივი მი-სამართი, რომელთაც:
ა). უკავიათ თანამდებობა,
ბ). ევალებათ საჯარო ინფორმაციის გასაი-დუმლოება;
გ). საზოგადოებასთან ურთიერთობა და მო-

ქალაქეთათვის ინფორმაციის მიწოდება;
ინფორმაცია კოლეგიურ საჯარო დაწესებუ-ლებაში გამართული ღია კენჭისყრის შედეგების შესახებ;

ყოველგვარი ინფორმაცია არჩევით თანამ-დებობაზე პირის არჩევასთან დაკავშირებით;
სასამართლოს მასალები იმ საქმეებთან და-კავშირებით, სადაც საჯარო დაწესებულება მხარეს წარმოადგენდა, ასევე, საჯარო დაწესე-ბულების საქმიანობის შესახებ აუდიტორული დასკვნებისა და რევიზიების შესახებ;
ნებისმიერი ის ინფორმაცია, რომელიც კანო-ნმდებლობის საფუძველზე არ შეიძლება მიჩნე-ულ იქნას კომერციულ, პროფესიულ, პირად და სახელმწიფო საიდუმლოებად;

ინფორმაცია, რომლის გაცემაც, შესაძლოა, შეიზღუდოს

ინფორმაციის გაცემა შეიძლება შეიზღუდ-ოს იმ შემთხვევებში, თუ ეს ინფორმაცია წარ-მოადგენს სახელმწიფო, პირად, კომერციულ ან პროფესიულ საიდუმლოებას.

განვიხილოთ თითოეული ცალ-ცალკე:

პირად საიდუმლოებას მიეკუთვნება ის ინ-ფორმაცია, რომელიც დაკავშირებულია ადამი-ანის ჯანმრთელობასთან, მის ფინანსებთან ან სხვა კერძო საკითხებთან. პირად საიდუმლოებ-ად ჩაითვლება, ასევე, საჯარო დაწესებულებაში არსებული ინფორმაცია, რომელიც იძლევა პირ-ის იდენტიფიკაციის საშუალებას. ეს ინფორმა-ცია, თავად ამ პირის თანხმობის გარეშე, არავი-სთვის არ უნდა იყოს ხელმისაწვდომი.

კომერციულ საიდუმლოებას წარმოადგენს ის ინფორმაცია, რომლის საფუძველზეც შესაძ-ლებელი უნდა იყოს მოგების ან რაიმე მატერია-ლური სარგებლის მიღება საწარმოს ან ფიზიკურ პირის მიერ. ანუ ამ ინფორმაციას უნდა გააჩნდეს კომერციული ღირებულება. კომერციული საიდუ-მლოებაა, ასევე, ის ინფორმაციაც, რომლის გაჟე-ლავნებამაც, შესაძლოა, ზიანი მიაყენოს პირის კო-ნკურენტუნარიანობას. ეს ინფორმაცია შეიძლება იყოს გეგმის ან ფორმულის სახით, შესაძლებელია, იგი ეხებოდეს საქონლის წარმოებას, გადამუშავე-ბას, მომზადებას, რაიმე სიახლეს ან ტექნოლოგ-ური შემოქმედების მნიშვნელოვან შედეგს.

გახსოვდეთ: ადმინისტრაციულ ორგანოს-თან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმა-ცია არ შეიძლება მიჩნეულ იქნას კომერცი-ულ საიდუმლოებად.

სახელმწიფო საიდუმლოებას განეკუთვნე-ბა ისეთი ინფორმაცია, რომელიც შეიცავს სახე-ლმწიფო საიდუმლოების შემცველ ცნობებს, ეხ-ება ქვეყნის თავდაცვას, ეკონომიკას, საგარეო ურთიერთობას, დაზვერვას, სახელმწიფო უშიშ-როებასა და მართლწესრიგის დაცვას, რომელ-თა გამჟღავნებას ან დაკარგვას შეუძლია ზიანი მიაყენოს ქვეყნის სუვერენიტეტს, კონსტიტუ-ციურ წყობას, პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ ინ-ტერესებს. სახელმწიფო საიდუმლოებად მიჩნე-ული ინფორმაციის გასაიდუმლოება ხორციელ-დება შესაბამისი დოკუმენტისთვის საიდუმლო-ების გრიფის მინიჭებით.

პროფესიულ საიდუმლოებას განეკუთვნე-ბა ამა თუ იმ პირის კომერციული ან პირადი სა-იდუმლოება, რომელიც მეორე პირისთვის გახ-და ცნობილი თავისი პროფესიული მოვალეობე-ბის შესრულებისას. იმისათვის, რომ ინფორმა-ცია პროფესიულ საიდუმლოებად ჩაითვალოს, პირველ რიგში, უნდა წარმოადგენდეს სხვა პირ-ის კომერციული ან პირად საიდუმლოებას. ასევე, აუცილებელია, რომ ეს ინფორმაცია პირისათე-ვის ცნობილი გახდეს პროფესიული საქმიანობის განხორციელების დროს. მაგ: როდესაც ადვო-კატი თავისი კლიენტისგან იღებს ინფორმაცი-ას, რომელიც არის მისი კომერციული ან პირა-დი საიდუმლოების შემცველი, ეს ინფორმაცია განეკუთვნება პროფესიულ საიდუმლოებას.

როგორ უნდა გავასაჩივროთ უარი საჯარო ინფორმაციაზე

უარი საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე არ ნიშნავს იმას, რომ ეს ინფორმაცია თქვენთვის მიუწვდომელი გახდება. თქვენ შეგიძლიათ მო-ხელის უკანონო უარი გაასაჩივროთ და ამასთან ერთად, მოიპოვოთ ეს ინფორმაცია შემდეგი გზებით:

უარის მიღებიდან ერთი თვის ვადაში შეიტა-ნოთ საჩივარი ზემდგომ ორგანოში (თანამდე-ბობის პირთან);
უარის მიღებიდან ექვსი თვის ვადაში შეიტა-ნოთ სარჩელი რაიონულ სასამართლოში.

აფიშა

კონცერტები
კონსერვატორიის დიდი საკონცერტო დარბაზი სიმფონიური მუსიკის კონცერტი, მონაწილეობენ: ფრანსუა ლოლო (ჰობოი), ბენუა ფრომანჟე, ჯულიეტ იურელი, გვიდო ზეგერსი, გიორგი შამანაური; ევგენი მიქელაძის სახელობის სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრი, დირიჟორი - კორნელია ფონ კერსენბროკი (გერმანია, ავსტრია) დას: 19:00 სთ.
თეატრები
სანდრო ახმეტელის სახელობის დრამატული თეატრი აკა მორჩილაძე "ფალიაშვილის ქუჩის ძაღლები" რეჟისორი: დავით ანდლულაძე. დას: 18:00 სთ.
თავისუფალი თეატრი ჯოზეფ ოსბორნი "კომედიანტები" რეჟისორი: ავთო ვარსიმაშვილი დას: 19.00 საათზე
პანტომიმის თეატრი ვაჟა-ფშაველა "სტუმარ-მასპინძელი" დადგმა: ამირან შალიკაშვილი დას: 18:00 სთ.
კინოთეატრები
რუსთაველი "ძიძა მამები" დას: 11:30; 13:15; 15:00 სთ.
"კარბის ზღვის მეკობრეები" დას: 17:00; 19:15; 22:30 სთ.
გამოყენა
ბაიას გალერეა მერაბ აბრამიშვილის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა
TMS
მაიკ ვუდოკის ფოტონანამუშევართა გამოფენა
"ჰობი"
თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევრების გამოფენა
სურათების ეროვნული გალერეა
ჯემალ გვიმრადის მემორიალური გამოფენა
კლუბები
"აჭარა მიუზიკ ჰოლი" რეზიდენტი დი-ჯეები კლუბის გახსნა: 22 საათზე ფასი: ბიჭებისთვის 20 ლარი; გოგონებისთვის – უფასო
დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვეწოდით ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

“ლიტერატურული კაფე”
ატესტაცის კონკურსს შიშვეთ ვაკანსიაცა:
წიგნის გამყიდველ-კონსულტანტი, წიგნის მალაზიის მოლარე, კაფ-ეს ადმინისტრატორი, მცხობელი, მიმტანი.
<i>განცხადებები მიიღება 13 აპრილის ჩათვლით შემდეგ მისამართებზე: გამსახურდიას N31, “წიგნის სახლი” (ტელ: 31 30 97); “ლიტერატურული კაფე”, კოსტავას N48 (ტელ: 92 16 49).</i>
განცხადებებზე მიუთითეთ თქვენი კოორდინატი.

ჩაპლინის იუბილე თბილისში

კინოცენტრი "ფიფქია" და "ჩარლის კლუბი" ცნობილი ამერიკელი რეჟისორისა და მსახიობის ჩარლი ჩაპლინის დაბადების საიუბილეო თარიღის - 115-ე წლისთავის აღსანიშნავად ემზადება.

16 აპრილს "ჩარლის კლუბში" ჩარლი ჩაპლინის მონაწილეობით ხუთ მოკლემეტრაჟიან ფილმს აჩვენებენ. ეს ფილმებია: "მეიბლის არაჩვეულებრივი მძიმე მუშაობა", "საქმიანი დღე", "მებაღის ოჯახური ცხოვრება", "გამამზიარულებე-

ლი გაზი" და "რეკვიზიტორი".

როგორც საიუბილეო ღონისძიებების ორგანიზატორმა და "ფიფქიას" დამაარსებელმა ლალი გორგასლიძემ განაცხადა, ჩარლი ჩაპლინის საიუბილეო თარიღის აღსანიშნავად ეს ხუთი ფილმი შემთხვევით არ შეირჩა - ისინი 1914 წელს არის გადაღებული და წელს 90 წელი შეუსრულდათ. ფილმებს, ტრადიციულად, 16 მმ-იანი ფირით აჩვენებენ.

მედია-ნიუსი

ფანტივალი "იზიდის ქალაქში"

საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის პატრონაჟით, კურორტ ურეკში, "იმედის ქალაქში" მიმდინარე წლის 24-25 სექტემბერს ქართული ხალხური სიმღერის საერთაშორისო ფესტივალი გაიმართება. ამის შესახებ გურიის გუბერნატორმა განაცხადა.

ქართული ხალხური სიმღერების საერთაშორისო ფესტივალში მონაწილეობას მიიღებენ ქართული ხალხური სიმღერების შემსრულებლები ამერიკიდან, საფრანგეთიდან, კანადიდან, იაპონიიდან და ავსტრალიიდან. ფესტივალის ორ-

განიზატორია "ხალხური სიმღერების საერთაშორისო ცენტრი", რომელსაც აწზორ ერქომაიშვილი ხელმძღვანელობს. ფესტივალის ერთ-ერთი სპონსორი ცნობილი ბიზნესმენი ბადრი პატარკაციშვილია. ორგანიზატორთა თქმით, ფესტივალისთვის კომპაქტ-დისკების, წიგნებისა და სხვა სამახსოვრო საჩუქრების გამოცემა იგეგმება. გურიის გუბერნატორის ვახტანგ გოლიაძის განცხადებით, ამ დღეებში ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტი მუშაობას დაიწყებს.

ინტერ-პრესი

პეიზაჟები და იგავ-არაქები გალერეა "კოპალაში"

პეიზაჟები "კოპალაში"

თეონა ჯაფარიძე

“თვალთ სიბრმავე სჯობიან, თავით სიბრმავესაო” – რატომღაც სწორედ ეს ანდაზა მომხდებდა სწორედ რომ თვალში, როცა ვახტანგ ჯავრიშვილის ახლად გამოცემული ანდაზების, ნაკვეთებისა და იგავ-არაკების წიგნი გადავშალე. მამის მიერ შეგროვილი და ყურმოკრული 4000-მდე ამდაგვარი გამონათქვამიდან კი მისმა ვაჟმა, ცნობილი თვალის კლინიკის “ოფთალმოჯის” შემქმნელმა, ბატონმა გია ჯავრიშვილმა მხოლოდ 700-მდე საინტერესო გამონათქვამი შეარჩია და წიგნად გამოსცა. წიგნის პრეზენტაცია კი ცნობილი ქართველი პეიზაჟისტისა და ფერმწერის რუსუდან ჯავრიშვილის გამოფენასთან ერთად შედგა. პრეზენტაციასა და გამოფენას კი გალერეა “კოპალამ” უმასპინძლა. ისევე, როგორც მამის “დანატოვარის”, მამიდის ტილოების ერთადერთი მემკვიდრეც ბატონი გიაა. ის დღემდე ცდილობს, შეავსოს საოჯახო კოლექცია რუსუდან ჯავრიშვილის სხვა, დანარჩენი ნამუშევრებით. “კოპალაში” გამოფენილი 45-მდე ტილო კი თავის დროზე კერძო კოლექციონერებს ანდა გაჩუქებას გადაურჩა.

რომ აღარაფერი ვთქვათ ცნობილი პეიზაჟების შექმნაზე, ამ საინტერესო ანდაზა-იგავ-არაკების შეკრების სურვილი, შესაძლოა, სწორედ ერთმნიშვნის საგვარეულო სახლს უკავშირდებოდა. სოფელ ერთაწმინდაში ბაბუის “დარბაზის” ტიპის ქართული სახლი ოფიციალურად ითვლებოდა ქართულ არქიტექტურულ ძეგლად, რომელიც თავის დროზე გიორგი ჩუბინიშვილის კვლევის ობიექტი გახლდათ. ეთნოგრაფიულ მასალებს აქ ვახტანგ კონტეტიშვილი ამუშავებდა და აქვე ახლოს სახლობდა ცნობილი ქართველი კომპოზიტორი ია კარგარეთელიც. ალბათ, წლების შემდეგ სწორედ ამიტომ შეიქმნა ცნობილი პეიზაჟები ზეთში, პასტელსა თუ აკვარელში. მა-

ნამდე კი ბავშობის მოგონებებს დამატა სამხატვრო აკადემიაში ცნობილ პედაგოგებთან – მოსე თოიძესთან, ალექსანდრე ციმაკურიძესთან, ალექსანდრე სიღამონ-ერისთავთან, სილოვან კაკაბაძესთან თუ უჩა ჯაფარიძესთან ფერწერაში დაოსტატება. მხატვარი თავის ერთ-ერთ დიდ პედაგოგად დავით კაკაბაძეს მიიჩნევდა.

იყო კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომელმაც რუსუდან ჯავრიშვილის სახით სწორედ რომ პეიზაჟისტი ჩამოაყალიბა: ჯერ იყო და მხატვრის ახლობელმა და თანაკურსელმა, მონუმენტალისტმა რობერტ სტურუამ შემოქმედებითი ჯგუფი შექმნა, მათ ფეხდაფეხ შემოიარეს მთელი საქართველო, შენდევ კი მხატვარმა თავისი ხელწერა ელენე ახვლედიანის მიერ შექმნილ მხატვარ-პეიზაჟისტთა ჯგუფში დასვენა.

ხელოვნებათმცოდნეები მას დამოუკიდებელ მხატვრად 50-იანი წლებიდან მოიაზრებენ; მიუხედავად იმისა, რომ შექმნილი აქვს ნამუშევრები ფერწერის, თითქმის, ყველა ჟანრში (თემატური კომპოზიციები, ნატურ-მორტები და პორტრეტებიც კი), ის მაინც რჩება პეიზაჟის ერთგულად. აღნიშნავენ კომპოზიციის მისეულ სიერ-ცობრივ გადანწყევტას, განსაკუთრებით კი, გამოყოფენ მის პასტელში შესრულებულ ნამუშევრებს, სადაც უკეთ იგრძნობა ნამუშევრის ფატურა და კოლორითი.

“კოპალაში” წარმოდგენილი გამოფენა პირველი პერსონალური გამოფენაა მხატვრის გარდაცვალების შემდეგ. ერთ-ერთი ბოლო ნამუშევარი “თბილისის ომი” უნდა იყოს. ცეცხლმოდებული რუსთაველის პროსპექტი და დანგრეული მთავრობის სასახლე, ერთდროულად, საბჭოთა ფერწერის ესთეტიკით, მონუმენტურობის ელემენტებითა და საოცარი ნატურალიზმითაა გადმოცემული, და სწორედ ამიტომმა საინტერესო. აქ სომ თემატიკა, ისტორიული დრო და ესთეტიკა ერთმანეთშია არეული.

ბანტვირთვა

სიმფო-როკი მერიამი

გაგელაშვილი მერიამი

პირა ნაფარიძე

გუშინ მერიის პოლში თბილისის მართვის რეფორმების ქვეპროექტების ამსახველი გამოფენა ცოცხალი მუსიკის თანხლებით გაიხსნა. ეს მისია თბილისის მერიისა და გერმანიის ტექნიკური ურთიერთთანამშრომლობის საზოგადოების პროექტის - “კავკასიის ქალაქთა ქსელის” ორგანიზატორებმა ფართო საზოგადოებისთვის უცნობ, ახალგაზრდულ და ჯერჯერობით უსახელო ჯგუფს დააკისრეს.

კოლექტებს, რომელიც გუშინ მერიის თანამშრომელთა განტვირთვაზე მუშაობდა, პირობითად, გიგი გაგელაშვილის ჯგუფი შეიძლება ვუწოდოთ. ბიჭი, რომელიც ჩვენს მსმენელს დედასთან – ივრა ბერაძესთან ერთად მომღერალი ახსოვს, დღეს ცალკე, თანამოაზრეებთან ერთად მღერის და საკუთარ შემოქმედებას სიმფო-როკის ჩარჩოებში უმკვიდრებს ადგილს.

“გიგი ძალიან შრომისმოყვარეა. ცოტა ნიჭიც აქვს, ბევრს ცდილობს და გული მწყდება, რომ დღეს მისი შრომა არ გამოჩნდა”, - შთაბეჭდილებები გაავიზიარა ინვა ბერაძემ, რომელსაც ვერ წარმოუდგენია იმ ჯგუფში სიმღერა, სადაც მისი შვილი მოღვაწეობს. “თავიდან ეს მუსიკა ძალიან უცხო მეჩვენა. მერე ნელ-ნელა შევეჩვიე. გიგი ჩემს თვალწინ ქმნის ხოლმე თემებს და, ალბათ - ამიტომაც”, - ამბობს ინვა ბერაძე, რომელიც უახლოეს მომავალში მუსიკალურ სცენაზე დაბრუნებას არ გეგმავს.

აკუსტიკის თვალსაზრისით, მერიის

ფოფი ნამდვილად არ აღმოჩნდა ცოცხალი ელექტრო მუსიკის მოსასმენად განკუთვნილი. თუმცა, იმედია, ამ გარემოების მიუხედავად, ღონისძიების გაუმინდელ სტუმრებს გარკვეული შთაბეჭდილება ახალგაზრდა მუსიკალურ კოლექტივზე მაინც შეექმნებოდა.

ცოცხალი ჯგუფი გიგი გაგელაშვილის 1996 წლიდან ჰყავს. რაც, როგორც ქალბატონმა ინვამ გვითხრა, ახალგაზრდა მუსიკოსის ბავშვობის დროინდელი ოცნება ყოფილა. დღემდე ჯგუფის შემადგენლობა ბევრჯერ შეიცვალა. მუსიკოსებს დღეისათვის მზად აქვთ ორდისკიანი ალბომის მასალა. თუმცა, ჯერჯერობით, ალბომის ჩანერისა და დაბეჭდვის ვადებზე თამამად ვერ საუბრობენ. “ბევრი საინტერესო გეგმა გვაქვს, მაგრამ, მოდიოთ, ჯერ არ ვიტყვი”. - ამბობს ჯგუფის ლიდერი, მუსიკისა და ტექსტის ავტორი - გიგი გაგელაშვილი. ერთადერთი, რაც მუსიკოსმა გაგემზილა, ესაა უახლოეს მომავალში დაგეგმილი ჯგუფის კონცერტი. “აქ იქნება სანახაობაც. პრინციპში, ჩაფიქრებულია სპექტაკლის მაგვარი რამ. და, რაც მთავარია, ეს ყველაფერი კონცეპტუალური იქნება”, - დაგვიკონკრეტა მან.

სანახაობის ეფექტი ჯგუფის გუშინდელ ხანმოკლე პრეზენტაციასაც შეუქმნეს. მაგრამ, ამჯერად ეკრანზე ნაჩვენებ გამოსახულებას არაფერი საერთო არ ჰქონდა ამ ჯგუფის შემოქმედებასთან - ვიდეოპროექტორით თბილისის მერიის განხორციელებული სხვადასხვა პროექტის ამსახველ მასალას გვაჩვენებდნენ.

ხელოვანი და მისი თაყვანისმცემელი

ენდი ვორჰოლი და ტრუმენ კაპოტე

ეს არის სამოციანი წლების ამერიკული რეალობის ყველაზე მნიშვნელოვანი ჟამთაღმწერების, სავსებით განსხვავებული და, ამავე დროს, ერთნაირი კაცების – მომზიბვლელი, მაგრამ ავი ტრუმენ კაპოტესა და ნაზი, მაგრამ ეშმაკი ენდი ვორჰოლის უცნაური მეგობრობის ამბავი.

1952 წლის 1 მარტს ვილაც მის ივესი, ნიუ იორკის ჰუგოს გალერეის თანამშრომელი, იმხანად სრულიად უცნობ ენდი ვორჰოლს ფრიად უცნაურ წერილს სწერდა: “შეხვდით კაპოტეს?... ძალიან გაბოვით, აღარაფერი მისწერთ!” როგორც ჩანს, მის ივენი გაბრიყვ-და და ენდი ვორჰოლს ტრუმენ კაპოტეს სახლის მისამართი მისცა, და იმ დღიდან ახალგაზრდა მწერლის საფოსტო ყუთი ღია ბარათები-ით, წერილებით და პატარ-პატარა ნახატებით აივსო.

ამ ამბამდე ოთხი წლით ადრე 24 წლის ტრუმენ კაპოტე თავისი სა-დებიუტო რომანის, “სხვა ხმები, სხვა სიერცეების” წყალობით, სა-ხელგანთქმული მწერალი გახდა. უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთ წარმატებას ის წიგნის გარეკანსაც უმაღლოდა: ტახტზე გართმული ავტორის პორტრეტმა საზოგადოებაზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა.

წამოზრდილი ვუნდერკინდის თაყვანისმცემელთაგან ყველაზე მიზანსწრაფული ენდი ვორჰოლი გამოდგა. მისი პირველი ბარათი ასეთი იყო: “შე მქვია ზენდი, შენი მისა-მართი მის ივენმა მომცა...”, და ამის შემდეგ ის მას ყოველდღე ასხენებდა თავს: “გისურვებ კარგ ორმბა-ათს”, “გისურვებ კარგ სამშაბათს” და ა.შ., “კეთილი დილა გაგთენებოდეს”. ეს ბარათები ენდის მიერ და-ხატული პეპლებითა და პუტკუნა ანგელოზებით იყო შემკული.

“ყოველდღე თითო ბარათს მიგ-ზავნიდა! საბოლოოდ ამ პიროვნე-ბამ ძალიან მომაბეზრა თავი,” იხსე-ნებდა კაპოტე. “ნახატებსაც მიგზა-ვნიდა, ჩემი მითხრობების საკმაოდ ფორმალისტურ ილუსტრაციებს... მხოლოდ ეს როდი იკმარა – ჩემს სა-ხლთან იყო ჩამომდგარი და ელოდა, როდის შევიდოდი ან გამოვიდოდი”. მოგვიანებით ვორჰოლმა თავი-სი საქციელი ასე ახსნა: “ძალიან მო-მწონს ადამიანები, რომელთაც სი-ტყვა უჭრით. ჩავთვალე, რომ ტრუ-მენ კაპოტემ სიცარიელე სიტყვებ-ით შესანიშნავად შეასო, და ნიუ იორკში ჩასვლისთანავე მისთვის აღფრთოვანებული წერილების წე-რა და მის სახლში რეკვა დავიწყე”.

ასე დაიწყო ეს უცნაური ურთიე-რთობა, რომელსაც მეგობრობას ძნელად თუ ვუწოდებთ. ტრუმენ კა-პოტეს რომანები და მოთხრობები ენდი ვორჰოლისთვის შეუცვლელი მთავონების წყაროდ იქცა. ქარიშხ-ლიანი სამოციანების შემდეგ ორივე მეტ-ნაკლებად უცნებლად გადარჩა, და ვორჰოლმა კაპოტეს “დაბრუნე-ბას” დიდად შეუწყო ხელი, მიუხე-დავად იმისა, რომ იმხანად ორივეს უკვე ცოცხალი ლეგენდის სტატუსი ჰქონდა. ამ ურთიერთობის შედეგე-ბის ხილვა ვორჰოლის 612 ენ. “დროის კაფსულაში” შეიძლება – მათში დაცულია ჩანახატები, საბუ-თები, სამუშაო მასალა და მრავალი სხვა (მათი ნახვა პიტსბურგში, ენდი ვორჰოლის მუზეუმში შეიძლება).

“დროის კაფსულის” შინაარსს და მათ ღირებულებას კრიტიკოსე-ბი სხვადასხვაგვარად განიხილავენ. ნაწილს მიაჩნია, რომ ეს მხოლ-ოდ და მხოლოდ ნავაგია, რომელს-

ტრუმენ კაპოტე

ენდი ვორჰოლი

აც ვორჰოლი თავის დიდ სახელოს-ნოებში, ფაბრიკიდან ფაბრიკაში გადასვლის დროს თან დაათრევდა; ნაწილი თვლის, რომ ეს 60-იანები-დან 80-იან წლებამდე ამერიკული კოლექტიური მესხიერების ხორც-შესხმა; ზოგის აზრით, ხელოვანის არქივთან გვაქვს საქმე. მაგრამ, რაც არ უნდა თქვათ, “დროის კაფ-სულა” ფრიად საინტერესო რამაა, და იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მათ ნა-გვად მივიჩნევთ, ისინი მსოფლიო-ში ყველაზე საინტერესო ნავაგსაყ-რელია, რომელიც დროში მოვაზუ-რობის საშუალებას იძლევა.

თუნდაც 1952 წლის ამბავი ავი-ლოთ: ზემოთ მოყვანილ მის ივესი-

გან მიღებულ წერილთან ერთად დღეს საშობაო ღია ბარათი, რომელ-იც ვორჰოლს კაპოტესთვის რატომ-ღაც არ გაუგზავნია – “ჩემგან და ჩემი პატისგან”; იქვეა კონერტი ენდი ვორჰოლის პირველი საჯარო გამოფენის 12 მოსანვევით: “თხუთ-მეტი ნახატი ტრუმენ კაპოტეს ტექ-სტების მიხედვით, 16 ივნისიდან 3 ივლისამდე, ჰუგოს გალერეა”.

გახსნის დღეს გალერეაში მაინ-ცდამაინც ბევრი ხალხი არ მისუ-ლა, მაგრამ მოგვიანებით იქ კაპო-ტე მიბრძანდა, დედამის ნინასთან ერთად. “რამდენიმე ნახატი დაეხა-ტე და ტრუმენს დაუურეკე, ნახვას ხომ არ ისურვებდი-მეთქი,” წერდა

ვორჰოლი. “მაგრამ ის არ დანტე-რესებულა. სამაგიეროდ, დედამისი დაინტერესდა. როცა შემდეგ მის ბინაში მივედი, მიგზვდი, რომ, უბ-რალოდ, ვინმეს ეძებდა, ვისთან ერთადაც დალევას შეძლებდა”.

ვორჰოლის ამ პირველი გამო-ფენიდან არც ერთი დიდფორმატი-ანი ნამუშევარი არ შემონახულა. ვორჰოლისა და კაპოტეს ზოგიერ-თი ბიოგრაფი ვარაუდობს, რომ ის-ინი წინა კაპოტემ შეიძინა და გაა-ნადგურა – მეტისმეტად გაუგება-რი პიროვნება ბრძანდებოდა და მისგან ყველაფერი იყო მოსალოდ-ნელი, თან იმხანად მას ვილაც უმ-ნიშვნელო გრაფიკოსი ვორჰოლი სულ არ ადარდებდა.

თავიდან ვორჰოლი კაპოტესთე-საც ზეგნს არაფერს ნიშნავდა. როცა მისი ნახატი ერთმა მეგობარმა ქალ-მა საშობაოდ აჩუქა და დასძინა, “ის სულ მალე ძალიან სახელგანთქმული გახდებოა,” კაპოტემ ლაკონური კო-მენტარი გააკეთა: “აზრადაც არ მო-მივიდოდა, რომ ის ოდესმე მხატვე-რი, ქეშმარიტი ხელოვანი გახდებო-და. რამდენადაც მე ვიცოდი, უბრალო-დ, ვიტრინების გამფორმებელი იყო, ან, სხვაგვარად რომ თქვათ, ისეთი ტიპი, ვიტრინების დეკორა-ტორად რომ გამოდგებოდა”.

მაშინ ენდის, მართლაც, არავინ აღიარებდა, და ჯასპერ ჯონსსა და რობერტ რაუშენბერგსაც არად მი-აჩნდათ – დიდი-დიდს, ვიტრინების დეკორატორად. არადა, ვორჰოლი ამას არც მაშინ იმსახურებდა – ის ნიუ იორკში უკვე ყველაზე ძვირა-დღირებული სარეკლამო გრაფი-კოსი იყო. სულ ცოტა ხანში მან თავ-ისი კოკა-კოლას ბოთლებით და სუბის ქილებით ყველას დაუმტკი-ცა, რომ ხელოვანი იყო.

ენდის ნამუშევრებმა მსოფლი-ოს გალერეები დაიპყრო, და კაპო-ტემაც, რომელსაც სახლგანთქმუ-ლნი იზიდავდნენ, თავისი ძველი და ერთგული თაყვანისმცემლის მე-გობრობა ისურვა. “რაუშენბერგი-სა თუ ჯონსის ნამუშევრებში ოც-დახუთ ცენტსაც არ გადავიხდი!” გასძახოდა კაპოტე. “მარსელ დუ-შამში ჩემს თვალწინ რომ მანქანამ გაიტანის, მისი ძვლების აკრფთი-აც არ შევიწუხებდი თავს”. ამ ფონ-ზე ის სულ უფრო მეტად ცდილობ-და ენდისთან დაახლოებას.

ხელოვანებმა როლები გაცვალ-ეს, და ვითარებაც შეიცვალა: სამო-ცდათაიან წლებში, თავდასხმის შე-მდეგ გადარჩენილი ენდი ვორჰოლ-ის ფაბრიკა ელევანტურ სართულ-ად გადაკეთდა, კაპოტე კი ალკო-ჰოლისა და წარკოტიკების ფონზე ცდილობდა წერას და დიდი ლიტე-რატორის სახელის გამამრთლებას.

1973 წელს ვორჰოლმა ჟურნალ “როლინგ სთუუნისთის” კაპოტე-სგან ინტერვიუ აიღო:

“მე ყოველდღე გწერდი წერილ-ებს,” ეუბნება ვორჰოლი – მართა-ლია, საყვდურის გარეშე. “წლების განმავლობაში გწერდი, სანამ დე-დაშენმა არ ამიკრძალა. გახსოვს?” “არ მახსოვს, რომ დედაჩემს რამე მსგავსი ეთქვას, არა”.

“კი, მითხრა და გააკეთა... კარ-გი ქალი კი იყო”.

“კარგი კი არა, მთვრალი იყო...” უცნაური ინტერვიუა, ისეთივე, როგორებიც ვორჰოლი და კაპოტე იყვნენ.

P.S. სრული სახით ეს სტატია გაზეთ “ცაიტში” იყო გამოქვეყნე-ბული. მისი ავტორი ჟურნალისტია და ნეპალში ცხოვრობს. მან რატი-მლაც არ ისურვა თავისი ვინაობის გამშეღა.

წინა კაპაბადის სპატი

სისხლი და სეჰსი პატარა კალაქში

უკანასკნელ ხანებში ერთ-ერთი ტელეკომპანია, რომელსაც **იმე-დია**, წარდგენა არ სჭირდება, **უიმედო** მაყურებელს ახალი ტელესე-რიალებით გვანებიერებს. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველი ახალი სე-რიალი პროგრესის ნაცვლად, აშკარა რეგრესს განიცდის, ჩვენ მაინც ზოგადად **იმედიან** სერიალებზე ვისაუბროთ, ვინაიდან რთულია გა-მოარჩიო რომელიმე მათგანი, ამ მისი ავტორი. პირადად ჩემთვის, როგორც რიგითი, **უიმედო** მაყურებლისათვის, ყველა ტელესერია-ლი, რომელთა ერთმანეთისგან განცალკევება და გამოყოფა პრაქტი-კულად შეუძლებელია, **ერთი** უნიჭო ქართველი რეჟისორის გადაღე-ბულია.

რისთვის და ვისთვის იღებენ ტელესერიალებს? ბუნებრივია, ტე-ლესერიალი კინემატორაფზე დაბალ ხარისხში მოიაზრება, ნაწილო-ბრიე ასახავს და ადეკვატურია იმ ქვეყნისთვის, რომელშიც ის შეიქმ-ნა. ადეკვატურობა ამ შემთხვევაში გულისხმობს იმას, რომ პირველ რიგში გათვალისწინებულია ადგილობრივი მაყურებელი და შემდეგ საერთაშორისო ბაზარი. ისტორიები კი, რომელიც საინტერესო და დამაინტრიგებელია, რაც შეიძლება მარტივია. ვინ არის მისი ძირი-თადი მომხმარებელი? უპირველეს ყოვლისა, შუა ხნის მდედრობითი სქესის წარმომადგენლები და მათ შორის დიასახლისები, რომელნიც მთელ დღეს სახლში ატარებენ და თავს იმ წარმოსახვითი რეალობით ირთობენ, რომელსაც მათ ტელესიერცე სთავაზობს. ამიტომაც სერი-ალების უმეტესი ნაწილი სწორედ სასოყვარულო ინტრიგებზეა აგე-ბული და ამ სახით ცდილობს დიასახლის ქალბატონებს “საინტერე-სი” ისტორიები მოუყვეს, რომლის ფინალი აუცილებლად ბედნიერია. ჩვენ ბუნებრივია, ვსაუბრობთ იმ მრავალსერიან ტელეფილმებზე, რომელიც სწორედ ამ აუდიტორიისთვის არის გათვალისწინებული. თუმცა, ვფიქრობ, იმის შესხენება მკითხველს არ სჭირდება, რომ სა-ქმად სერიოზულ რეჟისორებსაც შეუქმნიათ რამდენიმე სერიანი ტელეფილმი, რომელიც არა მხოლოდ დიასახლის ქალბატონებს და მათ მოთხოვნებს ითვალისწინებს. ასეთი ფილმები შეუქმნიათ ინგმ-არ ბერგმანს, ლარს ფონ ლიერს, ქშიშტოფ კიშილოვსკის და მრავ-ალ, შესაძლებელია, ნაკლებად ცნობილ რეჟისორებს. მაგრამ, მათზე ჩვენს ყურადღებას არ შევაჩერებთ, ვინაიდან ქართველ რეჟისორებს თუ მათ მიერ შექმნილ ტელეფილმებს და სერიალებს მათთან არავი-თარი კავშირი და საერთო არა აქვთ.

უფროსი ძმის ძიებაში

სამწუხაროდ, საქართველო მენტალურად ჯერ კიდევ უფროსი ძმის ძიებაშია. ისეთ ახალ სიერცეში, რომელიც ხელოვნებასთან მია-ხლოებულია (მაგალითად, ესტრადა და ტელესერიალები), ქართვე-ლები უფროს მძად, რატომღაც ისევ რუსეთს ირჩევენ. და რატომ არა ბრაზილიას, არგენტინას, ინგლისს, იტალიას თუ ამერიკას, არავინ იცის. ეს, ალბათ, შესაძლებელია გაუცნობიერებელი, მაგრამ ძველე-ბურად დიდი რუსეთისკენ ლტოლვაა. თუკი ქართული ესტრადა ისე-დაც უხარისხო რუსული ესტრადის უნიჭო გამორეგება, ქართული ტელესერიალებიც, სამწუხაროდ, რუსული ტელეპროდუქციის უნიჭო გადმოღერებაა. “დეტექტიური ფაზულა”, კრიმინალური სამყარო, ფემენულები სახლები და მანქანები, ბევრი მკვლელობა, დაპირის-პირებული პოლიციელები და ბანდიტები, არამოტივირებული სიშიშ-ვლე (ვინ თქვა, რომ ყველა ქალის მიშველი სხეული ლამაზია); ასევე გაუგებარი ნატურალისტური სექსუალური აქტები, ტლანქი მსახიო-ბების დევნა, სრულიად უაზრო დიალოგები, რომელიც პრაქტიკულ-ად არ ისმის, ვინაიდან მათი ძირითადი ნაწილი ენ. “შუშაში” მიკრო-ფონით არის ჩანერილი და ა.შ. ვისთვის არის ყველაფერი ეს საინტე-რესო? ვისთვის არის დამაჯერებელი? რომელ აუდიტორიას ითვლი-სწინებს ეს ქართული ტელეპროდუქცია? საიდან იფონებენ ამ ისტო-რიებს? არასდროს მქონია ილუზია, რომ ქართველი ერი ზოგადად ნი-ჭიერია, მაგრამ საიდან ამგვარი სრულყოფილი უნიჭობა? სადაც ყვე-ლა, როგორც ერთი, ერთნაირად უხარისხოა: მსახიობი, ოპერატორი, რეჟისორი, სცენარისტი, იდეის ავტორი და ა.შ. ყველაზე კარგად სა-კუთარ საქმეს სპეცფექტების სპეციალისტები აკეთებენ. მაყურებე-ლი შეამჩნევდა, რომ ტიტრებში სერიალის სპეცფექტების ავტორი რამდენიმე ადამიანია. მაგრამ მათი ნამუშევარი არ მოგხვდება თვა-ლში: იმდენად პროფესიონალურად მუშაობენ, მათი “ფექტები” მა-ყურებლითვის შეუმჩნეველი და უხილავია. სულ გიჩნდება კითხვა - ნეტავ, რა ფექტებს გვთავაზობენ **საიმედო** “ვიზუალისტები” **უიმე-დო** მაყურებელს?! მხოლოდ ერთი “იშვიათი” “ფექტი” მახსენდება. ტელეგმირების მოგონებები აუცილებლად შავ-თეთრია. ადამიანებს სიზმრები რომ შავ-თეთრი გვაქვს, ვიცოდი, მაგრამ ვინ დანერა კანო-ნი, რომ ტელესერიალში მოგონება აუცილებლად შავ-თეთრი უნდა იყოს, ეს ნამდვილად არ ვიცი.

რა არის ამ **უიმედო** სურათის მიზეზი? ქართველი კინორეჟისორე-ბი განსაკუთრებული ამბიციურობით გამოირჩევიან, თუმცა ეს ყველა საშუალო ან დაბალი დონის ხელოვნების დამახასიათებელი თვისებაა და აქედან გამომდინარე, ქართველი რეჟისორები, როგორც “გენიო-სები”, რასაკვირველია, ტელესერიალს ზემოდან დასცქერიან და ისე იღებენ. ამ შემთხვევაში მდებრი მარტივი და პრიმიტიული უნდა იყოს, მაგრამ ქართველი კინორეჟისორების ტელენამუშევრები უბრალოე-ბით არ გამოირჩევა, ეს არის დახლართული, პრიმიტიული, უგემოვნე-ბო, უნიჭო და ამავე დროს ამბიციური ნამუშევრები.

უიმედო ტელესერიალების მიმართულების პროდიუსერთან სა-ტელეფონო საუბარში, როდესაც მას რამდენიმე კითხვა დავუსვი **სა-იმედო** სერიალების და მათი ავტორების შესახებ, საყვდური მივი-ლე: - “აი, ეს არის ტიპური ქართული კრიტიკა, ყველაფერი არ გინა-ხავს, ყველაფერი არ იცი და მაინც წერ”. აქედან გამომდინარე, მკე-თხეელსაც და მიმართულების პროდიუსერსაც მინდა, შევასენო - მიუხედავად იმისა, რომ ჩემი პირველადი პროფესია კინომცოდნეო-ბაა, ეს სვეტი დავეწერი, როგორც **იმედგაცრუებულმა**, რითგანა მა-ყურებელი მოგხვდება, ვინაიდან წარმოდგენილ ტელესერიალებზე პროფესიო-ნალური მსჯელობა ზედმეტი ფუფუნება იქნება მათი შემქმნელები-სათვის და მათ შესახებ ყველაფრის ცოდნა და ყველა სერიის ნახვა, ჩემი და არა მხოლოდ ჩემი, ნებისმიერი მაყურებლის მხრიდან, ზედ-მეტი მსხვერპლშენიერა. ამას მხოლოდ ნამდვილი პროფესიონალები თუ გაუძლებენ.

დაბოლოს, ერთი თხოვნა თოვლის ფიფქვით თეთრ და ახლად ჩა-მოვარდნილ “მეცენატს”. მისასაღმებელია საქართველოში ამდენი სამუშაო ადგილის შექმნა და ჩემთვის განსაკუთრებით სასიხარუ-ლად ქართველი კინორეჟისორების დასაქმება, მაგრამ იქნებ მხოლ-ოდ დასაქმება არ იყოს მიზანი და პროდუქციის ხარისხზეც ფიქრ-ოთ და არ მისცეთ პირდაპირი მითითება: - **ბევრი სისხლი და ბევრი სექსი**. დაგაკლდათ ბატონო? ეს პატარა ქვეყანაა და პატარა ქალაქი, სადაც ბევრი სისხლია და ცოტა სექსი და ამ წარმოსახვით რეალობა-ში, რომელიც თქვენი მითითებით იქმნება, იქნებ შეამციროთ სისხლი და გაზარდოთ ჯანმრთელი სექსი და **უიმედო** მაყურებელიც **იმედით** ამოისუნთქავს.

ბექშემი თავის დანთან და ნიგნთან ერთად

Shoots and Leaves-ს გადაეცა. წლის ავტორი ალექსანდერ მაქე-ოლ სმიტი გახდა, წლის ახალი სახე – მონიკა ალი, სადებიუტო რომან-ით “ბრიკ ლინი”.

მართალია, ბექშემს ჯილდო ძა-ლიან ახარებს, მაგრამ ნაკლებ ალ-

ფრთოვანებული არც ლინ თრასი ჩანს, ქალი, რომელმაც ყოვლად არაპოპულარული და ბეერისთვის მოსაბეზრებელი თემა – პუნქტუა-ცისა და გრამატიკის შესახებ, ნა-ციონალურ ბესტსელერად აქცია. ნიგნი ნოემბერში გამოიცა და მის-

“ბი-ბი-სის” ცნობით, დევიდ ბექ-შემის ნიგნი “ჩემი მხარე” ყველა დროის ყველაზე სწრაფად გაყიდვა-დი გამოცემა ბიოგრაფიებისა და ავტობიოგრაფიების დარგში. თუმ-ცა, ბექშემის არასაფეხბურთო ტრი-უმფი ამით არ მთავრდება. ის ორიო-დე დღის წინ “პრიტანული წიგნის ჯილდოების” ცერემონიალზე სპე-ციალური პრიზითაც დააჯილდოეს. “ეს წარმატება ძალიან მახარ-ებს. როცა ავტობიოგრაფიის დანე-რა გადაწვევით, ვერც წარმოვიდ-გენდი, რომ ის რეკორდული გამო-ცემა გახდებოდა. უბრალოდ, მსუ-რდა ჩემი თვალით დანახული ამბა-ვი მომეხრობ კითხველისთვის”, - განაცხადა ინგლისის საფეხბურ-თო ნაკრების კაპიტანმა.

“ჩემი მხარე” შარშან სექტემბე-რში გამოიცა. ის ბექშემს ტომ უატ-მა დაუწერა – მწერალმა, რომელიც სპორტსმენების ასეთ ავტობიოგ-რაფიებს ხშირად ქმნის ხოლმე. წი-გნი მაშინვე ბესტსელერად იქცა, პირველ კვირამ მისი 103 ათასი ეგ-ზემბლარი გაიყიდა, დღემდე კი მი-ლიონი ეგზემპლარია გაყიდული. გუშინ ფეხბურთელმა მადლობა გა-დაუხადა ყველა იმ ადამიანს, რომე-ლმაც მისი ბიოგრაფია შეიძინა.

წლის წიგნის მთავარი პრიზი კი დაჯილდოების ცერემონიალზე ლინ თრასის ბესტსელერს, ერთგვ-არ გრამატიკულ გზამკვლევს Eats,

ფეხბურთი

ჟორდანია მოულოდნელი სვლა – ანდრო აბაშიძე

მიხეილ აბაიშვილი

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მეორე პირის გარეშე ზუსტად ერთი თვე იარსება. ექსპენერალურმა მდივანმა, ვალერი ჩოლარიამ განცხადება პოსტიდან გადადგომის თაობაზე 5 მარტი დაათარილა. დღეიდან მის კაბინეტს (მაგრამ არა თანამდებობას) დაიკავენ ანდრო აბაშიძე, რომელიც გუშინ მედიას ოფიციალურად წარუდგინა სფფ-ს პრეზიდენტმა მერაბ ჟორდანიაშ. ამ პოსტზე მრავალი კანდიდატურა სახელდებოდა - მოქმედი ვიცე-პრეზიდენტი, რომან შოთაძე დანყებულნი და გერმანიაში მოღვაწე ქართველი იური-სტი, ნოდარ ახალკაცის ვაჟი, ასევე ნოდარ ახალკაცი თამაზერეხული. თუმცა, როგორც ხვდებით, არც ერთი ვარაუდი არ გამართლდა და სპორტული მედია ახალი, უცნობი კანდიდატურის პირისპირ აღმოჩნდა.

ანდრო აბაშიძის სახელი ქართული საფეხბურთო სამყაროსთვის სრულიად უცნობია. ის არც ფეხბურთელი ყოფილა და არც სპორტული ჩინოვნიკი. თუმცა, სფფ-ს პრეზიდენტის, მერაბ ჟორდანიაშ მტკიცებით, ფედერაციის ერთ-ერთი პირველი პირის პოსტზე, რომელსაც ამიერიდან აღმასრულებელი დირექტორის სახელი ერქმევა, ანდრო აბაშიძე საუკეთესო კანდიდატურაა.

“ჩვენი წესდების მიხედვით, პრეზიდენტი წარადგენს და აღმას-

მერაბ ჟორდანია და სფფ-ის ახალი გენერალური დირექტორი

კომი ამტკიცებს კანდიდატურას აღმასრულებელი დირექტორის პოსტზე. მას, ვინც ამ თანამდებობას დაიკავებს, სერიოზული მუშაობა მოუწევს. ჩემი მივლინებაში, გენბავთ, თბილისში ყოფნის შემთხვევაშიც, მას მნიშვნელოვანი ფუნქციები ექნება შესათავსებელი. ასე რომ, სანამ კანდიდატურას შევარჩევდი, ძალიან ბევრი ვფიქრე. შევხედი უამრავ ღირსეულ კანდიდატს, საბოლოო არჩევანი კი ანდ-

რო აბაშიძეზე შევარჩეე. მას სოლიდურ კომპანიებში ხელმძღვანელ პოსტებზე მუშაობის და სამენეჯმენტო საქმიანობის მდიდარი გამოცდილება უმაგრებს ზურგს. გარდა ამისა, არაჩვეულებრივი ურთიერთობა აქვს ქართულ საქმიან წრეებთან, რაც იმის თქმის საფუძველს მძლევს, რომ ძალიან მალე ფედერაციას ახალი სპონსორები გამოუჩნდება. სხვათა შორის, სფფ-სა და ზესტაფონის “ფეროს” შორის

სპონსორული ხელშეკრულების გაფორმების საქმეში მან სერიოზული როლი შეასრულა”, - ასე დაახასიათა ჟორდანიაშ აბაშიძე.

ანდრო აბაშიძე 27 წლისაა. ამერიკაში მიიღო განათლება მარკეტინგული მენეჯმენტის სპეციალობით. ადრე უმუშავია “მეტრომედი-ში”, “აიტი ტე”-ში და “ტელენეტ-ში” (სამივე ეს კომპანია კავშირგაბმულობის სფეროში საქმიანობს). დღემდე ფეხბურთი აინტერესებდა

ფინალში შეხვედრამდე, თქვენო უდიდებულესოებო!

ნინო პირველი

მინაკო. 2003 წლის 5 ნოემბერი. მეფე ლეო მეორის სახელობის სტადიონი. ჩემპიონთა ლიგის პირველი ეტაპის რიგითი მატჩი. ადგილობრივი “მონაკო” ლა კორსიას “დებორტივოს” წინააღმდეგ. შესვენდრის დაწყებიდან სულ რაღაც ორი წუთის შემდეგ როტენს პირველი გოლი გააქვს ესპანელთა კარში და “დებორტის” განადგურება იწყება. 90 წუთის მერე ანგარიში კატასტროფულია გალისიელბისთვის: 8:3 “მონაკოს” სასარგებლოდ! “დებორტივოს” წინააღმდეგ პრეზიდენტი და სხიარული ის ლიმილი სახეგაცისკროვნებული მონაკოს პრინცი ალბერტი ერთ ლუპში სხედან. ესპანელების კარში გატანილი ყოველი გოლის შემდეგ მისი უდიდებულესობა ბავშვითი ტყუილობის სავარძელზე. ავგუსტო სესარ ლენდორი კი სულ უფრო მეტად იკუჩრება ლოფის კუთხეში, თითქოს მიწაში ჩაძრომას ლაშობს. მატჩის შემდეგ ლენდორი პრინცს დადსულოვნად ულოცავს გამარჯვებას და უამრავი ტელე თუ ფოტოკამერის წინ საზეიმოდ პოზრდება, ამ დამარცხებისთვის ფინალში გაგცენი საკადრის პასუხსო. დამსწერ საზოგადოებას ირრინოლად ეღიბება ფინალში? მერედა, ვინ მოუშვებს ფინალში? “დებორტივოს” და “მონაკოს”? ლიგას ხომ ისეთი გრანდები ჰყავს, როგორებიც “რეალი” და “მილანი” არიან? ან, თუნდაც, “ოვენტუსი”, “მანჩესტერი”, “არსენალი” და “ბაიერნი”? ფინა-

ლში რა უნდა ან ერთს, ან მეორეს? თუმცა როგორ ცდებოდნენ ყველანაწილა კორნია. 2004 წლის 7 აპრილი. “რეალის” სტადიონი. მეოთხედენილის განმეორებითი მატჩი. “დებორტივო”, რომელმაც პირველი შეხვედრა დიდი ანგარიში წაგო “მილანთან” “სან-სიროზე”, სამაგიეროს გადასახდელად ეშხადება. წინა დღით ლიგაში სენსაცია მოხდა: ფრანგულმა “მონაკომ” მადრიდის “რეალი” გამოითმა ტურნოს. ფრანგებმა, ფაქტობრივად, შეუძლებელი შეძლეს და ლიგა “რეალის” გარეშე დატოვეს. დღეს უკვე ლაკორუნიელები ეშხადებიან სასწაულის მოსახდენად. მატჩის წინ გალისიელთა თავიკაცი ხავიერ ირურეტას იდუმალი ლიმილით ამოზბდა, ძალიან რთული სიტუაციაა, მაგრამ, მგონი, ვიცო, როგორ უნდა მოუვოთ “მილანსო”. მაინცდამანაც დიდი ფილოსოფოსობა არ უნდა და იმის მიხედვრას, თუ რა ჰქონდა ჩაფიქრებული ირურეტას - გამუდმებული შეტევა, სწრაფი გოლი, მეტოხი დაბნევა და, რაც შეიძლება, მეტი აქტიურობა მონინააღმდეგვის საჯარიმოსთან. თუ პირველ გოლს სწრაფად გავიტანთ, იქნენ “მილანი” ანერვიულდეს და შეცდომების დამევა დაიწყოსო, - ამბობდა “დებორტის” ბასკი ხელმძღვანელი. ისე აგისდეთ ყველაფერი კარგი, როგორც ირურეტას ეს ნატვრა აუხდა! “მილანი” იყო თუ არა მოედანზე, საერთოდ ვერ მიხვდებოდი. მხოლოდ ერთი გუნდი თამაშობდა და ბურთებიც მხოლოდ ერთ კარში გადიოდა. იტალიელთა სახელგანთქმული დაცვა საერთოდ

რისთვის იდგა მინდორზე, კაცმა არ იცის. პირველი გოლის შემდეგ მილანელები დიდდ არ ადლებულან, ვერც მეორე გოლში შეაშფოთა სტუმრები მაინცდამანაც. აი, შესაძლევად რომ ლამის გოლი “მილანის” კარის ბაღე “დებორტივომ”, მაშინ კი იკადრეს იტალიელებმა ფეხის აჩქარება, მაგრამ რალა დროს - პირველი ტაიმის დამთავრებამდე უკვე აღარაფერი რჩებოდა. “დებორტივომ” პირველივე ნახევარში მოამთავრა საქმე, მაგრამ ჯერ სერისის ბედი არ იყო გადაწყვეტილი. “მილანს” ერთი გოლიც რომ გაეტანა, “დებორს” თავიდან მოუნევა ყველაფრის დაწყება. ერთი, სულ ერთადერთი გოლი სჭირდებოდა “მილანს” წერტების დასასრულად, მაგრამ... ამაოდ ელოდნენ “მილანის” ტიფინები ამ მსხნელ გოლს. ალბათ, ვერაფერ ახსნის, რა მოუვიდა იმ საღამოს “მილანს”, როგორ ვერ შეძლო მეტოქის კარის თუნდაც ერთხელ აღება და რატომ გაუშვა ოთხი გოლი. ამ კითხვაზე პასუხი არ არსებობს. ისევე როგორც ხუთი თვის წინ, მონაკოში გამართული მატჩის შემდეგ არავინ იცოდა, რა დეტაქა “დებორტივოს”, რატომ ჩაფლავდა იმ შეხვედრაში. ანდა, “რეალს” რა დემერია ორი დღის წინ. როგორც ჩანს, ერთი ფიასკო ყველა გუნდისთვის გარდაუვალია...

“მილანის” კატასტროფული მარცხი იმდენად სენსაციური იყო, რომ საერთოდ დაჩრდილა მეორე მეოთხედენილი, სადაც “ლიონი” და “პორტუ” არკვევდნენ ურთიერთობას. ეს ერთადერთი წველი იყო, სადაც მოულოდ-

ნელი არაფერი მომხდარა - ნახევარფინალში გავიდა ის გუნდი, რომელმაც პირველი მატჩი მოიგო. ჯოჯიანი მღებრის მიერ ბოლო წუთებზე გატანილი გოლი რომ არა, “პორტუს” საფრანგეთში შექცეო “ლიონის” დამარცხება. ახლა “მილანის” ნაცვლად ნახევარფინალში “პორტუ” შეებრძოლება “დებორტივოს” და ფინალში გასვლას შეეცდება. ნახევარფინალამდე შემორჩენილი გუნდებიდან “პორტუ” ერთადერთია, რომელსაც ჩემპიონთა ლიგა აქვს მოგებული. დანარჩენებს ეს პატივი აქამდე არასოდეს რგებიათ.

ავგუსტო სესარ ლენდორი (“დებორტივოს” პრეზიდენტი): “ეს ისტორიული მატჩი იყო. ასეთი ბრწყინვალე გამარჯვება მხოლოდ ორი ან სამი თუ მოიძებნება კლუბის ისტორიაში. ახლა უკვე “პორტუზე” ვფიქრობთ. პორტუგალიელებს ძალიან კარგი გუნდი ჰყავთ. მათ საფრანგეთშიც დამატკიცეს, რომ ითლად არაფერს დათმობენ. “პორტუ” შეკრულია, კარგად შეთანხმებული და უაღრესად ტექნიკური გუნდაა.”

ხავიერ ირურეტა (“დებორტივოს” მთავარი მწვრთნელი): “ჩვენ ყველაფერი გავაკეთეთ, რაც შეგვიძლია. პირველი ტაიმი გრძნობით ვითამაშეთ, მეორე კი - გონებით. მეორე გოლი “მილანისთვის” ლეტალური აღმოჩნდა. მანამდე მათ არაფერი ჰქონდათ სავანგამო და მოღუენებული თამაშობდნენ. ბურთის ვერ იჭერდნენ ისე დიდხანს, როგორც სავალიდ სჩვევიათ. ალბათ, ცოტათი ეშინოდათ კოდეც. ამ მატჩამ-

დე პატარა იმედი გექონდა, რომ ლიგაში დაგრჩებოდით, ახლა კი უკვე თათის მოგებაზე ფიქრობთ. “დებორს” ერთადერთი ესპანური კლუბია ლიგაში და თავის მერცხვნის უფლება არ გავაქვს.” **ვალერი (“დებორტივო”):** “მართალია, “მილანს” მოუღუეთ, მაგრამ ლიგის ფავორიტები ჯერ მაინც არ ვართ. “პორტუს” არსებობა წუ გავინცდებთ. პორტუგალიელებმაც ძალიან კარგად ითამაშეს და ჩვენზე ნაკლებად არ სურთ ფინალში გასვლა. ჩვენ წლის საუკეთესო მატჩი ჩავატარეთ. ხომ ყველათვის წარმოუდგენელი იყო, რომ “მილანი” სამ გოლს გაუტანდით? ეს არავის სჯერდა...”

კარლო ანჯელოტი (“მილანის” მთავარი მწვრთნელი): “ნამდვილად არ მოეცოდით, თუ ასე სამწილად ვითამაშებდით. ძალიან ძნელია, ამ სასტიკ ფიასკოს რაიმე ახსნა-განმარტება მოუქნებო. “რეალის” მარცხის მერე უფრო ფრთხილად უნდა ვყოფილიყავით. “დებორს” არაჩვეულებრივი იყო. ჩვენ კი თავიდანვე ცუდად ნაგვივდა საქმე. მეორე გოლის შემდეგ ყველაფერი მოშალა და მდგომარეობის გამოსწორება ვეღარ შეგვძლიოთ. ეს ჩვენთვის უდიდესი იმედგაცეცებაა.”

ახლა სინტერესო მხოლოდ ის არის, მართლა შესარულებს თუ არა პრეზიდენტი ლენდორი თავის სიტყვებს და “მონაკოს” ფინალში გადაუხდის საჩავერის გასული წლის ნოემბერში განცდილი ფიასკოს გამო...

ვალდარო: "ეს მარცხი პერაფარს შეცვლილს"

მადრიდის “რეალი” ჯერ კიდევ შოშია. “მონაკოსთან” განცდილი მარცხის შემდეგ შორს მიმავალი დასკვნების გაკეთებას არც კლუბის სპორტული დირექტორი ხორხე ვალდარო ჩქარავს. მისი განცხადებით, ემოციები მატჩს არ ჩამცხრალა.

მოუხედავად ამისა, მადრიდის “რეალი” წინ იყურება და სამომავლო გეგმებს აწყობს. ვალდარო ამბობს, რომ განცდილი მარცხი ვერავითარ ზეგავლენას ვერ მოახდენს “რეალის” მომავალზე.

- რა დასკვნები გამოითანეთ “მონაკოსთან” განცდილი მარცხის შემდეგ?

- ჯერჯერობით ჩვენ, ყველანი, ძალიან ენერგიულობთ ამ მარცხის გამო და დასკვნების გასაკეთებლად არცთუ ისე კარგი დროა. ცხადია, ეს იყო უდიდესი ჩავარდნა, რომელიც კარგად უნდა გავანალიზოთ, ამ ყველაფრიდან კი გამოვიტანოთ დასკვნები, რომლებიც მომავალში აუცილებლად გამოგვადგება. იმედაცირუებისგან ბევრი რამის სწავლა შეიძლება, ეს იმედგაცრუება კი უდიდესი იყო უკანასკნელი ოთხი წლის განმავლობაში.

- მატჩის შემდეგ თქვენ და პრეზიდენტი პერესი გასახდელში ჩახვედით. რა უთხართ ფეხბურთელებს?

- ის, რომ ახლა გაერთიანების

ვალდარო ჰერ კიდევ შოშია

დროა. პრეზიდენტი შეეცადა, ფეხბურთელებისთვის თავისი სოლიდარობა ეჩვენებინა. ეს ის მოთამაშეები არიან, რომელთაც უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში შეიდი მნიშვნელოვანი ტიტული მოუტანეს კლუბს. ამიტომ ჩვენ უნდა გვეკურო-

დეს მათი. სწორედ ამიტომ პრეზიდენტმა იშვიათი ნაბიჯი გადადგა და გასახდელში ჩავიდა, რათა ფეხბურთელებისთვის ეჩვენებინა, რომ ის მათ გვერდით დგას.

- თქვენ უკებთ “ბაიერნს”, “მონაკოსთან” კი მარცხდებით.

რატომ ხდება ეს?

- მნიშვნელოვან მატჩებს უდიდესი პასუხისმგებლობით ვუდგებით. ასე არიან ჩვენი ფეხბურთელებიც და ჩვენი გულშემატკივრებიც. “ბაიერნის” წინააღმდეგ მატჩს ისინი სულ სხვაგვარად მოეკიდნენ, ვიდრე “მონაკოსთან” თამაშს. ყველაფერი ეს კი ცუდად დასრულდა. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე სეზონში განცდილი ორი დიდი იმედგაცრუება “სარაგოსას” და “მონაკოსთან” მატჩებში განვიცადეთ. ორივე მატჩი მეტად მნიშვნელოვანი იყო, თუმცა, ყველას ისეთი გრძნობა ჰქონდა, თითქოს გამარჯვება არც ისე აუცილებელი იყო. ახლა უნდა ვისწავლოთ, რომ ყველა თამაშს სწორი განწყობითა და მაქსიმალური პასუხისმგებლობით მოვეკიდოთ.

- განცხადებით... და ნაკლებად დადლილები.

- დალილობას აქვს თავისი ახსნა. ერთი მაგალითი მოვიყვან: ექვსი დღის წინ პორტუგალიის ნაკრების შემადგენლობაში ფიქრე 90 წუთი ითამაშა, სამი დღით ადრე მან ასევე 90 წუთი ითამაშა “ალბასეტეს” წინააღმდეგ მატჩში და ამდენად ითამაშა “მონაკოსთან”. ექვს დღეში სამი მატჩი ჩაატარა, თანაც, სამივე სხვადასხვა ქალქში, არც ერთი მათგანი არ იყო მადრიდში. ეს ძალიან ცუდად მოქმედებს ფეხბურთელებზე, მათ სულ უფრო უჭირთ თითოეულ მატჩზე დადევასტურად კონცენტრირება.

- როგორ აისახება კლუბის

ნეოლოჯა

ფეხბურთი. გერმანიის ნაკრები ამხანაგურ მატჩში მსოფლიო ჩემპიონს, ბრაზილიას შეხვდება. თამაში 8 სექტემბერს მიუნხენის ოლიმპიურ სტადიონზე გაიმართება.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** საბერძნეთის პრემიერ-მინისტრი კონსტანტინოს კარამანლისი დარწმუნებულია, რომ ზაფხულის ოლიმპიური თამაშები შესანიშნავად ჩაივლის. “ჩვენ წარმატებისთვის ვართ განწირული”, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა. საბერძნეთის მთავრობის ხელმძღვანელმა გამოთქვა რწმენა, რომ სპორტული ობიექტები ოლიმპიადისთვის მზად იქნება. კარამანლისმა აღნიშნა, რომ როცა ბერძენი ხალხი ერთი მიზნის მისაღწევად ერთიანდება, ის ამ მიზანს აღწევს. ამასთან პრემიერ-მინისტრმა თქვა, რომ საბერძნეთი უზრუნველყოფს ოლიმპიური თამაშების მონაწილეთა და სტუმართა უსაფრთხოებას. ჟურნალისტთა შეკითხვაზე, თუ სპორტის რომელ სახეობაში ამჯობინებდა ის ოლიმპიადზე გამოსვლას, კარამანლისმა თქვა, რომ აირჩევდა საბერძნეთის ფეხბურთელთა ოლიმპიური ნაკრების მწვრთნელთა შტაბში ყოფნას.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** მადრიდის “ატლეტიკოს” ხელმძღვანელმა “ასტონ ვილასთან” ერთად “მალაგას” ფორვარდის სალვა ბალესტასთვის ბრძოლაში ჩაება. ფეხბურთელი “ვალენსიას” საკუთრებაა, “მალაგაში” კი იჯარის წესით თამაშობს. სალვა ბალესტა ერთხელ უკვე წარმატებით იცავდა “ატლეტიკოს” ღირსებას, როცა გუნდი ესპანეთის ჩემპიონატის მეორე დივიზიონში გამოდიოდა.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** “მილანის” მთავარმა მწვრთნელმა კარლო ანჯელოტომ “დებორტივოსთან” მარცხის შემდეგ აღნიშნა, რომ მისი გუნდი ყველაფერს უკუღმა აკეთებდა. “ისღა დაგვრჩენია, გავანაღლიზოთ შეცდომები და იტალიის ჩემპიონატზე კონცენტრაცია მოვახდინოთ”, - თქვა ანჯელოტომ. “უპარულდობით, რომ 4:1 საქმარისი გადარტესობა იყო, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ასე არ არის. ესპანურ გუნდს კომპლიმენტები უნდა უღწეოთ იმისთვის, რაც გააკეთა”, - თქვა ანდრეი შევერენკომ. “მილანის” ბრაზილიელმა მცველმა კაუფუმ, რომელიც შედგეით შოკში ჩავარდა, განაცხადა: “ეს დაუგვერებელია. უფრო ძნელია იმის განმარტება, რაც მოხდა, მაგრამ შედეგი თავისთავად მეტყველებს ჩვენი მეტოქის ძლევამოსილებაზე”.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** “ლაციოს” ფორვარდმა სიმონე ინძაგეტი განაცხადა: ის დათანხმდება ხელფასის შემცირებას იმისთვის, რომ კლუბს ფინანსური პრობლემების დაძლევაში დაეხმაროს. ინძაგეტი, რომელსაც წინააღმდეგობა აქვს ინგლისური კლუბებისადმი, “ლაციოში” დარჩენა სურს. “ჩემი კონტრაქტი 2005 წელს იმორება და მინდა, გავახანგრძლივო იგი. მესმის, რომ არ უნდა მქონდეს იმედი, ავიღო იმეფნი ხელფასი, რამდენსაც ამჟამად გამოვიმუშავებ”, - ამბობს ინძაგეტი. სიმონე ინძაგეტი წელიწადში 1,1 მილიონ გირვანქასტერიღებს გამოიმუშავებს.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** “ემპოლის” ფორვარდი ატორინი დი ნატალე სეზონის ბოლოს კლუბს შეიცვლია. ფეხბურთელის ავტენტმა ბრუნო კარპეჯჯინი განაცხადა, რომ მისი კონტრაქტი დაინტერესებულია ორი კლუბი - “სამპდორია” და “ინტერი”.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** რომან აბრამოვიჩმა “არსენალთან” ჩემპიონთა ლიგის განმეორებითი მატჩის წინ გუნდის მწვრთნელს, კლაუდო რანიერის უკეთესი პირობებით ახალი კონტრაქტის გაფორმება შესთავაზა. მატჩის შემდეგ ინტერვიუში რანიერი უარი განაცხადა, განეხილა ეს საკითხი.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** “ჩელსის” მფლობელი რომან აბრამოვიჩი მზად არის, “მანჩესტერ უნიტედიდს” მცველის რიო ფერდინანდის სანაცვლოდ 30 მილიონი გირვანქა სტრლინიგი გადაიხადოს. ამაზე სერ ალექს ფერგუსონმა განაცხადა, რომ არ გასცემს რიო ფერდინანდის გაყიდვაზე სანქციას, რადგან მას მომავალ სეზონში გუნდის ერთი საკვანძო ფეხბურთელი დაინჩენეს. ამჟამად ფეხბურთელი დისკვალიფიკაციის სასჯელში იხდის.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** “ლაციოს” ნახევარმცველმა სტეფანო ფორიემ განაცხადა, რომ ფინანსური პრობლემების მოსაგვარებლად კლუბს ერთადერთი გამოსავალი აქვს - ეს ხელფასების შემცირებაა. “ისეთ გუნდებს, როგორებიც “მილანი”, “ოვენტუსი” და “ინტერია”, შეუძლიათ, თავიანთი პრეზიდენტების ფული ხარჯონ. “ლაციოსა” და “რომას” ამის საშუალება არა აქვთ, ამიტომ ერთადერთი გამოსავალი ფეხბურთელთათვის ხელფასების შემცირებაა. საქორია, ამ საკითხში კლუბის ხელმძღვანელობასთან ურთიერთგაგებას მივადნობთ”, - ამბობს იტალიის ნაკრების ფეხბურთელი.

■ ■ ■ **ფეხბურთი.** ტურინის ოვენტუსის” მთავარმა მწვრთნელმა მარჩელო ლიპომ, რომელიც სეზონის ბოლოს “იუვენს” დატოვებას აპირებს, განაცხადა, რომ იტალიის ნაკრების განერინაზე პრეტენზია არა აქვს. ლიპოს თქმით, მადრიდის “რეალის” ჩემპიონთა ლიგადან გამაფარდნის შემდეგ, ის ესპანეთში მუშაობაზე დაფიქრდა.

კრივი. ძმები კლიჩკოები მონაწილობას მიიღვენ ოლიმპიურ ცეცხლის ესტაფეტაში, რომელიც 5 ივლისს უკრაინის დედაქალაქს გაივლის.

რეკლამა

ქართველები ელიტას ვერ ელაპიან

პაატა თოთაძე

პროგრამა მინიმუმი შესრულებულია - საქართველოს 18 და 19 წლამდელთა ნაკრებები მომავალ ევროპის და მსოფლიო ჩემპიონატებზე უძლიერესთა შორის ითამაშებენ.

18 წლამდელთა ნაკრები ამჟამად იტალიაშია, ევროპის ჩემპიონატზე. პირველ მატჩში ქართველი მორაგბეები იტალიელ თანატოლებთან დამარცხდნენ 13:36. უმაღლეს, A ჯგუფში ადგილის შესანარჩუნებლად ჭაბუკებს სამიდან ერთი მატჩის მოგება ესაჭიროებოდათ და ამ ამოცანას მშვენიერად გაართვეს თავი. ჯგუფში დარჩენის პრობლემა ქართველებმა გუშინწინ გადაწყვიტეს, როცა მეორე ტურის მატჩში პორტუგალიის გუნდი დაამარცხეს - 12:5.

თამაში თავიდანვე ჩვენების უპირატესობით წარიმართა და ლაშა მალალურაძემ ზუსტად შესრუ-

ლებული ორი საჯარიმოთი თანაგუნდელები 6:0 დაანიაურა. თამაშის სურათი არც ამის შემდეგ შეცვლილა, თუმცა, ერთ-ერთი მრავალფაზიანი შეტევისას ქართველმა ჭაბუკებმა ბურთი დაკარგეს, დაცვაში გადაწყობა ვეღარ მოასწრეს და მეტოქისგან ლელო მიიღეს. ამან გარკვეული დროით დაძაბა მდგომარეობა მოედანზე, მაგრამ ქართველები მალევე გამოერკვნენ და თამაშის სადავეები მატჩის ბოლომდე აღარ გაუშვიათ ხელიდან. მართალია, ლელოს გატანა ვერ მოახერხეს, მაგრამ ლაშა მალალურაძის მიერ გატანილი კიდევ ორი საჯარიმო თამაშის მოსაგებად საკმარისი გამოდგა.

ანალოგიური ამოცანის წინაშე იდგნენ 19 წლამდელბებიც, ოლონდ მსოფლიო ჩემპიონატზე, თანც, თუ 18 წლამდელებს უძლიერესია შორის ადგილის შესანარჩუნებლად კიდევ ეძლეოდათ ერთი შანსი, 19 წლამდელებისთვის გუშინდელი მატჩი ბოლო მანსი იყო: თუ მოიგებდნენ,

მომავალ წელსაც უმაღლეს ჯგუფში ითამაშებდნენ, წააგებდნენ და ქვედა ჯგუფში მოუწევდათ დაქვეითება.

მეტოქედ ქართველ ჭაბუკებს იტალიელი თანატოლები ჰყავდათ, რომელთაც, ჩვენებისა არ იყოს, ჯგუფურ ეტაპზე ყველა მატჩი დათმეს. შეხვედრა რომ დაძაბული იქნებოდა, თავიდანვე ნათელი იყო, თუმცა, არავის ეგონა, თუ ვითარება მოედანზე ამდენად დაიძაბებოდა. ტრავმების გამო ისედაც შესუსტებული შემადგენლობით მოთამაშე ქართველებს თითქმის არ მოუწიათ 15 კაცით თამაშ – ჯერ იყო და, შეხვედრის დასაწყისში მსაჯმა ათი წუთით გააძევა ცერცვაძე, ხუთ წუთში კი მერაბ ვახუშთიას ნითელი ბარათი უჩვენა. დროის ამ მონაკვეთში ქართველები 13 კაციით იკავდნენ თავს. ამგვარი რამ მატჩის მიწურულსაც განმეორდა, როცა ანგარიში 13:6 იყო ჩვენს სასარგებლოდ, თუმცა, საბოლოოდ ყველაფერი ჩვენთვის სასიკეთოდ დასრულდა და საქართველოს ნაე-

რებმა მსოფლიო ჩემპინატზე მე-9 ადგილი დაიკავა.

ქართველთაგან უკლებლივ ყველა ქულა მიითვალა თემურ სოხაძემ, რომელიც ჩემპიონატის ბომბარდირთა შორისაც გაერია. პირველ ტაიმში მან ერთი საჯარიმო გაიტანა, მეორეში კი ლელო, რომელიც თავად გარდასახა და კიდევ ერთი საჯარიმო მიაყოლა.

საქართველოს რაგბის კავშირის მედია-მენეჯერის, გია კუბლაშვილის თქმით, ქართველთა მოედნიდან გაძევება იმან განაპირობა, რომ იტალიელთა ჩუმ უხეშობას აყვენნ, ანუ მეტოქე ჩუმად, მსაჯისთვის შეუმჩნეველად, უნესოდ თამაშობდა, ჩვენებმა კი ეს ვერ მოითმინეს და...

ასე თუ ისე, მთავარია, რომ ამოცანა შესრულებულია და ქართველი ჭაბუკები კვლავ მსოფლიოს ელიტაში ითამაშებენ.

ფორმულა 1 “ფერარი” - უკონკურენტო და აბკარა ფავორიტი

ავსტრალიის, მალაიზიისა და ახლა უკვე ბაჰრეინის სამეფო რბოლათა გრან-პრიც “ფერარის” ტრიაუმფით დასრულდა. საუდერიამ ყველას აგრძნობინა, რომ გამარჯვებულის ეკარცხლბეკზე წლულსაც წითელი ბარონი შედგება. ზედიზედ სამი გრან-პრის მოგება ამ მხრივ, მართლაც, მნიშვნელოვნად წინ გადადგმული ნაბიჯია, თანაც, მეტოქეებზე უპირატესობაც - თვალშისაცემი და აშკარა. ყოველ შემთხვევაში, ჯერ არ ჩანს გუნდი, რომელიც “ფერარის” წინააღმდეგობას გაუწევს. ასე ფიქრობს ფორმულა 1-ის ექსპერტი ჟაკ შულცი, რომელიც საკუთარ არგუმენტებს იმით ამყარებს, რომ სკუდერიის მონინააღმდეგეები ძალზე სუსტები არიან.

“წარმოუდგენელია ის, რაც “ფერარიმ” ბაჰრეინში გვიჩვენა! ეს იყო სკუდერიის ფანტასტიკური, განუმეორებელი წარმოდგენა. პირველივე მოსახვევში მიხაელ შუმახერმა საკუთარი განზრახვის სერიოზულობაზე მიუთითა...

ბაჰრეინის გრან-პრის შედეგები “ფერარის” კონკურენტ საჯინიბოთა სრულ კრახზე მიუთითებს. შესაძლოა, კვალიფიკაციაზე წარმატებული გამოსვლით ფერნანდო ალონსოს (“რენოს” ესპანელი პილოტი) მესამე ადგილი დაეკავებინა. კარგი მანქანა ჰყავს BAR-საც, მაგრამ ფაქტია, რომ “ფერარის”

„ფერარი უკონკერენტო“

დამარცხება ვერავინ შეძლო.

უკან დაიხია “უილიამსაც”. რაღვ შემახერს, მართლაც, არანაირი შანსი არ ჰქონდა, ეკარცხლებეზე შემდგარიყო.

არც რაღვის თანაგუნდელს ზუან-პაბლო მონტოიას შეძლო, სერიოზული წინააღმდეგობა გაენია “ფერარისთვის”. მას ტექნიკური პრობლემების გარეშეც კი გაუჭირდებოდა.

რაც შეეხება “მაკლარენს”, ამ შემთხვევაში არც კი ვიცი, რა ეთქვა. უახლოეს ხანში ამგვარი კრიზისის მოგვარება შეუძლებელია. ახლა გუნდის მთავარი იმედი

ახალი მანქანა - MP4-19B-ია, რომელიც წლის შუა მონაკვეთში უნდა გამოჩნდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში წლის ბოლოს “მაკლარენი”, ისიც საუკეთესო შემთხვევაში, კონსტრუქტორთა ჩათვლაში მეხუთე ადგილზე აღმოჩნდება...

ახლო აღმოსავლეთის პირველი რბოლა, შეიძლება ითქვას, ტკეუმა სატოს (BAR-ის იაპონელი პილოტი) რბოლად იქცა. იაპონელმა მშვენიერად ჩაატარა კვალიფიკაცია და რბოლის დროსაც დაამტკიცა საკუთარი ძალა. იგი კომპლიმენტებს იმსახურებს, რადგან საუკეთესო რბოლა ჩაატარა. ურიგოდ

არც კრისტიან კლინს (“იაგუარის” ავსტრიელი პილოტი) უსაპარეზია. კლინმა ყურად იღო რჩევები და თამამად ჩაერთო რბოლაში...

ვერ გეტყვით, უახლოეს ხანში ვინ შეძლებს “ფერარის” დამარცხებას. მომავალ ეტაპამდე კონკურენტებს შრომა, შრომა და შრომა დასჭირდებათ. და მაინც, ძალზე ძნელია დაამარცხო “ბრიჯსტოუნის” ფართო საბურავების, ბრწყინვალე მანქანისა და ძლიერი მიხაელ შუმახერის კომბინაცია.

ორიოდე სიტყვა ფერნანდო ალონსოზე, რომელმაც კვალიფიკაციაზე ყველას დაუპარგა წარმოადგენა. მაგრამ არც ალონსოს თანაგუნდელი იარნო ტრული (“რენოს” იტალიელი პილოტი) მომწონებია, რომელმაც პიტ-სტოპებზე წააგო რბოლა. მესამე რბოლაზე ტრულიმ ტემპი ვერ შეინარჩუნა. ეტყობა, აქაც, ისევე როგორც მალაიზიაში, სიცხესთან დაკავშირებული პრობლემები შეექმნა.

მიუხედავად ამისა, “რენო” “ფერარის” შემდეგ მეორე გუნდად რჩება. მათ კვალდაკვალ მიყვება თითქმის თანაბარძალოვანი BAR და “უილიამსი”. შესაძლოა, იმოლას გრან-პრიმდე ძალთა გადანაწილებაში ცვლილებები შეიტანოს ტესტებმა, რომელიც ამჟამად მიმდინარეობს. მაგრამ “ფერარი” იმოლას ტრასაზეც ფავორიტად რჩება”.

ავტორიტეტული ბრიტანული საბუკმეკერო კანტორის, “უილიამ ჰილის” აზრით, ლონდონის “ჩელსის” ყველაზე უკეთესი მანსი აქვს, წლეულს ჩემპიონთა ლიგა მოიგოს. ბუკმეკერები თავიანთ მოსაზრებას ლონდონური კლუბის შემადგენლობაში ვარსკვლავთა რაოდენობით ხსნიან.

მართლაც, “ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალში ისეთმა გუნდებმა მოიყარეს თავი, რომელთაც გამარჯვების თანაბარი შანსი აქეთ, მაგრამ მათ შორის “ჩელსი” სწორედ ყველაზე უფრო დებალანსებული გუნდის შთაბეჭდილებას ტოვებს და შემსრულებელიც სხვაზე ბევრი და უკეთესი ჰყავს. ასე ამბობენ ბრიტანელი ბუკმეკერები. თუმცა, მეოთხედფინალურმა მატჩებმა თვალნათლივ გვიჩვენა, რომ ჩემპიონთა ლიგაში ფავორიტები არ არსებობენ. ამას გარდა, ისიც ნათელია, რომ უმაღლესი ხარისხის ოსტატთა გუნდში ყოფნა ჯერ კიდევ არ იძლევა აუცილებელი წარმატების სრულ გარანტიას.

ტურნირის მსვლელობაში ბრიტანელ ბუკმეკერებს უკვე რამდენჯერმე მოუხდათ თავიანთი პროგნოზების სერიოზულად შეცვლა. დაახლოე-

ბით ერთი თვის წინათ “უილიამ ჰილის” ფავორიტები “რეალი”, “მილანი” და “არსენალი” იყვნენ, მაგრამ დღეს სამივე კლუბმა დაასრულა ჩემპიონთა ლიგის წლევანდელი ტურნირი.

ოთხშაბათს, როცა ევროპაში ყველაზე პრესტიჟული საკლუბო ტურნირის ყველა ნახევარფინალისტი გაირკვა, “ჩელსის” ფსონი ფინალური მატჩისთვის, რომელიც გერმანიაში გაიმართება, 13-8-ზე იყო. თუმცა, ისიც სათქმელია, რომ ფინალის საგზურისთვის ბრძოლაში “ჩელსიმ” ჯერ კიდევ “მონაკო” უნდა დაამარცხოს და ადვილი შესაძლებელია, ბრიტანელ ბუკმეკერებს ერთხელ კიდევ მოუხდეთ ფსონების სერიოზული რესტრავაცია.

მეორე ნახევარფინალური წყვილი პორტუგალიის “პორტუ” და ესპანეთის “დეპორტივომ” შეადგინეს. “პორტუ” “მანჩესტერ უნიტედში” დაიფრინა გათამაშებიდან, ხოლო “დეპორმა” “მილანს” დააყრვენიან ფარ-ხმალი. ფსონი ესპანელებზე ამჟამად 2-1-ზეა, “პორტუზე” კი - 3-1. ამ ოთხეულში აუტსაიდერი მაინც “მონაკოა”, რომელსაც წარმატებისთვის ბრიტანელებმა 9-2 დაუწერეს.

ახალი განცხადება, ახალი სკანდალი

მსოფლიო ჩემპიონმა, უკრაინელმა რუსლან ჰოროზარიოვმა გამოაქვეყნა განცხადება, რომელიც პროფესიონალ მოჭადრაკეთა ასოციაციის წევრებს ეძღვნება. ეს არის არაკომერციული ორგანიზაცია, რომელსაც საქადრაკო პროფკავშირების ფუნქციაც ეკისრება. ის 2003 წლის სექტემბერში დაფუძნდა და ევალება, ჭადრაკი, მარ-

თავც, სპორტის პროფესიულ სახეობად გადააქციოს და შექმნას პროფესიული ტურნირების სამშაგი სისტემა. “ფიდეს” უკანასკნელმა გამაწყვეტილებებმა, რომლებიც მსოფლიო ჩემპიონატის გამართვას შეეხება, განსაკუთრებული პრივილეგიები მიანიჭა დიდოსტატ გარი კასპაროვს. ასეთი რამ არ მომხდარა არა მარტო მსოფლიო ჭადრაკის ისტორიაში, არამედ საერთოდ ოლიმპიური სპორტის ისტორიასაც არ ახსოვს - ნათქვამია განცხადებაში, - “მსოფლიოს საუკეთესო მოჭადრაკის” სახელი, რომელიც კასპაროვმა თვითმებურად მიიწიჭა, არ არის გათვალისწინებული ფიდეს წესდებით, არც სხვა ოფიციალური წყაროებით. მიმაწინა, რომ ამგვარი მდგომარეობა მთლიანად არღვევს სამართლიან საპრეტულ შეჯიბრების ყველა პრინციპს.

ფიდე მუდმივად ცდილობს, პოინო-მარიოვ-კასპაროვს შორის ჩაშლილი მატჩი მე დამპარალოს. სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ არც მე და არც საორგანიზაციო კომიტეტს

ადრიანოზო ფილიპო ინძაბის ქალი ნაჰგვარა

დიდი მუსუსი ყოფილა ბრაზილიელი ადრიანო, რომელიც მილანის “ინტერმა” შარშან “პარმას” ათხოვა, წლეულს კი დაიბრუნა და მისი დიდი იმედიც აქვს. საქმე ის არის, რომ “ინტერის” ფორვარდმა თანატოლაქელი “მილანის” გოლეადორს ქალი ნაჰგვარა - მომზიხვეული მანეკენი და ფოტომოდელი ჯიპსი. როგორც ბულგარული გამოცემა “მერიდიან მაჩი” იუწყება, ადრიაანომ ჯიპსი მილანის ერთ-ერთ დისკოთეკაზე გაიცნო. ახალგაზრდებს ერთი შეხედვით

მოეწონათ ერთმანეთი და მას შემდეგ ცდილობენ, თავისუფალი დრო ერთად გაატარონ. ფილიპო ინძაგი კი, რომელიც საფეხბურთო მინდორზე ისედაც ადრიანოს შეურიგებელი მეტოქეა, ახლა მისთვის, უბრალოდ, მოსისხლე მტრად იქცა. თუმცა, საფეხბურთო თვალსაზრისით, ინძაგის გუნდი ადრიანოსას სჯობს. ამ დროისთვის “მილანი” გათამაშების ცხროლს სათავეში უდგას. “ინტერის” კი მხოლოდ მეექვსე ადგილზეა.

TV-სპორტი	
პარასკევი. 9 აპრილი	
HTB+ ФУТБОЛ 07:30 NBA TV. "DALLAS MAVERICKS" - "UTAH JAZZ". პირდაპირი ტრანსლაცია 08:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები 10:00 10:00-დან 13:00-მდე შესვენება 13:00 თავისუფალი დარტყმა 13:15 საუიკენდო მატჩების ანონსი 13:20 განვლილი კვირის პიტ-აღლუმი 15:05 ჩემპიონთა ლიგა. მეოთხედფინალური მატჩების მიმოხილვა 16:25 "FUTBOL MUNDIAL" 16:55 თავისუფალი დარტყმა 17:25 განვლილი კვირის პიტ-აღლუმი 19:10 "ფეხბურთი აინდან ჰაემდე" 19:40 "დარტყმა გოლისთვის" 20:00 "გაშლავნება" 20:30 "გაიტანე"! 20:45 თავისუფალი დარტყმა 21:00 სახვადილო ტელეპროგრამა 21:05 ჩემპიონთა ლიგა. მეოთხედფინალი. "არსენალი" - "ჩელსი" 23:00 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა 00:00 თავისუფალი დარტყმა 00:15 განვლილი კვირის პიტ-აღლუმი 02:00 "გაშლავნება" 02:30 02:30-დან 04:00-მდე შესვენება 04:00 NBA TV. NBA-ს მიმოხილვა 04:30 NBA TV – NBA შიგნიდან 05:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. ნე-ლი 1998. აღმოსავლეთ კონფერენციის ფინალი. "INDIANA PACERS" - "CHICAGO BULLS". მე-4 თამაში HTB-ПЛЮС СПОРТ 11:00, 14:00, 17:00, 20:15, 22:15 პრესცენტრი 11:15, 22:00 "ოლიმპის შილები" 11:20, 14:15 "ფორმულის პარმონია" 11:40 პოკი, სტენლის თასი. 1/8 ფინალი 14:40 "ყველაზე ძლიერი ადამიანი" ზიმბაბეში. მეოთხე ნაწილი 15:10 "შიტოვებული კვირა" 16:00 "ჩქაროსული სამყარო". ტელეჟურნალი 16:30 NBA-ს სკალაბურთო მიმოხილვა 17:15 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოხილვა 17:45 ნატიანდური კრივი 18:45 "ნადირბის სეზონი" 19:15 წინაღობათა გადალახვა. რუსეთის	
ჩემპიონატი. დღე პირველი 20:30 "ყველაზე ძლიერი ადამიანი" ზიმბაბეში. მეხუთე ნაწილი 21:00 "ვინთვის ხანა". პროგრამა პოკიზე 22:05 სახვადილო ტელეპროგრამა 22:30 "ნოკაუტი". ტელეჟურნალი პროფესიულ კრივზე 23:00 "ფარი და ბურთი". გადაცემა კალათბურთზე 23:45 პოკი. სტენლის თასი. 1/8 ფინალი. შესვენებისას (01:00) – ახალი ამბები 02:15 "ნადირბის სეზონი" 02:45 02:45-დან 10:00-მდე შესვენება	
EUROSPORT 11:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგის ბედნიერი საათი 12:30 ფეხბურთი. უეფას თასი 13:30 ფეხბურთი. უეფას თასი 14:30 ველორბოლა. ბასკების ქვეყნის ტური 15:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგის ბედნიერი საათი 16:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგის ბედნიერი საათი 17:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგის ბედნიერი საათი 18:30 სნუკერი. პლეიერსის ჩემპიონატი მოტლანდიაში 19:30 ველორბოლა. ბასკების ქვეყნის ტური 20:30 სნუკერი. პლეიერსის ჩემპიონატი მოტლანდიაში 21:00 ფეხბურთი. უეფას თასი 21:15 ფეხბურთი. უეფას თასი 22:00 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა. უიკენდი 22:15 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა. უიკენდი 23:00 სნუკერი. პლეიერსის ჩემპიონატი მოტლანდიაში 23:15 სნუკერი. პლეიერსის ჩემპიონატი მოტლანდიაში 02:00 რალი-რიდი. მსოფლიო თასი ტუნისში 02:15 ექსტრემალური სპორტი. ახალგაზრდული ზონა 02:45 ახალი ამბები 03:00 ფეხბურთი. გ-ო-ო-ო-ო-ო! 03:15 ყველაზე ძლიერი ადამიანი. გრან-პრის სუპერსერიები კანადაში 04:15 ახალი ამბები	

შაბათს, 10-23 თიხარვლის ნომარში ნაიჰითხავთ

ყოველწლიური ლიტერატურული პრემიის,

"საბას"

ფინალური ეტაპის ნომინანტების სიას

დათო ქარდავას

მოთხრობას

რათი ამაღლობაღის

ლეკსებს

რეცენზიებს გურამ დოჩანაშვილის, ირაკლი ლომოურის, შალვა ბაკურაძის, ლაშა გუღაძის, ჯივრან ხალილ ჯივრანის წიგნების შესახებ.

ინტერვიუს ზვიად რატიანთან

დეზინფორმაცია

სპეცსამსახურების ფართი და ეფექტური იარაღი

დეზინფორმაცია, რომელსაც დღეს "შავ პიარსაც" ეძახიან, უხსოვარი დროიდან გამოიყენება საკუთარი ნამდვილი მიზან-გეგმების დასაფარად და მოწინააღმდეგის შეცდომაში შესაყვანად. დღე არ გავა, რომ დეზინფორმაცია არ გამოიყენონ სპეცსამსახურებმა და პოლიტიკოსებმა, ბიზნეს-კონკურენტებმა თუ ავანტიურისტებმა. ჩვენი ქვეყანა და ქართველი პოლიტიკოსებიც მრავალჯერ გამხდარან დეზინფორმაციული შეტევების მთავარი ობიექტი. სამუშაოდ, აქამდე ყველა "ფსიქოლოგიური ომი" წავაგეთ. რატომ? დღეს ამ კითხვზე პასუხის დროული გაცემა ხელს მრავალ პრობლემებს აგვაცილებს თავიდან.

დეზინფორმაცია (შემოკლებით "დეზა") სპეცსამსახურების მუშაობის ერთ-ერთი უმთავრესი მეთოდი და, ამავდ დროს, "ფარული ომის" მძლავ-რი იარაღია. იმ მიზნის მიღწევას, რას-აც წინა საუკუნეებში არმიები, ომები და უამრავი მსხვერპლი სჭირდებოდა, დღეს კარგად დაგეგმილი "დეზას" ოპერაცია უსისხლოდ და უმსხვერპ-ლოდ აგვარებს. ამ ოპერაციებს სპეც-სამსახურები "აქტიურ ღონისძიებებ-სა" კი უწევენ. თუმცა ისინი იშვი-ათად მის დონის მონააღმდგენის ფიზიკ-ურ ლიკვიდაციამდე და როგორც ნე-ის, ფსიქოლოგიური და მორალური განადგურებით მთავრდება.

ქვეყნის შიგნით "დეზას" მიზანია მოსახლეობის ფართო მასებზე ზგავ-ვლების მოხდენა და მათი ცნობიერე-ბის სპეცსამსახურებისთვის (და მათ ზურგს უკან მდგარი შემკვეთების - პოლიტიკოსებისთვის) საჭირო მიმარ-თულებით წაყვანა. ფსიქოლოგიურ ომში ფართოდ გამოიყენება ყოველ-დღიურ რეკლამაში კარგად აპრობირე-ბული მეთოდები: კერძოდ კი, რას-აც ბევრჯერ და დამაჯერებლად გაი-მეორებს, ხალხი იჯერებს ან სულ მცი-რე - ეჭვის ჭია" მაინც შეეპარება. ამ-იტომ "დეზას" უსწრაფესი რეაგირე-ბა და დასაბუთებული უარყოფა სჭი-რდება, წინააღმდეგ შემთხვევაში, თუ უყურადღებოდ დატოვებ ან აკა-დემიური მსჯელობით ნაშრომლეს მტკიცებას დაიწყებ, "დეზა" მიზანს მიაღწევს.

ქვეყნის გარეთ "აქტიური ღონის-ძიება" - უმთავრესად დეზინფორმა-ციული სახის ოპერაციაა, რომელიც მიმართულია სხვა ქვეყნის ან არასა-სურველი პიროვნების წინააღმდეგ. "დეზა", ესაა აშკარა ტყუილი ინფორ-მაციის ფაბრიკაცია (შემქნა ან გადა-კეთება) და გავრცელება წინასწარ შედგენილი გეგმის მიხედვით. მას იყ-ენებენ მკაფიოდ განსაზღვრული, ხა-ნმოკლე ან ხანგრძლივი, პერიოდის მანძილზე. მიზნებიც შესაბამის პე-

რიოდით ისაზღვრება. რაც უფრო მცირე ვადებშია მისაღწევი დასახუ-ლი მიზანი (მაგ. მეზობელ ქვეყანაში კარს არის მომდგარი საპრეზიდენტო ან საპარლამენტო არჩევნები და სა-ჭიროა რომელიმე პოლიტიკოსის კო-მპრომეტირება), მით უფრო არარეა-ლურ და დაუჯერებელ, მაგრამ სუბე-რსენსაციურ "ფაქტებსა" და "დოკუ-მენტებს" ავრცელებენ სპეცსამსახუ-რები.

"დეზა"-ს მიზანი რაც უფრო ხან-გრძლივ პერიოდში "ინელება", მით უფრო მეტად დამაჯერებელი უნდა იყოს "დოკუმენტები" და "ფაქტები". "დეზა", ძირითადად, ორი სახისაა: საომარი ვითარების დროს, რო-მლის მთავარი მიზანია კონკრეტუ-რი საომარი ამოცანიდან გამომდინა-რე მონინააღმდეგის შეცდომაში შეყვანა;

შვიდობიან პერიოდში "დეზას" მიზანია მონინააღმდეგის დეზორგა-

ნიზაცია და რეალური პოლიტიკური, სამხედრო, ეკონომიკური, რელიგიუ-რი, ეთნიკური და ა.შ. ინფორმაციის მაგივრად ყალბი მონაცემების გავრ-ცელება.

შვიდობიან პერიოდში რეალური სამხედრო გეგმების შენიღების კარ-გი მაგალითია საბჭოთა სამხედრო დაზვერვის ("გრუ"-ს) მიერ 1955 წელს მოწყობილი "ტრიუკი". საბჭო-თა ავიაციის დღისაღმი მიძღვნილ სამხედრო აღლუმზე, რომელსაც მრავალი დიპლომატი და უცხოელი სამხედრო ექსპერტი (მათში, როგ-ორც ნესი, უმრავლესობა სპეცსამსა-ხურების თანამშრომლები იყვნენ) ესწრებოდა და გაფაციცებით აღიე-მება თვალს ახალი საბჭოთა ბომბ-დაშმენების ესკადრილიას. უცხოელი ტყემრების გაცოცხა ტექნიკის სიმ-რავლემ გამოიწვია, რაც აშშ-ს ცსს-ს მონაცემებს მრავალჯერ აჭარბებდა. ალენ დალესის, ცსს-ს მაშინდელი დირექტორის, სიტყვებით ამერიკე-ლი ანალიტიკოსები საბოლოოდ მი-ვიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ სარაკე-ტრ მრეწველობის შესანიღბავდ სა-ბჭოთა კავშირს სურდა, უცხოელი ექსპერტები დაერწმუნებინა, რომ სულ უფრო ზრდიდა მძიმე ბომბდამ-შენების წარმოების ტემპებს და აქე-ცენტს ვითომდა ავიაციაზე აკეთებდა. "ტრიუკი" კი ის იყო, რომ ერთი და იგივე თვითმფრინავების ესკადრი-ლია ყოველ ხუთ წუთში წრეს აკეთე-ბდა შეკრებლი ხალხის თავზე, რათა ამერიკელები საბჭოთა ბომბდამშე-ნების სიმრავლეში დაერწმუნებინა.

კოლეგებს არც "გრუ" ჩამორჩა, როცა ბრწყინვალედ დამუშავებული "დეზას" ოპერაციის შედეგად რამდე-ნიმე წელი ატყუებდა აშშ-ს სამხედ-რო უწყებას. ყველაფერი კი მაშინ დაიწყო, როდესაც 1950-იანი წლების ბოლოს, მრავალწლიანი გამოცდების მიუხედავად, კონსტრუქტორი ლაიონ-კინის ბიუროში შექმნილმა ახალი თა-

ობის სარაკეტო დანადგარებმა (ი-400) დაბალი შეფასება მიიღეს და მათი სერიული წარმოება არ შედგა. "გრუ"-ში მედგენილი გეგმის მიხედვ-ით, ყოველ წელს "ნითელ მოედანზე" გამართულ სამხედრო აღლუმებზე, ამერიკელების გულის გასახეთქად, მაინც გამოჰქონდათ კარგად შენიღ-ბული უზარმაზარი რაკეტები (ერეა-ლურად გამოუყენებელი ლითონი-ჯართი) და წინდაუკან "ასერებდნენ-ენ". ამ "საცირკო სანახაობისთვის" მეტი დამაჯერებლობის მისაცემად, მოსკოვის ერთ-ერთი საიდუმლო სა-მეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის თანამშრომელი (სინამდვილეში "გრუ"-ს ოფიცერი) "მოლაღატე" გა-ხდა, თავისი ინიციატივით დაუკავში-რდა აშშ-ს საელჩოს და ცსს-ს აგენტ-ებს სოლიდური გასამრჯელოს საფა-სურად მრავალი "საიდუმლო" სამხე-დრო დოკუმენტი გადასცა. თანაც აცნობა, რომ საბჭოთა კავშირს ვი-თომდა უკვე 900-მდე "ი-400" რაკე-ტები ჰქონდა შეიარაღებაში. ამერი-კელი სამხედროები დაფაცურდნენ და კონგრესს ანალოგიური პარამეტ-რების რაკეტების დასამზადებლად "ვენეტაგონის" ბიუჯეტი მნიშვნელო-ვნად გააზრდევინეს. მრავალი წლის შემდეგ, როცა სიმართლე გაირკვა, აშშ-ს სამხედრო ბიუჯეტებიდან დახა-ლოებით ექვსი მლრდ. დოლარი უკვე "ქარს ნაელო".

"კებ"-სა და "გრუ"-სთვის, ისე როგორც ყველა ტოტალიტარული სახელმწიფოს სპეცსამსახურისათე-ის, "აქტიური" ღონისძიებები გაცი-ლებით ოილი გასატარებელი იყო, ვი-დრე დემოკრატიული ქვეყნების სპე-ცსამსახურებისათვის, რადგანაც სა-ბჭოთა კავშირში საინფორმაციო წყაროებზე არსებული სახელმწიფო კონტროლი ამ ქვეყნის სპეცსამსახუ-რებს საშუალებას აძლევდა, ნებისმი-ერი შინაარსის "დეზა" გავრცელებ-ბინა ნებისმიერი საინფორმაციო არ-ხით.

საბჭოთა სპეცსამსახურები "დე-ზას" წარმატებისთვის სამ უმთავრეს პრინციპს იყენებდნენ:

1) საწყისი მასალა მაქსიმალურ-ად დამაჯერებელი უნდა იყოს. თუ 90 პროცენტებია სიმართლეს 10 პროცე-ნტან ტყუილთან შევაზავები, დე-ზინფორმაციის დამაჯერებლობის ხარისხი ძალზე მაღალი იქნება. ამას-თან ერთად, რაც უფრო სენსაციური იქნება "ფაქტი", საინფორმაციო სა-შუალებები მით უფრო სწრაფად და ფართოდ გავრცელებენ მას;

2) "დეზას" გავრცელების არხები (გაზეთები, ტელეარხები, საინფორ-მაციო სააგენტოები და ა.შ.) მაქსიმა-ლურად სოლიდური, ფართოდ პოპუ-ლარული და მრავალტირაჟიანი უნდა იყოს;

3) "დეზას" გადამოწმების დროს, რაც უფრო მწელდება ტყუილის პირ-ველწყარომდე მისვლა და სიმართლ-

ის დადგენა, მით უფრო მაღალ შეფა-სებას იმსახურებენ ოპერაციის შემს-რულებლები.

"ა" ღონისძიება შეიძლება იყოს ლია და ფარული, რომელთა გავრცე-ლების არხებია შესაბამისად: მასმე-დია (ტელევიზია, გაზეთები, ინტერ-ნეტი, საინფორმაციო სააგენტოები) და საზოგადოების ფართო ფენები (სადაც "დეზა" ვრცელდება, როგ-ორც "არაფორმალური კომუნიკა-ცია", ტერმინი, რომელიც გამოიყე-ნება მენეჯმენტის სფეროში ჩვეუ-ლებრივი ჭორის აღსანიშნავად). 1960-70-იან წლებში "კებ"-ს "ა" სამ-სახური მთელი დატვირთვით მუშაო-ბდა: ავრცელებდა ჭორებს და ქმნიდა ანეკდოტებს ებრაელებზე (გავისენე-ით: ეს ის პერიოდია, როცა საბჭოთა კავშირში მცხოვრებმა ებრაელებმა მოიდომეს ისტორიულ სამშობლოში - ისრაელში დაბრუნება. მათ კანიონ-ერ სურვილს "კებ" ყოველმხრივ ბლოკავდა და ყველა საშუალებით ხელს უშლიდა. საზოგადოებაში ებ-რაელთა მიმართ ზიზღის გავლევების მიზნით უმძიმოების საკავშირო და რესპუბლიკურ უწყებებში იქმნებო-და ათასგვარი ბიზნორი ჭორი და ანე-კდოტი, რომელთა შემდგომ "ტირა-ჟირებს" და მოსახლეობაში გავრცე-ლებას "კებ"-ს ფარული თანამშრომ-ლები ახდენდნენ), დისიდენტებზე, არალეგალურად მოქმედ ეროვნული მოძრაობის ლიდერებზე. ჭორები ეხ-ებოდა მათ ადათ-ჩვეულებებს, რე-ლიგიას, ცხოვრების წესს, "სხვანაირ ორიენტაციას" და ა.შ.

ამუშამდ "დეზას" გავრცელებას, შეგნებულად თუ შეუგნებლად, ყვე-ლაზე მეტად ხელს უწყობენ ჟურნა-ლისტები და კონკურენტი პოლიტპა-რტიები.

"ა" ღონისძიებებს ყველა ქვეყნის სპეცსამსახური იყენებს, მაგრამ გან-საკუთრებით გამოირჩეოდა "კებ", სადაც ეს ოპერაციები "ზელოვნების" დონეზე იყო აყვანილი.

"კებ"-ში "აქტიური" ღონისძიებე-ბით, ძირითადად, ორი სტრატეტური მიზანი ემყდებოდა. საბჭოთა კავშირის გარეთ ამას პირველი მთავარი სამშა-რთველის (საგარეო დაზვერვის) ან-სამსახური აკეთებდა, რომელსაც ეხ-ამდე საქმაოდ მაღალი დონის ანალი-ტიკოსი ჰყავდა შტატში. მათ კიდევ საინფორმაციო სააგენტო "აპნ"-ის და "ტასს"-ის საფარვეშ მოქმედი 50-ზე მეტი "ჟურნალისტი" (სინამდ-ვილეში კი "კებ"-ს მოქმედი რეზერ-ვის ოფიცერი) ემატებოდა.

მინაურ იდეოლოგიურ "მტრებს" კი მესუთ მთავარი სამმართველის "საეცები" რამდენიმე ძირითადი მი-ნართულებით (იდეოლოგიური, რე-ლიგიური, ნაციონალური და ა.შ.) ებ-რძოდნენ. საშინაო "ა" ღონისძიებებ-ის მთავარი შემკვეთნი სკკპ იდეო-ლოგიური და აგიტაცია-პროპაგანდ-ის განყოფილებები იყვნენ. "კებ"-ს

ტროცკის მკვლელის ბაღი

1940 წლის ზაფხულის ერთ-ერთ დღეს რამონ მერკადერმა ("ფრენკ ჯექსონმა") ტროცკის სტატია მიუ-ტანა გასაცნობად. ის-ის იყო, სანერ მაგიდასთან მჯდომმა ლეე ტროცკიმ სტატიის კითხვა დაიწყო, რომ საბ-ჭოთა აგენტმა სასიკვდილო დარტყ-მა მიაყენა მთამსვლელის პატარა ყი-ნულსაჭერლი ცულთი. ტროცკიმ და-ყვირება მოასწრო და გრძნობა დაკა-რგა. მის ყვირილზე შემოვიდნლიმა დაცვის წერებმა მერკადერი დაკა-ვეს და პოლიციას გადასცეს.

ოპერაცია ისე იგეგმებოდა, რომ ტროცკის მოკვლის შემდეგ რამონს წნწარად, პანიკის გარეშე უნდა დაე-ტოვებინა ხალხი. გარეთ მას ავტო-მობილში ვიტიხონი და კარიდადი უყდიდნენ. ყველაფერი გათვლილი იყო რამონის ფიზიკურ ძალაზე, რად-განაც მას ლიკვიდაციისათვის საჭი-რო სხვა ცოდნა ან გამოცდილება არ ჰქონდა.

თავში დაჭრილი ტროცკი მეორე დღეს გარდაიცვალა. მექსიკის სასა-მართლომ "ფრენკ ჯექსონმა" ოცი წლით პატიმრობა მიუსაჯა. დაკითხ-ვის დროს და სასამართლო პროცეს-ზეც რამონი წინასწარ შედგენილი გეგმით მოქმედებდა. კერძოდ კი, ამ

თავში დაჭრილი ტროცკი მეორე დღეს გარდაიცვალა. მექსიკის სასა-მართლომ "ფრენკ ჯექსონმა" ოცი წლით პატიმრობა მიუსაჯა. დაკითხ-ვის დროს და სასამართლო პროცეს-ზეც რამონი წინასწარ შედგენილი გეგმით მოქმედებდა. კერძოდ კი, ამ

გარდაიცვალა მორიცხულიყო საბჭოთა კავშირის იყო ტროცკის ლიკვიდაცია შედგე- ისეთი ინფორმაციული ფონის ("პია-რის") შექმნა, რომ ყოველმხრივ გა-

სთვის გამოიყენებინათ. რამონი ამტკიცებდა, რომ მან მკვლელობა პირადი მოტივების გამო ჩაიდინა - ვითომ ტროცკი თავის მდი-

ძალზე რთული ამოცანა უნდა შეეს-რულებინა. კერძოდ კი, საბჭოთა სა-ზოგადოების ფართო ფენებზე იდე-ოლოგიური ზემოქმედების საშუა-ლებით (რამიც უმთავრესს როლს დე-ზინფორმაცია ასრულებდა) უნდა დაერწმუნებინა მრავალსაათიან რი-გებში დგომით გათანგული და გაბო-როტებული ხალხი, რომ მათ ოჯახე-ბში კომუნიზმი სულ მალე "შემოცუ-ნელუდებოდა" და ბედნიერი ცხოვ-რება დაიწყებოდა. ისტორიამ დაგვა-ნახა, რომ საბჭოთა სპეცსამსახურე-ბმა შეუძლებელი ვერ შეძლეს და და-მარცხდნენ. თუმცა, "სოციალისტუ-რი სისტემის" წგრევაში მათ ძალზე "ეხმარებოდნენ" დასავლეთ ქვეყნე-ბის სპეცსამსახურები, უმთავრესად კი ცსს.

ჯერ კიდევ 1950-იან წლებში აშშ-ს დაზვერვამ შეიმუშავა დეზინფორმ-აციის კომპლექსური პროგრამა, რომ-ლის გლობალური სტრატეგიული მი-ზანია საბჭოთა კავშირის ეკონომიკუ-რი და იდეოლოგიური დესტაბილი-ზაცია და შემდგომ მოსახლეობაში წარმოქმნილი ეკონომიკური პრობ-ლემების ფსიქოლოგიურ ომში გამო-ყენება იყო.

ამჯერად უკვე "კლასიკად" ქცე-ულ "დეზას" ოპერაციის შესახებ მო-გთხრობთ.

დეზინფორმაციის როლი საბჭოთა კავშირის დანგრევაში

ცსს-ს ანალიტიკოსებისათვის ცნობილი იყო, რომ საბჭოთა ეკონო-მიკა მთლიანად ნედლეულის (ნავთო-ვის) კომპლექსური პროგრამა, რომ-ს პოვნებას და ექსპორტზე იყო დამო-კიდებული. ამავდ დროს საბჭოთა კა-ვშირი ძალზე სუსტი იყო მაღალტექ-ნოლოგიური მოწყობილობა-დანად-გარების წარმოების მხრივ. ამიტომ-აც 1920-იანი წლებიდან მოყოლებუ-ლი საბჭოთა დაზვერვა უცხოური ტექნოლოგიებისა და უახლესი ტექ-ნიკის ნიმუშების "მოპოვებით" იყო დაკავებული. არ შეეცდებით, თუ ვი-ტყვით, რომ საბჭოთა კავშირში წარ-მოებული პროდუქცია - ნემსიდან დაწყებული და ატომური ბომბით და-მთავრებული - "სამრეწველო შპიო-ნაჟის" შედეგი იყო. ეს შეფასება იმ-დენად საბჭოთა მეცნიერების მიღწე-ვებს კი არ აცინებს, რამდენადაც სა-ბჭოთა სპეცსამსახურების მაღალ კლასზე მეტყველებს.

საბჭოთა ეკონომიკის პრობლემე-ბის გათვალისწინებით, გასული საუ-კუნის 60-70-იანი წლებიდან მოყო-ლებული დასავლეთის ქვეყნებმა მთელი რიგი შეზღუდვები (ეკოიმი, ჯექსონ-ვენეკის შესწორება და სხვ.) დაანესეს საბჭოთა კავშირის და სხვა სოციალისტური ქვეყნების მიერ უახლესი ტექნიკისა და ტექნოლოგი-

ების ოფიციალური შესყიდვის მხრივ. "სოციალისტურ ბანკს" ერთადერთი გზადი რჩებოდა - ეს ტექნიკა და ტე-ქნოლოგიები მათ დაზვერვას უნდა მოეპარა, რის შემდეგაც მათ სერიულ წარმოებას (ოდნავ შეცვლილი სახით) ქვეყნის შიგნით დაიწყებდნენ. ამ რე-ალობის გათვალისწინებით აშშ-ს ცსს-მ შეიმუშავა დეზინფორმაციის ოპერაციათა ერთიანი გეგმა, რომე-ლიც ითვალისწინებდა საბჭოთა მზვერავებისთვის დდი თანხების საფასურად ამ ვითომდა "სიახლეე-ბს" მიყიდვას. მართლაც, 1960-1990 წლებში "კებ"-მ მრავალი "სუპერსაი-დუმლო" ინფორმაცია იყიდა ნავთო-ვის ბურღვის ახალი ტექნოლოგიე-ბის, გაზის ტურბინების, ტექნოლოგი-ური პროცესების კომპიუტერული სქემების, "უახლესი" ქიმიური შენაე-რების ფორმულები და ა.შ. შესახ-ებ. მცდარი გზით მიმავალი და "დეზ-ას ლაბირინთებში" დაკარგული საბ-ჭოთა მეცნიერები საბოლოოდ ჩიხში ემწყვდებოდნენ და ყველაფრის თავი-დან დაწვება უხდებოდათ. გადიოდა წლები და საბჭოთა კავშირი ურთიო-ად უშიზნოდ ხარჯავდა ფინანსურ და ინტელექტუალურ რესურსებს, და, რაც მთავარია - ვარგავდა დროს.

აშშ-ს ცსს-ს და სამხედრო დაზვე-რვის მიერ ერთობლივად ჩატარებული დეზინფორმაციის მეორე ოპერა-ცია, გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, ის ათელის წერტილი იყო, საიდანაც საბჭოთა კავშირის წგრევა დაიწყო. ამერიკამ შეძლო მონინააღ-მდეგის შეიარაღების ისეთ "რბოლა-ში" ჩათრევა, რომ საბჭოთა კავშირი იძულებული იყო, ყოველწლიურად ემწყვდებოდნენ და ყველაფრის თავი-დან დაწვება უხდებოდათ. ამშ-ს შეიარაღებმა ვითომდა არსებული ახალი "კოსმოსური" და "ლზერუ-ლი" იარაღი, "ნეიტრონის ბომბი", უახლესი რადარები და კიდევ ბევრი სხვა "ამერიკული ბლუფი" ისე ამინე-ბდა საბჭოთა პოლიტიბუროს "ნორჩ" წევრებს, რომ ისინი უყოყმანოდ ზრდიდნენ სამხედრო ბიუჯეტს. ამ უთანასწორო მეჯობებამ საბოლო-ოდ გამოვიტა ისედაც დაუმტურე-ბული საბჭოთა ეკონომიკა და მალე გორბაჩოვისკულ "გარდაქმნას" საბ-ჭოთა იმპერიის წგრევა მოჰყვა.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო, რომელსაც სკკპ-ის შესაბამისი სტრუქტურები ხელმ-ძღვანელობდნენ. მათ ევალებოდათ დავალებების განაწილება და შესრუ-ლებაზე კონტროლის დაწესება. ამი-ტომ 1967 წელს ცკ-ს მდივნის იური ანდროპოვის "კებ"-ს შუფედ დამტკი-ცების მთავარი მოზანი იყო, რომ პარ-ტიული საბჭოთა უფრო მეტად დემოჩრი-ლებინა სპეცსამსახურები. საბჭოთა "ჩეკისტების" კარიერული წინსვლა, ნოდებების მინიჭება და ა.შ. მთლიან-ად კომპარტისის ნებისურვილზე იყო დამოკიდული.

საბჭოთა დეზინფორმაციის სამ-სახური ერთი, მთლიანი მოწოდითუ-რი "აიხმარე" იყო,

ორშაბათი 12.04					
🇧🇪	რუსთავი - 2				
07.00 დღეა მშვიდობისა 08.00 "ტელეღობუ-ეები" 09.40 სერიალი "შურისძიება" 11.00 ღამის შოუ და. გოგიჩაიშვილიან ერთად 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურირი 12.20 "დისკავერი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 პუ-ნდეს ლიგა 16.30 სერიალი "მამველები" 17.05 პერეგრისტკი 18.20 "ტელეღობუეცე-ბი" 18.55 "დისკავერი" 19.45 სერიალი "შუ-რისძიება" 22.00 სერიალი "ჯაშუში" 22.50 ღამის კურიერი 23.50 მხ. ფილმი "ამიმაგალი მზე", მთ. რ-ში: მონ კონერი, უესლი სნაიპსი.					

🇧🇪 პირველი არხი

07.30 ალიონი 09.15 მხ. ფილმი "იესო" 10.30 დოკ. ფილმი "სერგო ზაქარაძე" 11.40 საკუთრად გამოშვად 12.00, 15.00, 20.00, 23.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "სოლდადი" 13.00 მარკოზის სახარება 13.55 სატ. დოკ. ფილმი "ჰამლეტ კონანშვილ" 14.30 სატ. ფილმი "კვლავ მიღწეილება" 15.15 სატ. მხ. ფილმი "არასტრუფული კაცი" 16.30 კონცერტი 17.30 ცხი ასთაინი 17.35 "სურვის საღა-მი" (თეატრი) 18.30 სერიალი "ნერვოვარსკ-უვავთია ღამე" 19.00 მიკლ. ფილმი "ქიორაი" 19.25 "იმღერე რამე" 21.05 ბასტი-ბუბუე 21.20 სერიალი "სოლდადი" 22.10 "ჯანსუღ კაიშიძე" 23.30 მხ. ფილმი "ელჩა"

WSJ პირველი სტმპრო

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორლო 11.30 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმატორი 13.30 პროფთავილე 14.10 მუსიკა 16.00 ფილმი "ჭირანი პარსკევი". მთ.რ-ში ჯეში ლი კერ-ტისი, ლინდსეი ლოზანი. 19.15 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორაიო 21.15 მუსათელე 22.35 პაპარაეტი 23.00 პოპ. ად. ათეული 02.00 "ზრავი" "სიგე-ცხელეუბი". მთ.რ-ში ჯორდან ლაღე, ჯეჰმის ლუბელე. 03.00 პაუზის გარეშე

მზე

09.00 არჩევეანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველური მოვარე" 11.10 დღის კინოდარბაზი 12.00, 15.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 17.10 მულტფილმი "კოჩკა 2" 18.30 მულტ-სერიალი "რეფილი" 19.00 სერიალი "ვე-ლური მოვარე" 20.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 21.00 მხ. ფილმი "უნივერსალური ჯარისკა-ცი" (ჟან კლოდ ბოდინაი) 22.45 არჩევეანის ზღვარზე 23.45 მხ. ფილმი "შოკოლადი" (ჯუ-ლიეტ ბონოზი)

შე მიორა არხი

19.00 მულტსერიალი "შავი მეკობრე" 19.30 კინოსეანსი "რისკით უნდა ეციხვორით" 21.05 მიკლ. მხ. ფილმი "ქიორაი" 21.35 ის-ტორიანი 22.00 მხ. ფილმი "მდიდარი რომ ეი-ყო"

📡 კაჰჰასნი

12.00 მხ. ფილმი "დამწყები" 13.30 "საქმე და ეკონომიკა" 14.30 მხ. ფილმი "შუშია" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა და "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "სახლი თურქულ ქუჩაზე" 19.20 სატექტრი 21.00 მხ. ფილმი "და-ქირავეული მკვლელები" 00.30 მუსიკა

📶 იმედი

09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრინი-კა 09.15, 11.20, 13.15, 16.50, 17.20, 03.05 იმე-დის მელოდები 09.30 ანიმაციული "სანდოკანი, მაღაზიის ვეფხეი" 10.10 "დროშები" 11.30 სპ. პროგრამა "ესტაბლეტი" 12.10 სერიალი "კლინი" 13.30, 02.35 ტე-მარ-ეკტი 14.05 თამაში: უფამბის სამშედილეი 15.15 დოკ. სერიალი "შერარ ფილმი" 17.00, 18.00, 19.00, 21.25, 22.00, 02.20 ქრინიკა 17.25 ანიმაციური ფილმი: "სანდოკანი, მა-ღაზიიის ვეფხეი" 18.05 სერიალი "ტუტუები" 19.35 სერიალი "კლინი" 20.30 ქართ. სერია-ლი "თუნდება გვიან" მე-9ს. 21.30 "გაკიტი-ნი-უსი" 23.00 "არჩევიანი თქვენი" 00.20 პიარტ. პროგრამა "გოლი" 00.50 მხ. ფილმი "სამიო-თხისთისი ახლოს" (კ. დენგვი)

📶 არხი

09.00 საინფორმაციო დაიჯესტი 09.30 სათა-ვევად. ფილმი "ჰაერის მზეზე" 11.00 დოკუმენ-ტური ფილმი 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 00.00 საინფ. გამ. "დღეს" 12.10, 16.10, 18.10, 22.30, 00.20 საინფ. გამოშვება "ნოეო-სტი" 12.20 კომედიი "აფენტი მეტსახელად საბოტი" 14.10 ფილმი-ტატსტრეილი "პრეტა-ნიკი" 15.45, 17.50, 23.30, 04.45 მუსიკა 16.20 მულტფილმი "პერკულისი" 18.20 მელოდრა-მა "მის დელეუვი" 20.10 თირღერი "სიცო-ცხლის შენარჩუნების გაცეკუებით" 23.00 საინ-ფრ. გამოშვება აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე 01.00 საინფ. გამოშვება ინგლისურ და ფრანგულ ენ-ებზე 01.20 ისტორიული ფილმი "ჰამლეტი"

1 OPT

07.00 "Доброе утро" 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20, 22.35 **Сериал "Улицы разбитых фонарей"** 11.20, 19.50 **Сериал "Клон"** 12.20 Мультсериал "Кошки-мышки" 12.40 Дисней-клуб: "Ким Пятъ-о-плисес" 13.20 **Худ.фильм "Разбег"** 14.00 "Городе женщины: в Звездном городе" 16.20 **Сериал "Берег мечты"** 17.20 "Угадай мелодию" 17.50 "Большая стирка" 19.20 "Кумиры". Андриан Николаев 19.50 **Сериал "Клон"** 20.50 "Стирка на миллион" 21.00 Жди меня 22.50 **Время 23.30 Сериал "Улицы разбитых фонарей"** 23.30 Док.фильм "Сергей Королев. Судьба" 00.20 Искатели. "Последний шедевр Фаберже" 00.50 "Фабрика вкуса" 01.40 Док.фильм "Шаман" 01.40 "Подводный мир Андрея Макаревича" 02.10 Классический триллер "Дом секретов" 03.40 **Худ.фильм "Скажи что-нибудь"** 05.20 **Худ.фильм "Акула"**

რწ

07.00 Утро на НТВ 09.55 "Красная смерть". Фильм Алесандро Герасимова 11.00 Сегодня утром 11.25 "Намедни" 12.00, 16.00, 18.00, 20.00 "Сегодня" 13.30 **Худ.фильм "Осень в Нью-Йорке"** 15.35 Протокол 16.30 Ток-шоу "Принцип домино" 18.30 **Сериал "Дальнобойщики"** 19.35 Протокол 20.40 **Сериал "МУР есть МУР"**. 1 с. 21.45 **Сериал "Пятый ангел"**. 5 с. 23.00 "Страна и мир" 23.35 Красная стрела 23.45 **Сериал "Детектив Раш"**. 1 с. 00.50 **Сериал "МУР есть МУР"**

საშხაბათი 13.04

07.00 დღეა მშვიდობისა 08.00 "ტელეღობუ-ეები" 09.40 სერიალი "შურისძიება" 11.00 სერიალი "ჯაშუში" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.10 კურიერი 12.20 "დისკავერი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.05 სერიალი "მამ-ველები" 18.20 "ტელეღობუეები" 19.10 "დის-კავერი" 19.45 სერიალი "შურისძიება" 22.00 ღამის შოუ და. გოგიჩაიშვილიან ერთად 22.50 ღამის კურიერი 23.50 მხ. ფილმი "კაცების სტრისტიზი". მთ. რ-ში: რობერტ კარდალილი, ტომ უოლკისონი.

🇧🇪 პირველი არხი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჰაპიო-რუსის თავგადასავალი" 10.05 მხ. ფილმი "ელჩა" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "სოლდადი" 13.00 ნა-შუადღევს 14.00 მოამბე ინელ. ენაზე 14.05 დოკ. ფილმი "სურფის ადგილ-ნესები" 15.15 მხ. ფილმი "ჩემი ამერიკული ბიძა" 1-2ს. 16.55 საქართველო, დრო, მოვლენები 17.30 საკე-რთველი და გარესამყარი 18.00 ვესტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ზუნების სამყაროში" 18.30 სერიალი "წერილვარსკვლავთა ღამე" 19.00 და არს მუსიკა 19.25 ტელეთამაში "იმ-ლერ რამე" 21.05 ბასტი-ბუბუე 21.20 სერია-ლი "სოლდადი" 22.15 სათავეთიან 23.30 მხ. ფილმი "ერ ამერკა"

WSJ პირველი სტმპრო

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორლო 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმატორი 13.30 მუსათელე 14.10 მუსიკა 16.00 ფილმი "დი-ოდე". მთ. რ-ში სანდრა ბალოკი, გიგო მო-რტენსენი. 17.00, 19.15, 22.35 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორა-დიო 21.15 მუსათელე 23.00 პოპ. ად. ათეუ-ლი 02.00 "ზრავი" "ვამიშტონის სიმღელე-ბი". მთ. რ-ში ტრამპს მილიანი, მენი პერესი. 03.00 პაუზის გარეშე

მზე

09.00 არჩევეანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველური მოვარე" 11.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტ-სერიალი "რეფილი" 19.00 სერიალი "ვე-ლური მოვარე" 20.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 21.00 მხ. ფილმი "კვლდებს რომ ღა-პარაკი შეედილოს" (შერი) 22.45 არჩევეანის ზღვარზე 23.45 მხ. ფილმი "მოცულებული მოიღს" (სუზან სარანდონი)

შე მიორა არხი

19.00 მულტსერიალი "შავი მეკობრე" 19.30 კინოსეანსი "რისკით უნდა ეციხვორით" 21.05 მიკლ. მხ. ფილმი "ქიორაი" 21.35 ის-ტორიანი 22.00 მხ. ფილმი "მდიდარი რომ ეი-ყო"

📡 კაჰჰასნი

12.00 მხ. ფილმი "დამწყები" 13.30 "საქმე და ეკონომიკა" 14.30 მხ. ფილმი "შუშია" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა და "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "სახლი თურქულ ქუჩაზე" 19.20 სატექტრი 21.00 მხ. ფილმი "და-ქირავეული მკვლელები" 00.30 მუსიკა

📶 იმედი

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 ქრინი-კა 07.15, 13.15, 14.35, 16.50, 03.00 იმედის მე-ლოდები 07.30 "იმედის" დღია 10.10 სერია-ლი "ტუტუები" 11.05 სპ. პროგრამა "გოლი" 11.30 "არტ-ბულვარი" 12.10 სერიალი "კლი-ნი" 13.25, 02.30 ტე-მარეკტი 14.05 სერიალი "შტოკინგერი" 15.00, 16.00, 17.00 ქრინიკა 15.15 მხ. ფილმი "სამოთხისთან ახლოს" 17.25 ანიმაციური ფილმი: "სანდოკანი, მა-ღაზიიის ვეფხეი" 18.00, 19.00, 21.25, 22.00, 02.15 ქრინიკა 18.05 სერიალი "ტუტუები" 19.35 სერიალი "კლინი" 20.30 ქართ. სერია-ლი "თუნდება გვიან" 21.30 ღარის მახე 23.30 ერთხელ პოლიუფდბი 23.30 მხ. ფილმი "თეი-ური კიშაა" (უ. დევილი) 01.20 სპ. პროგრამა "გოლი სერია ფი"

📶 არხი

09.00 საინფორმაციო დაიჯესტი 09.30 სათა-ვევდასავლე ფილმი "დამიანი იბოზა" 11.30 მუსიკა 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 00.00 საინფ. გამ. "დღეს" 12.10, 16.10, 18.10, 22.20, 00.20 საინფ. გამოშვება "ნოეო-სტი" 12.20 თირღერი "სიცოცხლის შენარ-ჩუნების გაცეკუები" 14.10 კომედიი "საპეკ-თის ლედი" 15.50, 17.50, 19.50, 21.40, 05.10 მუსიკა 16.20 მულტფილმი "კორტო მალტე-ნი" 18.20 მელოდრამა "ჰაიტიების გაუთა" 20.10 თირღერი "სოკდელის საღარაჯიზე" 22.40 "პოზიკია" 00.40 საინფ. გამოშვება აზ-ერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე 01.00 საინფ. გამოშვება ინგლისურ და ფრანგულ ენ-ებზე 01.20 ისტორიული ფილმი "ჰამლეტი"

1 OPT

07.00 "Доброе утро" 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20, 22.35 **Сериал "Улицы разбитых фонарей"** 11.20, 19.50 **Сериал "Клон"** 12.20 Мультсериал "Кошки-мышки" 12.40 Дисней-клуб: "Ким Пятъ-о-плисес" 13.20 **Худ.фильм "Встретимся у фонтана"** 14.05 Док.детектив "Спаси меня, брат". Дело 2004 г. 15.20 Город женщин 16.20 **Сериал "Берег мечты"** 17.20 "Угадай мелодию" 17.50 "Большая стирка" 19.20 "Шутка за шуткой" 20.50 "Стирка на миллион" 21.00 **Сериал "Евлампия Романова: Следствие ведет дилетант"** 22.00, 00.30 **Время 23.30** Док.фильм "Сергей Королев. Судьба" 00.50 "Фабрика вкуса" 01.40 "Сканер" 02.10 "Русский экстрим" 02.40 **Худ.фильм "Потерянный сын"** 04.30 **Сериал "Мертвая зона"**

რწ

07.00 Утро на НТВ 09.45 **Сериал "Пятый ангел"** 11.00 Сегодня утром 11.25 "Без рецепта". Доктор Бранд 11.55 "Профессия - репортёр". "Вечный полёт" 12.20 Ток-шоу "Страна советов" 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.05 "Сегодня" 13.30 **Худ.фильм "Груз без маркировки"** 15.20 **Время есть 15.35** Протокол 16.35 Ток-шоу "Принцип домино" 18.30 **Сериал "Дальнобойщики"** 19.35 Протокол 20.40 **Сериал "МУР есть МУР"**. 1 с. 21.45 **Сериал "Пятый ангел"**. 6 с. 23.00 "Страна и мир" 23.35 Красная стрела 23.45 **Сериал "Детектив Раш"**. 2 с. 00.50 **Сериал "МУР есть МУР"**

თიშხაბათი 14.04

07.00 დღეა მშვიდობისა 08.00 "ტელეღობუ-ეები" 09.40 სერიალი "შურისძიება" 11.00 სერიალი "ჯაშუში" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.10 კურიერი 12.20 "დისკავერი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 ჩე-მაირთია ლიგა 17.05 სერიალი "მამველები" 18.20 "ტელეღობუეები" 18.55 "დისკავერი" 19.45 სერიალი "შურისძიება" 22.00 სერიალი "სოპრანოს კლანი" 22.50 ღამის კურიერი 23.50 მხ. ფილმი "მისია". მთ. რ-ში: რობერტ დე ნირო, ჯერემი აირონსი

🇧🇪 პირველი არხი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჰაპიო-რუსის თავგადასავალი" 10.10 მხ. ფილმი "ერ ამერკა" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00 მოა-მბე 12.15 ტელესერიალი "სოლდადი" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინელ. ენაზე 14.05 დოკ. ფილმი "სურფის ადგილ-ნესები" 15.15 მხ. ფილმი "ჩემი ამერიკული ბიძა" 3-4ს. 16.45 სერიალი "წერილვარსკვლავთა ღამე" 19.00 და არს მუსიკა 19.25 ტელეთამაში "იმ-ლერ რამე" 21.05 ბასტი-ბუბუე 21.20 სერიალი "სოლდადი" 22.10 მათი შეილები 23.30 მხ. ფილმი "პინინსტი"

WSJ პირველი სტმპრო

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორლო 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმატორი 13.30 მუსათელე 14.10 მუსიკა 16.00 ფილმი "28 დღე". მთ. რ-ში სანდრა ბალოკი, გიგო მო-რტენსენი. 17.00, 19.15, 22.35 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ეი-დუორადიო 21.15 ქართ. მუსათელე 22.35 პაპარაეტი 23.00 პოპ. ად. ათეული 02.00 "ზრა-ვი" "ალკა" მთ.რ-ში ტენდი ნოტონი, დევიდ ტიულისი. 03.00 პაუზის გარეშე

მზე

09.00 არჩევეანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველური მოვარე" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტ-სერიალი "რეფილი" 19.00 სერიალი "ვე-ლური მოვარე" 20.00 საინფ. გამოშვება "შზერა" 21.00 მხ. ფილმი "დინების სანჩაა-მდედრე მოცურაზე" (ჯეფრი რაში) 22.45 არჩევეანის ზღვარზე 23.45 მხ. ფილმი "კაზინო" (დე ნრო)

შე მიორა არხი

19.00 მულტსერიალი "შავი მეკობრე" 19.30 კინოსეანსი "გაუთა პოეტებისათვის" 21.00 და არს მუსიკა 21.25 ჩემი მისამართია 22.00 მხ. ფილმი "თიხის ძაღლის საიდუღლეობა"

📡 კაჰჰასნი

12.00 მხ. ფილმი "დაქირაბებული მკვლე-ლები" 14.00 მხ. ფილმი "შუშია 2" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა და "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "ჯუშამეტი" 19.20 სატექტრი 21.00 მხ. ფილმი "თომას კრანუსი აფიორა" 00.30 მუსიკა

📶 იმედი

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრინიკა 07.15, 13.15, 17.20, 01.50 იმე-დის მელოდები 07.30 "იმედის" დღია 10.05 სერიალი "ტუტუები" 11.05 სპ. პროგრამა "გოლი სერია ფი" 12.10 სერიალი "კლინი" 13.25, 02.30 ტე-მარეკტი 14.05 სერიალი "შტოკინგერი" 15.15 მხ. ფილმი "თეთრი შა-მა" 17.00, 18.00, 19.00, 21.25, 22.00, 01.05 ქრინიკა 17.25 ანიმაციური ფილმი: "სანდო-კანი, მაღაზიიის ვეფხეი" 18.05 სერიალი "ტუტუები" 19.35 სერიალი "კლინი" 20.30 ქართ. სერიალი "თუნდება გვიან" 21.30 "პარ-კალი ნახევარი" 23.00 "ჩემი საუფეი" (ავტორი თიმქაქე) 23.15 საინფ. გამოშვება აზერბაი-ჯანულ და სომხურ ენებზე 00.40 საინფ. გა-მომება ინგლისურ და გერმანულ ენებზე 01.00 მელოდრამა "დღენიდაცავი" 03.00, 05.40 მუსიკა 03.30 მხ. ფილმი "სადგური ორ-ისათვის"

📶 არხი

09.00 საინფორმაციო დაიჯესტი 09.30 სათა-ვევდასავლე ფილმი "მალხაზელი მეკობრე-ეები" 11.10 დოკუმენტური ფილმი 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 00.00 საინფ. გამ. "დღეს" 12.10, 16.10, 18.10, 22.20, 00.20 საინფ. გამოშვება "ნოეოსტი" 12.20 თირღერი "სიცოცხლის შენარ-ჩუნების საღარაჯიზე" 13.50, 15.45, 19.50, 21.40, 23.35 მუსიკა 14.10 მხ. ფილმი "შომათა ზანაკი ცას მიეგზაჰერე" 16.20 მელოტფილმი "ესტრპოლიზმი" 18.20 კომე-დია "გურუ" 20.10 თირღერი "საყიდლები გვიან ღამით" 23.00 "ჩემი საუფეი" (ავტორი თიმქაქე) 23.15 საინფ. გამოშვება აზერბაი-ჯანულ და სომხურ ენებზე 00.40 საინფ. გა-მომება ინგლისურ და გერმანულ ენებზე 01.00 მელოდრამა "დღენიდაცავი" 03.00, 05.40 მუსიკა 03.30 მხ. ფილმი "სადგური ორ-ისათვის"

1 OPT

07.00 "Доброе утро" 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20, 22.35 **Сериал "Улицы разбитых фонарей"** 11.20, 19.50 **Сериал "Клон"** 12.20 "Ералаш" 12.40 Дисней-клуб: "Чип и Дейл спешат на помощь" 13.20 **Худ.фильм "Пришла и говорю"** 15.50 Город женщин 16.20 **Сериал "Берег мечты"** 17.20 "Угадай мелодию" 17.50 "Большая стирка" 19.20 "Просто смех" 20.50 "Стирка на миллион" 21.00 **Сериал "Евлампия Романова: Следствие ведет дилетант"** 22.00, 00.30 **Время 23.40** Док.фильм "Обратная сторона Луны" 00.50 "Фабрика звезд" 01.10 "На футболе" 01.40 "Сканер" 02.10 "Русский экстрим" 02.40 **Худ.фильм "Потерянный сын"** 02.40 **Худ.фильм "Дураков нет"** 04.30 **Сериал "Мертвая зона"**

რწ

07.00 Утро на НТВ 09.45 **Сериал "Пятый ангел"** 11.00 Сегодня утром 11.25 Квилярный поединок: А.Самойленко - А.Емцов 12.20 Ток-шоу "Страна советов" 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.25 "Сегодня" 13.30 **Худ.фильм "Олеся"** 15.15 **Время есть 15.35** Протокол 16.35 Ток-шоу "Принцип домино" 18.30 **Сериал "Дальнобойщики"** 19.35 Протокол 20.40 **Сериал "МУР есть МУР"**. 3 с. 21

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.